

31.05.2022

Kultuuriministeeriumi asutajaõiguste teostamise ja sihtasutuste eesmärkide täitmise ülevaade

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAMINE	4
1.1. Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 30.04.2022 seisuga.....	4
1.2. Muudatused valitsevates sihtasutustes	5
1.3. Sihtasutustes läbi viidud erikontrollid	5
1.4. Asutaja ootuste kinnitamine	5
2. SIHTASUTUSTE EESMÄRKIDE TÄITMINE.....	6
2.1. Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus	6
2.2. Integratsiooni Sihtasutus.....	7
2.3. Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel	10
2.4. Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum	11
2.5. Sihtasutus Eesti Draamateater	13
2.6. Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor	15
2.7. Sihtasutus Eesti Filmi Instituut.....	16
2.8. Sihtasutus Eesti Kontsert	18
2.9. Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum	20
2.10. Sihtasutus Eesti Meremuuseum	22
2.11. Sihtasutus Eesti Noorsooteater	24
2.12. Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester.....	26
2.13. Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum.....	27
2.14. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum.....	28
2.15. Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum	29
2.16. Sihtasutus Endla Teater	32
2.17. Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	33
2.18. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid	34
2.19. Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus	36
2.20. Sihtasutus Kulturileht	38
2.21. Sihtasutus Kunstihoone.....	40
2.22. Sihtasutus Kuressaare Teater	41

2.23.	Sihtasutus Narva Muuseum	42
2.24.	Sihtasutus Pärnu Muuseum	44
2.25.	Sihtasutus Rakvere Teatrimaja	45
2.26.	Sihtasutus Saaremaa Muuseum	46
2.27.	Sihtasutus Sakala Teatrimaja	48
2.28.	Sihtasutus Tartu Jaani Kirik.....	49
2.29.	Sihtasutus Teater Vanemuine	50
2.30.	Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus.....	51
2.31.	Sihtasutus Ugala Teater	53
2.32.	Sihtasutus UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon	54
2.33.	Sihtasutus Vene Teater	56
2.34.	Sihtasutus Virumaa Muuseumid	58
2.35.	Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus	59

Sissejuhatus

Käesolev ülevaade on koostatud lähtudes **riigivaraseaduse § 98 lõigetest 3 ja 5** ning rahandusministri määruse „Täpsemad nõuded riigi osaluse valitseja ning asutaja- ja liikmeõiguste teostaja seisukohtade ja teabe esitamisele“ eelnõust. Nende kohaselt kujundab sihtasutuse asutajaõiguste teostaja igal aastal pärast sihtasutuse majandusaasta aruande kinnitamist seisukoha riigi asutatud sihtasutusele seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta ning esitab vastava teabe Rahandusministeeriumile.

Ülevaade käsitleb peamiselt 2021. aastal ning osaliselt ka kuni 30.04.2022 toimunud arenguid **35-s riigi asutatud sihtasutuses**, mille asutajaõigusi teostab Kultuuriministeerium.

Ülevaade koosneb kahest peatükist. Esimeses peatükis on toodud Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi sihtasutuste ja riigi osalusel asutatud sihtasutuste nimekiri. Samuti tehakse ülevaade valitsevates sihtasutustes toimunud muudatustest (asutamised, ühinemised, jagunemised, lõpetamised ja muud olulised asjaolud või sündmused) ning sihtasutustes läbi viidud erikontrollidest.

Teises peatükis analüüsitakse sihtasutusi eraldi, andes ülevaate sihtasutuste tegevusest eelmisel majandusaastal ja sellele järgnevate aastate olulisematest eesmärkidest. Selle põhjal kujundas Kultuuriministeerium sihtasutuse asutajaõiguste teostaja seisukohad sihtasutusele eelmiseks majandusaastaks seatud olulisemate eesmärkide saavutamise ning sihtasutuse tegevuse jätkamise vajaduse või lõpetamise kohta.

1. ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAMINE

1.1. Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 30.04.2022 seisuga

30.04.2022 seisuga teostab Kultuuriministeerium asutajaõigusi **35 riigi asutatud sihtasutuses**, neis 18 on riigi sihtasutused (sihtasutuse ainus asutaja on riik) ja 17 riigi osalusel asutatud sihtasutused (lisaks riigile on sihtasutuse asutajaks kohaliku omavalitsuse üksus, valdkondlik MTÜ vms). Valdkondade lõikes jagunevad sihtasutused järgnevalt: 13 **muuseumi**, kolm **kontsertorganisatsiooni**, üheksa **teatrit**, kaks **spordikeskust** ja kaheksa **muud kultuuri- ja spordivaldkonna** sihtasutust.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus	1	-	25.03.1998
Integratsiooni Sihtasutus	1	31.03.1998 nr 263	15.06.1998
Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum	1	10.01.2019 nr 13	31.01.2019
Sihtasutus Eesti Draamateater	1	27.05.2003 nr 335	03.10.2003
Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor	1	11.12.2014 nr 542	30.12.2014
Sihtasutus Eesti Filmi Instituut	1	08.05.1997 nr 345	28.08.1997
Sihtasutus Eesti Kontsert	1	28.11.2013 nr 522	03.01.2014
Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum	1	19.05.2016 nr 168	13.06.2016
Sihtasutus Eesti Meremuuseum	1	26.01.2017 nr 9	28.02.2017
Sihtasutus Eesti Noorsooteater	1	18.10.2012 nr 443	30.11.2012
Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1	28.11.2013 nr 521	13.01.2014
Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum	1	05.12.2013 nr 540	27.12.2013
Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus	1	03.04.2008 nr 168	28.04.2008
Sihtasutus Kultuurileht	1	12.01.1999 nr 23	30.03.1999
Sihtasutus Teater Vanemuine	1	18.10.2012 nr 442	06.11.2012
Sihtasutus Ugala Teater	1	14.12.2006 nr 702	23.01.2007
Sihtasutus UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon	1	20.07.1999 nr 810	16.02.2000
Sihtasutus Vene Teater	1	23.09.2004 nr 727	30.11.2004

Tabel 1. Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi sihtasutused seisuga 30.04.2022.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel	2	19.11.2002 nr 750	29.01.2003
Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	2	08.04.2016 nr 120	04.05.2016
Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum	2	05.12.2013 nr 539	12.12.2013
Sihtasutus Endla Teater	2	26.01.2012 nr 34	01.03.2012
Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	2	23.05.2013 nr 240	05.07.2013
Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid	2	28.08.2014 nr 359	20.11.2014
Sihtasutus Kunstihoone	2	16.11.2017 nr 337	12.12.2017
Sihtasutus Kuressaare Teater	2	11.04.2019 nr 106	13.06.2019
Sihtasutus Narva Muuseum	2	25.10.2012 nr 452	20.12.2012

Sihtasutus Pärnu Muuseum	2	11.06.2015 nr 245	05.08.2015
Sihtasutus Rakvere Teatrimaja	2	23.09.2004 nr 726	09.11.2004
Sihtasutus Saaremaa Muuseum	2	20.07.2017 nr 217	18.08.2017
Sihtasutus Sakala Teatrimaja	3	08.10.1997 nr 757	25.02.1998
Sihtasutus Tartu Jaani Kirik	5	25.03.1998 nr 234	25.09.1998
Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus	3	10.11.2004 nr 806	21.12.2004
Sihtasutus Virumaa Muuseumid	3	23.04.2002 nr 276	11.06.2002
Spordikoolituse- ja Teabe Sihtasutus	2	09.10.2002 nr 669	12.03.2003

Tabel 2. Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi osalusel asutatud sihtasutused seisuga 30.04.2022.

1.2. Muudatused valitsevates sihtasutustes

Sihtasutuste asutamisi, ühinemisi, jagunemisi ja lõpetamisi 2021. aastal ei toimunud.

Vabariigi Valitsuse 03.12.2020 korraldusega nr 424 määrati alates 01.01.2021 **Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse** riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks Haridus- ja Teadusministeeriumi asemel Kultuuriministeerium.

Kultuuriministeeriumil on kavas 2022. aastal esitada Vabariigi Valitsusele ettepanek anda volitus kultuuriministrile **Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon** lõpetamise otsustamiseks seoses UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjoni ülesannete toomisega Kultuuriministeeriumisse. Sihtasutuse tegevus on kavas lõpetada 1. jaanuarist 2023. Vastavasisuline Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu on käesoleva aruande koostamise ajaks esitatud kooskõlastamiseks seotud ministeeriumitele.

1.3. Sihtasutustes läbi viidud erikontrollid

Kultuuriministeerium sihtasutustes 2021. aastal erikontrolle ega auditeid läbi ei viinud.

1.4. Asutaja ootuste kinnitamine

2020. aastal valminud Kultuuriministeeriumi juhtimissüsteemi analüüsi raames töötati muu hulgas välja **asutaja ootuste põhimõtete kontseptsioon**, mis tõi välja vajaduse fikseerida asutaja ootuste kehtestamise protsess ja ootuste täitmise perioodilise hindamise ja uuendamise protsess, sh aruandlus eelneva perioodi kohta ehk sisendi andmine asutajaõiguste teostamise aruandesse. Kultuuriministeerium alustas selle protsessiga 2021. aastal eesmärgiga sõnastada asutaja ootused vähemalt ühele riigi sihtasutusele ja sooviga seda raamistikku rakendada järk-järgult ka teistele valitsemisala riigi asutatud sihtasutustele. Läbi asutaja ootuste kehtestamise loodab Kultuuriministeerium järgnevatel aastatel parendada sihtasutustele eesmärkide seadmise ja nende täitmise hindamise protsessi, sh nende kajastamist käesolevas ülevaates.

2022. aasta alguseks on Kultuuriministeerium koostanud asutaja ootuste projektid **Sihtasutusele Eesti Meremuuseum** ja **Sihtasutusele Narva Muuseum**, kuid need ei ole veel kinnitatud. Välja töötamisel ja täpsustamisel on asutaja ootuste dokumendis sõnastatud strateegiliste valdkondlike eesmärkide täitmise indikaatorite meetodika ja sihtasemed. Sihtasutuse Narva Muuseum asutaja ootuste projekt on kooskõlastatud sihtasutuse teise asutaja, Narva linnaga.

2. SIHTASUTUSTE EESMÄRKIDE TÄITMINE

2.1. Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse põhikirjalised eesmärgid on tagada Eesti laulu- ja tantsupeo ning noorte laulu- ja tantsupeo kui tsükliliselt kulmineeruvate kultuurisündmuste protsessipõhine ja jätkusuutlik toimimine ning tagada laulu- ja tantsupidusid ettevalmistava õppeprotsessi süsteemne toimimine ning laulu- ja tantsupidude kõrge kunstiline tase.

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik laulu- ja tantsupidude traditsiooni jätkamiseks ja edendamiseks. Laulu- ja tantsupidude püsimine ajas vajab tugiorganisatsiooni ja pidevat protsessipõhist ettevalmistamist. Sihtasutus on sobiv lahendus pidude jätkusuutlikkuse ning laulu- ja tantsupeo protsessi toimimise tagamisel tihedas sisulises koostöös valdkonna erialaorganisatsioonidega – Eesti Kooriühinguga ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsiga. Riigi osalemine asutajana on antud valdkonnas vajalik ja juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aasta algas COVID-19 pandeemia kolmanda laine tõusult ja sihtasutuse jaoks tõstatus küsimus, kas kestvate piirangute olukorras on võimalik viia XIII noorte laulu- ja tantsupidu läbi planeeritud ajal ehk 2022. aastal. Olukorrast ülevaate loomiseks korraldati uuringufirma Saar Poll kaasabil küsitlus kollektiivjuhtide hulgas ning küsitluse tulemusel toimus mitu kohtumist partneritega. Üheskoos otsustati pandeemia mõjude leevendamiseks pikendada XIII noorte laulu- ja tantsupeo ettevalmistusperioodi aasta võrra. Peo toimumise kuupäevadeks märgiti 30. juuni kuni 2. juuli 2023.

Sihtasutuse 2021. aasta strateegiliseks eesmärgiks oli 2023. aastal XIII laulu- ja tantsupeo ettevalmistamine, mis hõlmas peo õppematerjalide koostamist, peo avamist ning kollektiivide registreerumisprotsesse peole.

2020. aasta lõpus sõnastati XIII noorte laulu- ja tantsupeo juhtmõte „Püha on maa“ ning sellest lähtudes kuulutati välja XIII noortepeo visuaalse identiteedi konkurss. Konkurss toimus koostöös Eesti Disainikeskusega. Konkursile esitati 10 tööd, mille hulgast osutus valituks Mart Andersoni töö „Tihane“. Visuaalne identiteet saab rikastama laulu- ja tantsupeo teekonda 2023. aasta peo poole ning on kasutuses kõikvõimalikel pidu tutvustavatel visuaalsetel tasanditel.

Visuaalse identiteedi konkursi järel jätkus töö visuaalse identiteedi elementidega ja valmistuti planeeritud peo avalikuks esitluseks septembris. Uuendati kodulehte ja sotsiaalmeediat, koostati vajalikud esitlusmaterjalid ja tarvikud ning esitleti visuaalset identiteeti peo kunstilistele toimkondadele. Septembris algas esimene registreerumisvoor XIII noorte laulu- ja tantsupeole. Seoses registreerumisega toimusid ka juba traditsiooniks saanud Terepäevad. Terepäevade eesmärk on tutvustada kollektiivjuhtidele tuleva peo juhtmõtteid ning jagada tehnilist infot peo ettevalmistuse ja osalemise kohta.

Kõige töömahukam osa 2021. aastal oli kollektiividele õppematerjalide koostamine trükiks ja väljaandmine. Olulise uuendusena käivitati e-noodi, e-audio ja häälepardi esitlemise süsteem. Viimasena mainitud moodne lahendus võimaldab kuulata ja õppida laulupeo repertuaari partiisid, mis abistab ka iseseisvalt peo repertuaari õppimist.

Lisategevustena toimusid mitmed koostöö- ja arendustegevused:

- Uute koostöölepingute loomine ja sõlmimine maakondade kohaliku tasandi partneritega laulu- ja tantsupeo ettevalmistava tegevuskava elluviimiseks.
- Laulu- ja tantsupeo registri arendustegevused, mille suuremaks osaks oli õppematerjalide tellimise keskkonna loomine koos arvete haldusrakenduse kaasajastamisega.
- Laulu- ja tantsupeo kollektiivide toetusprogrammi uuenemine ja taotluskeskkonna käivitamine koostöös Kultuuriministeeriumiga. Toetuse taotluse menetlus.
- Sihtasutuse ja Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmebaasil põhineva ühtse kasutajakeskkonna ja palgatoetuse väljamakesüsteemi detailanalüüsi töögrupis osalemine.
- Laulu- ja tantsupeo liikumise järjepidevuse tagamise analüüsi töögrupis osalemine.
- Sihtasutuse uue arengukava koostamise alustamine.
- UNESCO raporti koostamine, mille eesmärk on analüüsida vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja kantud meistriteose olukorda ajahetkes ning vaadelda tegureid ja tegevusi, mis mõjutavad selle kultuuriilmingu säilimist.
- UNESCO Balti konverents, kus kolm Balti riiki tutvustasid laulu- ja tantsupeo liikumise olukorda kultuuri ja hariduse valdkonnas. Samuti räägiti sammudest maailmas unikaalse nähtuse kaitsmiseks, mida on tehtud seoses laulu- ja tantsupeo traditsiooni kandmisega UNESCO vaimse kultuuripärandi nimekirja.
- Tunnustamaks nii koori- kui ka rahvatantsuvaldkonnas tegutsevate loovisikute tööd, anti välja Gustav Ernesaksa, Anna Raudkatsi ja Ullo Toomi nimelised stipendiumid.

Kokkuvõttes oli Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse põhikirjas seatud pikaajaliste eesmärkide ja aastaste tegevuseesmärkide, mis on vajalikud kogu laulu- ja tantsupeo protsessi järjepidevaks ning süsteemseks toimimiseks, saavutamine 2021. aastal edukas. Loodud on eeldused jätkusuutlikuks tegevuseks järgnevatel aastatel.

Järgnevatel aastatel 2022–2025 olulisemad perspektiivid on ette valmistada ja läbi viia 2023. aastal toimuv XIII noorte laulu- ja tantsupidu ning 2025. aastal toimuv XXVIII laulupidu ja XXI tantsupidu. 2025. aasta peo ettevalmistused algavad juba 2022. aasta varakevadest, kus esimese etapina alustatakse uue peo repertuaari kava koostamisega ja pidu iseloomustava juhtmõtte koos väärtussõnastuste loomisega. Üheks oluliseks väljakutseks järgnevatel aastatel laulu- ja tantsupeo korralduses on üle minna korduvkasutatavatele nõudele nii osalejate kui ka küllastajate toitlustuse osas.

2.2. Integratsiooni Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Integratsiooni Sihtasutuse põhikirjalised eesmärgid on Eesti ühiskonna integratsioonile suunatud tegevuste algatamine ja toetamine eestlaste ja mitte-eestlaste seas ning sisserändega seotud tegevuste algatamine ja toetamine.

Sihtasutuse tegevuste põhisuundadeks on eesti keele õppe korraldamine, keeleõpet toetavate tegevuste organiseerimine, kuid ka eesti kultuuri tutvustamine, rahvusvähemuste kultuuritraditsioonide hoidmine ja kultuurilise mitmekesisuse arendamine. Sihtasutuse tegevus toimub projektide elluviimise ja toetuste pakkumise vormis. Sihtrühmadeks on teistest rahvustest Eesti püsielanikud või uussisserändajad ning väljaspool Eestit elavad rahvuskaaslased või Eestisse tagasipöördunud, kellele suunatud tegevustesse

kaasatakse kohalikke omavalitsusi, erasektori ettevõtteid, kultuuriseltse ning noortega töötavaid organisatsioone, vabatahtlikke ja mentoreid.

Lõimumisele suunatud tegevuste eesmärgid on pikaajalised. Integratsiooni Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkidega seotud tegevuste elluviimiseks. Selleks koondab Integratsiooni Sihtasutus kompetentsikeskuseks teavet ja kogemusi lõimumis- ja rändetegevustest ning rakendab seda oma tegevusvaldkonnas lõimumis- ja rändeprotsesside toetamisel.

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobiv.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Alates 2017. aastast, kui tehti otsus kolida Integratsiooni Sihtasutuse peakontor Narva, on olnud sihtasutusel väga sisutihedad ajad. Sellele lisandus 2018. a Vabariigi Valitsuse otsus toetada Tallinna ja Narva eesti keele majade loomist sihtasutuse juurde. Need suured eesmärgid on edukalt täidetud. Sihtasutuse peakontor asub alates jaanuarist 2019 Narvas ja seal töötab igapäevaselt üle 20 inimese. 2019. aastal avati eesti keele majad Narvas ja Tallinnas. Seepärast oli 2021. aasta sobiv nii välise vaatluse kui eneseanalüüsi jaoks.

2021. aastal täideti kõik nõukogu poolt kinnitatud tegevuskava eesmärgid ja tegevused:

- Organisatsiooni analüüs ja sellest tulenevalt sihtasutuse arengu tegevuskava koostamine. Hankega telliti ja sõltumatute tegijate poolt viidi läbi majasisene rahulolu uuring, partnerite rahulolu uuring ja eesti keele majade mõjuanalüüs. Sihtasutus ise viis läbi riskide analüüsi. Analüüsid ja uuringud näitavad, et sihtasutus on tugeva missioonitunde ja organisatsiooni-kultuuriga, millest peavad lugu ka partnerid, kes hindavad sihtasutust valdkonna liidri ja eestvedaja, avatud ja koostöise organisatsioonina.
- Eesti keele õpetamise stabiilselt hea kvaliteedi tagamine. Selleks rakendati kliendihaldusprogrammi ning uuendati kursustele registreerimise süsteemi. Eesti keele õpetajate koolituste jätkamiseks sisuliselt kõrgel tasemel ja kvalifikatsiooninõuetes kokkuleppimiseks on kokku lepitud eesti keele õpetamise hea tava ning Tartu Ülikool annab õpetajatele mikrokraadi. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist (AMIF) toetatud projekti edukaks käivitamiseks on leitud kolm partnerit, disainitud on paindlikud kursused. Eesti keele õppe programm kodakondsuse taotlemiseks vajaliku keeletaseme saavutamiseks vastava programmi Sisekaitseakadeemialt ülevõtmine oli sihtasutusele suur väljakutse, aga programm on tänaseks käivitatud. Tulevase Euroopa Sotsiaalfond+ uue eelarveperioodi vahendite täpsem planeerimine ja tegevuste kavandamine - protsess venis riiklikul tasandil, seepärast liikusid sihtasutuse peamised planeerimistegevused 2022. aastasse.
- Üleilmse eestluse programmi tegevuste elluviimine. Veebilehe „Globaalse eestlane“ arendus, tagasipöördumisinfo ja nõustamise pakkumine – portaal on uuendatud, sisu hoitakse ajakohasena ja käib pidev arendustegevus. Tagasipöördumise toetuste tingimuste ülevaatamine ja teenuse täpsustamine – sihtasutus esitas Kultuuriministeriumile ettepanekud määruse „Tagasipöördumistoetuse maksmise tingimused ja kord“ muutmiseks. Kuna arengukava „Sidus Eesti 2030“ kinnitamine valitsuses venis, sai määrus muudetud 2022. aasta alguses.

- Kompetentsikeskuse maine hoidmine ja arendamine.
Kodakondsuse taotlemiseks vajaliku keeletaseme saavutamiseks pakutava eesti keele õppe programmi sihtrühma analüüsi läbiviimine ja seniste tulemuste tutvustamine poliitikakujundajale – analüüs programmi alguse kohta (2019-2021) on läbi viidud ja ülevaade Siseministeriumile esitatud. Viidi läbi rahvusvaheline lõimumiskonverents „30 aastat lõimumist: kordaminekud, kasutamata võimalused ja väljakutsed“. Esines 17 lõimumise valdkonna teadlast ja praktikut, neist kaheksa välismaalt.
- Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetamine.
Rahvusvähemuste katusorganisatsioonide rahastamismudeli analüüs ja ettevalmistus uueks 3-aastaseks rahastusperioodiks – kohtuti katusorganisatsioonidega ja lepiti kokku järgmise perioodi põhimõtetes. Rahvusvähemuste kultuuriseltside koostöö tugevdamine eesti rahvuskultuuriseltsidega – toimus koostööpäevak ja toetati mitut koostööprojekti.

Kokkuvõttes on Integratsiooni Sihtasutus põhikirjalisi eesmärke hästi ellu viinud ja 2021. aastaks seatud tegevuseesmärgid said olulises osas edukalt täidetud.

Integratsiooni Sihtasutuse peamine eesmärk järgnevatel aastatel on tagada sihtasutuse jätkuv tulemuslik toimimine ning täita nõukogu kinnitatud tegevuskava täismahus. Oluline on sealjuures säilitada paindlikkus ja vajadusel viia läbi tegevusi, mida nõuab muutuv ühiskondlik olukord (koroonakriis, sõjapõgenike saabumine vms). Peamised eesmärgid 2022. aastaks on:

- Laiendada eesti keele majade tegevusi Lääne-Harju valda (Paldiski linn, Rummu, Klooga) ning Lüganuse valda (Püssi, Kiviõli).
- Pakkuda Eesti keele majades eesti keele õppeks A1-C1 tasemel ligikaudu 3300 õppekohta (hankepartnerid ja keelemajad kokku).
- Pakkuda kohanemise ja lõimumise alast nõu ning tuge eesti keele õppe valikute osas vähemalt 3000 inimesele.
- Pakkuda eesti keele majades mitmekesist valikut keeleõpet toetavaid tegevusi ja avalikke üritusi, ka suveperioodil.
- Eesti keele majades pakkuda Ukrainast saabunud sõjapõgenikest haridustöötajatele suhtluskursusi.
- Narva keelemajas pakkuda kahte A1-taseme kontaktkursust (kokku 32 inimesele) ja iseseisva keeleõppe tuge veebi vahendusel aprillist juuni lõpuni. Tallinna eesti keele majas pakkuda maist juulini kuut A1-taseme kontaktkursust (96 õppekohta) ja veebi vahendusel iseseisva keeleõppe tuge mais ja juunis (1 tund korraga 10-le õppijale, kokku 80 kohta).
- Leida eesti keele A1-tasemel keeleõppe korraldajad, et alates juulist pakkuda Ukrainast saabunud ning ajutise kaitse saanud 10 000 täiskasvanule koolitusi.
- Viia „Keelesõbra“ programmi raames kokku vähemalt 600 vestluspartnerit, korraldada „Keelesõbra“ kogukonna kohtumisi, sh virtuaalsete kohtumiste sarja „Keelerulett“.
- Pakkuda Eesti keele õppeks Eesti kodakondsuse saamise eesmärgil 1300 õppekohta.
- Anda tagasipöördumisinfot ja nõustamist vähemalt 500 inimesele, toimuvad tagasipöördujate grupikohtumised. Vähemalt 70 Eestisse naasnut saavad tagasipöördumistoetust. Toimub veebilehe „Globaalne eestlane“ järjepidev arendamine.
- Viia ellu Eesti väliskogukondade omaalgatuslike projektide toetusprogramm.
- Riigiasutustes käib praktiliselt vähemalt kümme eesti keelest erineva emakeelega tudengit.
- Eesti keelt praktiseerib eesti peredes kevadel ja suvel 181 noort.
- Korraldada taotlusvoorud „Lõimumist edendavad kultuuri- ja sporditegevused“ ning „Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused“.

- Taotlusvooru tulemusel rahastada rahvusvähemuste kultuuriseltside katusorganisatsioonide tegevust.
- Valgas avatakse roma keskus, plaanis on roma tantsuansambli loomine.
- Rahvusvahelisel lõimumisalasel konverentsil „Kokku või lahku: kesktee otsingul“ esinevad juhtivad lõimumisvaldkonna teadlased, eksperdid, praktikud ja poliitikakujundajad.
- Kavandada ja valmistada ette Euroopa Sotsiaalfond+ uue eelarveperioodi tegevused.

2.3. Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk on A.H. Tammsaare loomingulise pärandi uurimine ja tutvustamine, tingimuste loomine kultuuriväärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilitamiseks ning üldsusele teaduslikel, hariduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel nende vahendamise võimaldamine, samuti kultuuriürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu ning sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine.

Sihtasutus asutati 2002. aastal riigi ja Albu valla poolt. A.H. Tammsaare muuseum on Vargamäe kohavaimu kandja, kelle missioon on pakkuda igale külastajale tema huvidest lähtuvat ainulaadset ja harivat muuseumielamust. Selle missiooni täitmiseks muuseum uurib, kogub, säilitab ja tutvustab kirjanik A.H. Tammsaare elu ja loominguga seotud vaimset ja füüsilist pärandit ning kesk-eestlaste 19. sajandi lõpu külamiljööd, viies läbi haridusprogramme, näitusi ja üritusi. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aasta oli sihtasutusele COVID-19 põhjustatud piirangute ja mõjude tõttu keerulisem kui varasemad aastad. See mõjutas nii külastajaid kui ka personali tegevust. Muuseum oli aastaringsest avatud, kuid piirangute ajal olid muuseumi siseruumid suletud. Külastajatele oli avatud väliala, sh rehemaja, kus oli tutvumiseks ülevaade ka aastanäitus. Välistingimustes sai lisaks testida uue püsiekspositsiooni külastusraja tehnilist lahendust.

2021. aastal külastas muuseumi 7327 inimest (2020. aastal 5221), kellest 1845 olid üksikkülastajad, 2949 grupikülastajad ning 3459 osales muuseumi eriprogrammides (teatrietendus, muuseumiöö, rahvamatk jm). Grupikülastusi toimus 2021. aasta kõrgperioodil pisut rohkem võrreldes 2020. aastaga, kuid siiski jäi see number alla koroonaeelsele ajale. Koolid olid osaliselt distantsõppel ega planeerinud väljasõite. See vähendas muuseumi olulise sihtrühma, kooligruppide külastusi. Sel põhjusel jäid 2021. aastal ära ka jõuluprogrammid.

Positiivse noodina saab siiski tõdeda, et mõned traditsioonilised sündmused on taastumas. 2021. aasta teatrisuvi tõi Vargamäele Eesti Draamateatri etenduse „Eesti matus“. Koostöös Eesti Rahva Muuseumiga toimus muuseumi eestvedamisel muuseumipedagoogide suvekool.

Muuseumi tegevusele oluliseks väljundiks on saanud erinevad veebilahendused. Paljud sündmused, koosolekud, koolitused, seminarid ja töötoad toimusid veebi vahendusel.

Siiski on muuseum COVID-19 tulenevate piirangutega kohanenud ning otsib pidevalt uusi väljundeid, kuidas

muuseumi olemasolust ja tegevusest külastajatele märku anda. Muuseumi tegevust ja lahtiolekuaegasid häiris 2021. aastal pigem loodusjõud. Jäävihm, lumetormid jt ilmastikutingimused muutsid muuseumisse saamise võimatuks. Sügisesed tormid murdsid puid kultuurihües ja seiklusrajal ning lükkasid ümber roigasaiaid.

2021. aastal jätkati muuseumi uue püsiekspositsiooni ettevalmistustöödega ja tegeleti aktiivselt rahastuse otsimisega. Toetus õnnestus saada 2022. aasta alguses Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse turismisektori tootearenduse meetmest.

Kokkuvõttes võib öelda, et arvestades olukorda ja võimalusi, tuli Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel oma eesmärkide täitmisega 2021. aastal hästi toime.

2022. aasta ja lähiaastate peamised eesmärgid on Eesti kirjanduse pidunädal 2023 ettevalmistustööd ja muuseumi püsiekspositsiooni uuendamisega seotud tööd.

2.4. Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Eesti rahva, maa ja riigi ajaloo ning teatri, muusika ja filmipärandiga seotud kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2019. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatavate riigiasutuste Eesti Ajaloomuuseum funktsioonid Eesti rahva, maa ja riigi ajaloo seotud materjali ning Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum funktsioonid Eesti teatri- ja muusikaajaloo seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seotud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum põhikirjalise eesmärgi saavutamiseks on arengukavas püstitatud aastateks 2019–2023 neli strateegilist eesmärki: 1) kõnetav ja elamuslik sisuprogramm, 2) mitmekülgne haridustegevus, 3) aktiivses kasutuses esinduslikud kogud ning 4) ühtselt ja efektiivselt toimiv organisatsioon. Allpool on toodud olulisemad 2021. aasta tegevused nende eesmärkide lõikes.

Eesmärgi „Muuseum pakub külastajatele kõnetavat ja elamuslikku sisuprogrammi“ täitmine:

- 2021. aasta sisuprogrammi mõjutas jällegi COVID-19, mis tingis ka ajutise muuseumihoonete sulgemise. Jäid ära nii mõnedki plaanitud publikuprogrammid ning nihkusid näituste avamis- ning sulgemiskuupäevad. Ka üksik- ning grupituristide arv jäi märkimisväärselt alla COVID-eelsetele aastatele. Külastajanumbritele jättis oma jälje ka pandeemiast tingitud piirangud. 2021. aastal külastas Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseumi tegevuskohti (Maarjamäe keskus – loss ja tallihoone, Filmimuuseum, Teatri- ja muusikamuuseum, Särevi teatrituba, Suurgildi hoone) kokku 34 972 külastajat (2020. aastal 36 321). Näitaja on 2020. aasta külastatavusega samas suurusjärgus, kuid on kordades väiksem võrdluses sihtasutuse esimese tegevusaasta (2019) külastajanumbritega.
- Avati kaheksa uut näitust (2021. aastal neli).

- Septembris 2021 alustas Filmimuseumis tegevust väärtfilme ja eriprogramme pakkuv Kinoteek.
- Alustati Eesti Ajaloomuuseumi kodulehel uuendamise ja muuseumi e-poe loomisega. Mõlemad tegevused on kavandatud lõpule jõudma 2022. aastal.

Eesmärgi „Muuseumi mitmekülgset haridustegevust on suunanäitajaks muuseumihariduse maastikul“ täitmine:

- 2021. aastal oli õpilaste haridusprogrammides osalemiste arv tõusutrendis võrreldes 2020. aastaga (u 9500 osalejat koroonaviiruse olukorrast hoolimata). Tuntav oli venekeelse sihtrühma huvi Ajaloomuuseumi muuseumitundide vastu (u 2000 osalejat). Alustati Eesti Ajaloomuuseumi haridusstrateegia esmakordset väljatöötamist uue arengukava valguses. Märkimist väärib üle-eestilise muuseumipedagoogide koostöövõrgustiku aktiveerimine koroonakriisis, mis pälvis 2021. aastal Muuseumiroti eriauhinna.
- Samuti tõusis 2021. aastal muuseumitundide külastatavus.
- Lõpule viidi erivajadusega külastaja vajadusi käsitlev koolituste sari külastusjuhtidele, muuseumipedagoogidele ja kassapidajatele. 2021. aasta sügisel valmis ligipääsetavust suurendav projekt nägemispuudega inimestele Maarjamäe lossi ja monumentide välinäitusega tutvumiseks. Loodi spetsiaalsed taktiilsed vahendid ning programm.
- Kõigile Eesti Ajaloomuuseumi püsinäitustele ning Maarjamäe õuealale loodi peredele suunatud mängulehed. Perekülastuse toetamiseks toimusid Maarjamäel perepäevad. Osaleti edukalt Tallinna Vanalinna Päevade programmis laste- ja noortealal.

Eesmärgi „Muuseumi esinduslikud kogud on aktiivses kasutuses“ täitmine:

- Vastavalt teadusstrateegias väljatoodud prioriteetsetele teemadele koostati 2022. aasta näituseplaan. Töötati välja loomateemalise konverentsi kava koostöös Tallinna Linnamuuseumi ja Tallinna Ülikooli Keskaja keskusega. Seoses COVID-19 olukorraga lükkus konverents 2022. aastasse.
- Valmis sarja Elavik järgmine number „Tormise kirjad“ käsikiri, näitusekataloog „Minu vaba riik“ kirjastati nii eesti kui ka inglise keeles, koostöös Äripäeva Kirjastusega ilmusid trükised „Klaasimeistrid. Eesti klaasitööstuse ajalugu ja toodang“ ja „Tallinna linna müntmeister Paul Gulden“. Publikatsioonidest saab mainida veel 35 mahukamat populaarteaduslikku artiklit, mis ilmusid ajakirjades 60+, Director/Inseneria, Pööning, GoTraveli ajakiri, Imeline Ajalugu, Eesti Ajalugu, Detektorist, ja 48 esemenuppu ajakirjas Tiiu. Ilmus ka 11 teadusartiklit. Korraldati ka mitmeid loengusarju, nende seas Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias ja Eesti Kunstiakadeemias.
- Sihtasutuse kogudega seotud tegevustes on jätkuvalt fookuses digiteerimine, museaalide lisamine ja kirjeldamine infosüsteemis MuIS ning muuseumikogu põhimõtete koostamine. Kogude kättesaadavuse ja digiteerimise parandamisele on kaasa aidanud osalus riiklikes digiteerimisprojektides. Viidi lõpuni relvakogu vastavusse viimine relvaseadusega. Samuti toimus pillihoidla põranda remont Suur-Sõjamäe hoidlas ja seoses sellega ka hoidla kolimine ajutisele pinnale ning sügisel jälle tagasi.
- 2021. aasta lõpuks on digikujutistega museaalide arv MuIS-is 103 227 ja kirjeldusega museaalide arv 356 489 (2020. aasta lõpul vastavalt 89 943 ja 311 480).

Eesmärgi „Sihtasutus on ühtselt ja efektiivselt toimiv organisatsioon“ täitmine:

- Sihtasutuse paremaks toimimiseks muudeti organisatsiooni struktuuri. Haldus- ja infotehnoloogilise suutlikkuse tagamiseks on sihtasutus kinnisvara valdkonnas alustanud läbirääkimisi Riigi Kinnisvara AS-iga (esimeses etapis, suvel 2021, võttis RKAS enda hallata sihtasutuse tehnosüsteemid ja heakorrateenuse välialadel; teine etapp RKAS-i teenusele

üleminekuks on kavandatud 2022. aastasse ja sellega antakse üle jäätmemajandus, valvesüsteemid ja turvateenus ning heakorrasteenus siseruumides) ning infotehnoloogia valdkonnas on alustatud läbirääkimisi Kultuuriministeriumiga, et ka sihtasutuse arvutitöökohad ja -võrgud viia üle kesksele haldamisele. Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse teenusele üleminek on kavandatud lõpule jõudma 2022. aastal.

- Töötajate rahulolu suurendamiseks ja töökeskkonna parendamiseks tehti sihtasutuses 2021. aastal esmakordselt koostöövestlusi. Kui 2020. aastal korraldati asutuseülene rahulolu-uuring, siis 2021. aastal seda ei tehtud, kuid plaanis on uuringut korrata 2022. aasta sügisel.
- Majanduslikult on sihtasutus keerulises olukorras, sest ei ole olnud võimalik reserve koguda. 2019 oli sihtasutuse esimene majandusaasta (alustati veebruaris), kus tavapärase majandamise tingimustes teeniti 11 kuu kohta omatulu u 875 000 eurot. 2020. aastal langes seoses koroonakriisiga omatulu 62%. 2021. aasta langus võrreldes 2019. aastaga oli 64%. 2021. aasta lõpul sai alguse hinnatõus energeetikasektoris, mis mõjutas suuresti juba ka eelmise majandusaasta tegevustulemit. Kui 2019. aasta tegevustulem oli u 210 000 eurot, siis vaatamata tegevuste vähendamisele, tööprotsesside ümberkujundamisele ja ka mitmete töökohtade koondamisele on sihtasutuse järgnevat kaks majandusaastat olnud siiski kahjumis.

Kokkuvõttes on, arvestades olukorda ja võimalusi, Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum oma eesmärkide täitmisega hästi toime tulnud.

2.5. Sihtasutus Eesti Draamateater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Draamateater põhikirjalised eesmärgid on:

- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine kutselise teatrikunsti viljelemise kaudu;
- ühiskonna muutuste ja inimeksistentsi igaveste küsimuste mõtestamine vaataja jaoks;
- eri vaatajarühmadele võimaluste loomine kultuurist osasaamiseks;
- võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale, Sihtasutuse Eesti Draamateater ja eesti teatrikunsti tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki.

Teater täidab eesti kultuuris rahvusteatri missiooni. Eesti teatrikunst ja -kultuur vajavad jätkuvalt Sihtasutuses Eesti Draamateater töötavate loome- ja muude töötajate ning teatriga koostööd tegevate näitekirjanike professionaalset panust. Seetõttu on sihtasutuse tegevuse jätkamine vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Draamateater 2021. aasta tegevusele jätsid selge jälje taaskord koroonapiirangutest tulenevad tööseisakud ja keeruline planeerimisolukord, eriti esimesel poolaastal. Mitu planeeritud uuslavastust oli teater sunnitud ära jätma ja/või edasi lükkama järgmistesse hooaegadesse. Samas jätkus teatril oluliste sisuliste eesmärkide täitmine, nagu uue eesti dramaturgia, klassika ja kõrgetasemelise kaasaegse maailmadramaturgia lavastamine. Tööseisakute ja sagedase plaanide muutmise tõttu oli keeruline aasta, aga teater püüdis tegutseda paindlikult-kokkuhoidlikult ja sai kohanemisega (sh osaliselt ka tänu riigipoolsele kriisiabile) hakkama.

2021. aastal toodi planeeritud 11 uuslavastusest välja viis (2020. aastal seitse), millest kaks olid eesti algupärandid. Repertuaaripilt tervikuna kujuneb uutest ja juba mängukavas olevatest lavastustest ning see on jätkuvalt tasakaalus. 2021. aastal oli repertuaaris 25 lavastust (2020. aastal 30). Eesti dramaturgia valik on mitmekesine, moodustab repertuaarist stabiilselt umbes kolmandiku. Pidevalt on repertuaaris üks-kaks lastelavastust, needki juba aastaid algupärandid. Maailma tänapäevadramaturgia kultuuriline spekter on lai ja valik kunstiväärtuslik. Meelelahutuslikuma repertuaari osakaal on piisav.

2021. aasta jooksul anti 339 etendust (2020. aastal 368) ja korraldati lisaks viis muud üritust (2020. aastal neli). Statsionaaris anti 265 etendust ja väljaspool teatrimaja 74 etendust (2020. aastal vastavalt 309 ja 59). Etendusi oli seoses riiklike piirangute ja näitlejate haigestumiste tõttu 121 võrra vähem kui esialgselt planeeritud, kuid siiski rohkem, kui oli kevadine vahepealne prognoos, mil kehtisid rangeimad piirangud. Piletiga külastajaid 2021. aastal oli 62 972 (2020. aastal 63 893).

Aastat hinnates tuleb tõdeda, et taaskord erandliku aasta kohta olid nii statistilised kui ka kunstilised tulemused head. Tööpauside ja sagedase plaanide muutmise tõttu oli see keeruline aasta, aga teater kohanes paindlikult. Erakordselt suur koormus langes müügiosakonnale – tuli ühendust võtta, pileteid vahetada ja tagasi osta, korduvalt saalide plaane muuta ja kohti hajutada, pretensioone lahendada ja soove rahuldada personaalselt kümnete tuhandete piletistjatega. Tähelepanuväärne on seejuures, et nii nagu 2020. aastalgi ei soovinud enamik pileteid tagasi müüa vaid edasi lükata, valitud etendust ikkagi näha.

Oluline on ka, et kunstilises kvaliteedis ei tehtud järeleandmisi. Kuigi kogu Eesti teatripublik on pisut väsinud etendustele pääsu tingimuste pidevast muutmisest ja etenduste ärajäämisest ning see annab tunda ka Draamateatris, siis aastatega loodud usaldust teatri vastu ei murendanud üldiselt ka see keeruline aasta

Eelpool toodut arvestades täitis Sihtasutus Eesti Draamateater 2021. aastal eesmärgi hästi. Teater tuleb toime oma majandamisega, on kunstiliselt ja organisatsiooniliselt heas seisus, kuigi jätkamine seoses elukalliduse järsu tõusu ja palgatasemete mahajäämuse tõttu riigi keskmisest paneb teatri üha keerulisemasse olukorda.

Järgnivate aastate perspektiivis on Sihtasutus Eesti Draamateatri eesmärk olla jätkuvalt suurim sõnalavastusteater Eestis – sisuliselt rahvusteater, kus jooksvas repertuaaris on vähemalt 25% eesti algupärandid. Kui 2022. aastal publiku arv koroonapandeemiast tingitud piirangutega väheneb, mida aasta esimestel kuudel siiski oli, siis pikemas perspektiivis järgmistel aastatel on Draamateatril võimekus ühel aastal mängida 500 etendust 105 000 vaatajale. Aasta kogurepertuaari optimaalne mängitavate lavastuste arv oleks 25-30, millest 8-12 oleksid uuslavastused, millest omakorda u kolmandik eesti algupärandid ja üks lastele-noortele suunatud lavastus. Jätkatakse ka Draamateatris esmalavastatavate eesti algupäraste näidendite raamatute väljaandmist (keskmisel kaks uut raamatut aastas) ning süvendatakse-laiendatakse tööd koolidega – lisaks etenduste aruteludele ja teatriarvustuste kirjutamisele kaasatakse koole ka tekstide lugemistele osavõtjatena. Sihtasutusel on plaanis mitmed visuaalse kujunduse muutused ning töökodade tehnika uuendamine. Ka teatrile kuuluv Piletimaailm vajab värskendust ja kaasajastamist. Kindlasti vajab uuendamist-väljavahetamist valgus- ja helitehnika. Kui 2022. aastal teater töötab veel heitlikus olukorras, millele teatud jälje lisaks COVID-pandeemiale on juba jätnud ka sõda Ukrainas, siis 2023. aastast alates loodab Draamateater naasta tavapärasesse tööriti.

2.6. Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filharmoonia kammerkoor põhikirjaline eesmärk on muusikakultuuri edendamine, tutvustamine, salvestamine ja propageerimine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Filharmoonia Kammerkoor funktsioonid kontsertide, festivalide, seminaride, konkursside ja muude kultuuriürituste korraldaja ning eesti helikultuuri jäädvustajana. Eesti Filharmoonia Kammerkoori näol on tegemist rahvusvaheliselt tunnustatud muusikakollektiiviga, kes pakub Eesti publikule võimalust saada osa eesti ja maailma muusikakultuuri paremikust ning samal ajal on nii eesti heliloojate kui Eesti riigi tutvustaja kogu maailmas. Koor on tööandjaks professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning koori tegevuse jätkumine on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Filharmoonia Kammerkoor (EFK) loominguks tegevuse olulisemaks sündmuseks 2021. aastal oli uue kunstilise juhi ja peadirigendi Tõnu Kaljuste ametisse asumine EFK 40. sünnipäevahooajal. Seda tähistati kontsertidega augustis festivalil „Tormise tuules“. Koos Tõnu Kaljuste peadirigendiks naasmisega on tihenened koostöö Tallinna Kammerorkestriga ning suurenenud ühiskontsertide osa. EFK osales 2021. aastal Eesti kontserdiolu olulistel festivalidel „Tormise tuules“, „Pärdi Päevad“, „Kreegi Päevad“ ning Tõnu Kaljuste initsiatiivil sündinud kontserdisarjas „Bachi pärlid“.

Välisesinemistest oli kaalukas osavõtt mainekast Aix-en-Provence'i ooperifestivalist. EFK koos Londoni Sümfooniaorkestriga osales kahes ooperiproduksioonis. Märkimist väärib jätkuv koostöö MITO festivaliga Itaalias ning kontsert Zürichi äsja renoveeritud Tonhalle kontserdimaja avapidustuste nädalal.

EFK andis 2021. aasta jooksul 45 kontserti (koos striimidega) kokku 22 682 külastajale (2020. aastal 31 kontserti 14 486 külastajale), sh Eestis toimus 30 kontserti 6620 külastajale (2020. aastal 23 kontserti 6986 külastajale) ning välisriikides 15 kontserti 15 150 külastajale (2020. aastal 8 kontserti 7500 külastajale). Striimide unikaalseid vaatajaid oli kokku 912. Mitmed kontserdid jõudsid tänu tele- ja raadioülekannete nii Eestis kui välisriikides oluliselt laiema auditoriumini. Klassikaraadio tegi eelmisel aastal otseülekande 14 kontserdist, kus koor osales, ning sünnipäevahooaja puhul andis eetrisse ka EFK varasemaid kontserdisalvestusi.

Voogedastuskanalis Spotify on EFK plaatidel umbes 2 miljonit kuulamist (2020. aastal 1,7 miljonit). Kuulajaid on 154 riigist (2020. aastal 92 riigist). Suurt rahvusvahelist edu on saavutanud EFK plaadistused.

2021. aastal algas kolme Balti riigi professionaalsete kooride koostööprojekt, kus osalevad Leedu riiklik koor „Vilnius“, Läti riiklik koor „Latvija“ ja EFK. Koorid esinevad Balti riikide pealinnades kontsertidega, et tutvustada oma koorikultuuri ja pakkuda kuulamiseks paremikku oma heliloojate loomingust. EFK käis selle projekti raames esinemas Riia Jaani kirikus Rahvusvahelise vaimuliku muusika festivali raames ja Vilniuse Püha Jacobi kirikus festivalil „Concordia vocum“.

Koostöös Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusega salvestas EFK XIII noorte laulupeo repertuaari eraldi häälepartiide kaupa helifailidena dirigentidele ja laulupeol osalevate kooridele, et muuta õppimisprotsess

lauljatele senisest oluliselt lihtsamaks ja turvalisemaks ning tagada kvaliteetne õppematerjal. Salvetusel osalesid koostööpartneritena ka Eesti idufirma Scoremusic ja Valge Klaar, kes pakkusid välja innovaatilise tehnoloogia ja digitaalsed tööriistad.

2021. aastal jätkati arutelusid, et leida võimalusi ERSO ja EFK ühise kontserdimaja osas, mis vastaksid kaasaegsetele akustilistele tingimustele ning kujuneks nii rahvusvaheliseks kui ka siseriiklikuks maamärgiks.

Kokkuvõtvalt on arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor 2021. aastal eesmärkide täitmisega hästi toime tulnud.

EFK on rahvusvaheliselt enim tuntud ning tunnustatud Eesti klassikalise muusika artist. Järgnevatel aastatel fookuses on laiapõhjaline koostöö partneritega Eestis ja välismaal, tuues lavale peamiselt Eesti muusikat, esiettekandeid erinevatelt autoritelt ning viies kõrgetasemelise kontserdielamuse paljudesse saalidesse nii Eestis kui välisriikides. EFK jätkab kontserttegevuse arendamist välismaal ja paindliku artistina tehakse koostööd väga erinevates žanrites. Hoolimata keerulistest aastatest etenduskunstide valdkonnale ning vähenevatest ressurssidest tegevusele, loodab sihtasutus käia kindlat teed maailma klassikalise muusika tippliigas.

2.7. Sihtasutus Eesti Filmi Instituut

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusliku filmikultuuri säilitamine ja arendamine. Sihtasutus juhindub riiklikust kultuuripoliitikast ning filmivaldkonna arengusuundadest.

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut peamised ülesanded on toetada eesti rahvusliku filmi tootmist ja turundamist ning pärandi haldamist. Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut olemasolu on filmivaldkonna esmavajadus ja arengule kasulik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud pikaajalise põhikirjalise eesmärgi täitmiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut tegevused jagunesid 2021. aastal järgnevalt: tootmise ja turunduse toetamine ning pärandi haldamine, välisprojektidele suunatud tagasimakse toetuskava *Film Estonia*, Loov Euroopa Media Eesti ja kino Artis tegevus. Alljärgnevalt on välja toodud olulisemad sündmused filmimaastikul ja sihtasutuse 2021. aasta tegevuses.

COVID-19 pandeemia mõjutas ka 2021. aastal kogu filmivaldkonda, sh Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut tegevust. Suvel sai filmivaldkond kriisiabi, mis oli suureks kergenduseks filmivaldkonnas tegutsevatele ettevõtetele ja tegijatele. Vaatamata raskele olukorrale oli valdkonna suursündmuseks viendat korda toimunud Eesti filmi- ja teleauhindade gala (EFTA) ja suurim välisüritus, kus Eesti filmitegijad füüsiliselt osalesid, oli juulis toimunud Cannes'i filmifestival.

2021. aastal mõjus koroonaviirus kinode külastatavusele veelgi hävitavamalt ja kinokülastajate arv langes võrreldes eelneva aastaga veelgi enam. Kui 2020. aastal vaatas kinodes filme 1,7 miljonit piletiga vaatajat

ja kassatulu oli 10,7 miljonit eurot, siis kinokülastuste arv 2021. aastal oli vaid 1,39 miljonit vaatajat ning kassatulu 8,22 miljonit eurot. Samuti langes Eesti filmide turuosa, moodustades 14% kogu vaatajate arvust (2020. aastal oli see 26,72%).

2021. aastal oli Eesti kinolevis kokku vähem filme kui eelmisel aastal – 229 filmi (2020. aastal 366), millest 206 olid uued. Eesti filme esilinastus aga rohkem – 25 filmi (2020. aastal 20 filmi) ning lisaks jätkas kinolevi ka kaheksa varem linastunud filmi. Eesti filmid kogusid kokku 197 015 vaatajat ja piletitulu 1,15 miljonit eurot (2020. aastal vastavalt 480 758 vaatajat ja piletitulu 2,65 miljonit eurot).

Sihtasutusel Eesti Filmi Instituut on filmide loomist toetava pöhirahastajana oluline roll filmivaldkonna arengu kujundamisel. Toetuste andmisel peetakse silmas, et filmilooming oleks mitmekesine, heatasemeline, publikut kõnetav ning oluline nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. Tootmisosakonna 2021. aasta eelarve oli 6,907 miljonit eurot. Võrreldes 2020. aasta 4,257 miljoni euroga tõusis filmidele antavate sihttoetuste summa 62%.

- Stsenariumitoetuse taotlusi esitati 2021. aastal 31 ja toetus eraldati 12 stsenaariumi kirjutamiseks, mis vastab viimaste aastate keskmisele taotluste/toetuste suhtele.
- Arengutoetustest esitati 13 mängufilmi arendustoetuse taotlust, millest toetus anti üheksale filmile (2020. aastal vastavalt 9 taotlust ja 6 toetust).
- Dokumentaalfilmide arendustoetuse taotlusi esitati 26 ja toetused anti 13 filmile (2020. aastal 18 taotlust ja 10 toetust).
- Animafilmide arendustoetuse taotlusi esitati 14 ja toetused eraldati üheksale lühianimafilmile (2020. aastal 19 taotlust ja 14 toetust).
- TV-minisarja toetuse taotlusi esitati seitse, millest toetus eraldati kahele draamasarjale (2020. aastal 8 taotlust ja 3 toetust).
- 2021. aastal avanes esimest korda dokumentaalsarjade arendus ja järeltootmise toetus. Taotlusvooru esitati kolm taotlust, millest toetuse pälvis üks.
- Mängufilmide tootmistoetuste taotlusvooru esitati 16 mängufilmi tootmistoetuse taotlust, millest toetused anti kuuele projektile (2020. aastal 8 taotlust ja 4 toetust). Toetust saanud projektide hulgas on ka üks lastele mõeldud mängufilm.
- Dokumentaalfilmide tootmistoetuse taotlusi esitati 19, toetuse sai neist 10 projekti (2020. aastal 17 taotlust ja 9 toetust). 2021. aastal toetas Sihtasutus Eesti Filmi Instituut ka kaheksa uue lühidokumentaali tootmist sarjas „Eesti lood“ ning nelja portreefilmide sarja projekti. Mõlemad ettevõtmised toimuvad sihtasutuse, Kultuurkapitali ja ERR-i koostöös.
- Animafilmide tootmistoetuse taotlusi esitati 15 ning toetused eraldati 10 filmile (2020. aastal 22 taotlust ja 10 toetust).
- Lühimängufilmide tootmistoetuste taotlusi 21 ning toetuse sai viis filmi (2020. aastal 13 taotlust ja 4 toetust).
- Eksperimentaalfilmide toetusliik avati 2020. aastal, et julgustada autoreid katsetama filmikunsti väljendusvahendite ebatraditsioonilisi vorme, muuhulgas uuenduslikku narratiivi või dramaturgiat, teiste kunstiliikide sümbioosi filmikunstiga, uusi võtteid tehnilistes lahendustes või esteetikas vmt. 2021. aastal esitati 12 taotlust ja toetus anti neist kolmele projektile (2020. aastal 11 taotlust ja 4 toetust).
- Vähemuskaastootmiste puhul oli selgelt näha välismaiste tootjate huvi jätkuvat kasvu Eesti partnerluse vastu. Sellest kõneleb nii filmide sisulise kvaliteedi tõus, peatootjate geograafiline mitmekesisus kui ka taotluste arvu hüppeline kasv – võrreldes 2020. aasta 26 taotlusega esitati 2021. aastal juba 36 taotlust. Toetused anti viiele mängufilmile, kolmele dokumentaalfilmile ja ühele täispikale animafilmile. Filmide peatootjamaad on Soome, Belgia, Läti, Holland, Venemaa ja Luksemburg.

- 2021. aastal korraldas Eesti Filmi Instituut ideede konkursi „Ideede katel“, mille eesmärk oli laiaulatuslik filmiideede korje uute täispikkade mängu-, dokumentaal- ja animafilmi loomiseks. Konkursile laekus 47 ideed, neist 36 mängufilmi, kuus dokumentaalfilmi, kolm animafilmi ja kaks mängu-anima segatehnikas filmi. Ideid hindas žürii, mille koosseisu kuulusid filmivaldkonna liitude, Eesti Kirjanike Liidu ja Eesti Filmi Instituut esindajad. Filmiidee hindamise mõõdupuuks oli, kas idee alusel on võimalik luua publikut kõnetav kõrgetasemeline film. Võiduideid oli seitse, sh kolm mängufilmi, kolm dokumentaalfilmi ja üks mängu-anima segatehnikas film.

2021. aasta maikuus eraldas Vabariigi Valitsus filmivaldkonna ettevõtetele lisatoetuse koroonakriisist ülesaamiseks. Toetuse eesmärk oli tagada filmitootjate, levitajate ja kinode majanduslik jätkusuutlikkus olukorras, kus COVID-19 puhangu tõttu muutusid filmide tootmise ja levitamise tegevuskavad ja eelarved ning vähenes oluliselt või peatus täielikult kinode tegevus. Kriisimeetme eelarve oli 5,3 miljonit eurot, millest 2 miljonit eurot oli ette nähtud tootjatele, 660 000 eurot levitajatele ja 2,64 miljonit eurot kinodele. Kriisiabi toetuse taotlused esitati küll Kultuuriministeeriumi toetuste taotlemise e-keskkonnas, kuid taotlusvooru koordineeris sihtasutus.

Levitoetust eraldati 2021. aastal viiele täispikale mängufilmile, kahele vähemuskaastootmises valminud mängufilmile, 6 täispikale dokumentaalfilmile (2020. aastal vastavalt 4, 3 ja 10) ja ühele vähemuskaastootmises valminud dokumentaalfilmile. Lisaks said kuus filmi toetust ka vaegkuuljate subtiitrite ja kirjeldustõlgete tegemiseks (2020. aastal 8). Euroopa väärtfilmi levitoetused eraldati neljale väärtfilmilevitajale ja 2021. eraldas sihtasutus ka toetust kolmele väärtfilmikinodele.

Sihtasutuste tegevustest jätkusid 2021. aastal ka Tallinnfilmi filmipärandi digiteerimine ja kättesaadavaks tegemine ning filmide vene- ja inglisekeelsete subtiitritega varustamine. 2021. aastal esitati filmide digiteerimise toetamiseks ka kaks taotlust, mis mõlemad ka rahuldati.

Kokkuvõttes täitis Sihtasutus Eesti Filmi Instituut 2021. aastal oma põhikirjalisi eesmärke ning aastaseid tegevuseesmärke hästi.

30. aprillil 2022. aastal möödub 110 aastat esimese Eesti filmi näitamisest ning 28. augustil möödub 25 aastat Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut loomisest. Eesti film tähistab olulist aastat eesti filmi voogedastusplatvormi käimalükkamisega, eeldatavasti augustis, mille põhifookus on pärandifilmil ja mis on suunatud muuhulgas ka filmikirjaoskuse edendamiseks koolides. 2022. aastal mõjutab pandeemia jätkuvalt eesti filmitegijate ja kinode tegevust. Olukorra normaliseerumist eeldatakse alates 2. kvartalist, mil filmivaldkond peaks naasma oma tavapärase tegevusplaani juurde: Cannes filmifestival, filmitegijate suvepidu, septembris toimuv EFTA ja aasta lõpus PÖFF. Täna on aga olukord ettearvamatu sõja tõttu Euroopas mistõttu sihtasutuse tavapärase tegevus on osaliselt mõjutatud välisteguritest. Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut peamine ülesanne järgnevatel aastatel on leevendada väliste tegurite negatiivset mõju valdkonnale ja jätkata tegevusi vastavalt võimalustele.

2.8. Sihtasutus Eesti Kontsert

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Kontsert põhikirjaline eesmärk on eesti muusikakultuuri säilitamine ja arendamine ning erinevate võimaluste loomine kõrgetasemelisest kultuurielust osasaamiseks.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Kontsert võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Kontsert funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Eesti Kontsert on kontserdiorganisatsioon, kes haldab unikaalset kontserdisaalide võrgustikku, mis koosneb Tallinnas, Pärnus, Jõhvis, Tartus ja Peterburis asuvatest kontserdisaalidest. Samuti kuuluvad Eesti Kontserdi koosseisu nii Eesti Rahvusmeeskoor kui ka vanamuusikaansambel Hortus Musicus.

Riigi osalemise vajadus Sihtasutuses Eesti Kontsert tuleneb vajadusest tagada kultuurist, sh kõrgetasemelisest muusikaelust osasaamise võimalus üle Eesti, samuti tagada noore muusikapubliku pealekasv ning luua siinsetele interpretidele esinemisvõimalusi nii Eestis kui välismaal ja rikastada Eesti kultuuripilti rahvusvahelise muusikaelu paremikuga. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning kontserdiorganisatsiooni tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Kontsert 2021. aasta tegevust ja tulemusi eesmärkide saavutamisel mõjutas taaskord kõige enam COVID-19 pandeemia tõttu kestnud eriolukord ja selle mõjud. Enamuse aastast jätkus kontserditegevust viirusest tingitud tegevuspiirangute tingimustes ning see mõjutas olulisel määral nii ürituste kui ka külastajate arvu. Kuigi piirangute-eelse perioodiga võrreldes langes külastajate arv oluliselt kõikides kontserdimajades/linnades, siis eriti tugev oli langustrend Ida-Virumaal ja Jõhvis.

2021. aastal toimusid siiski eelneval aastal ära jäänud Saaremaa ooperipäevad. Nende korraldamise tarvis sai Eesti Kontsert maikuus valitsuse eriloa. Samuti sai väiksemas formaadis läbi viia eelmisel aastal ära jäänud Jõhvi balletifestivali. Piirangute tõttu jäi ära MustonenFest 2021, ent aasta teises pooles toodi peale traditsiooniliste festivalide publiku ette mitu uut suurüritust.

Globaalse pandeemia tekitatud ebasoodsa olukorra tõttu oli Eesti Kontserdi rahvusvaheline tegevus tagasihoidlik. Selleks, et muusikaelu lõplikult ei katkeks, pakuti rohkem esinemisvõimalusi Eesti muusikutele. Vajadus korraldada kontserdihoogaeg ümber, aga ka piirangute ajal ära jäänud kontserdid suurendasid oluliselt halduskoormust – suur hulk pileteid tuli asendada või osta tagasi. Et omatulul on olnud Eesti Kontserdi eelarves märkimisväärne roll (moodustab ligikaudu 40% eelarvest) oli sihtasutus 2021. aastal taaskord olukorras, kus omatulu alalaekumise tingimustes tekkis veelkord vajadus korrigeerida organisatsiooni kõikide üksuste töö.

Positiivsena võib välja tuua, et sihtasutus on saavutanud tegevuskulude üle kontrolli ning majanduskulude kokkuhoiu. Nii majanduskulud kui ka tööjõukulud olid planeeritud tasemel või isegi planeeritud jätkusuutlikult väiksemad. Kontserttegevuse kulud olid samuti kontrolli all ning selle peamiseks põhjuseks oli hoolikas lisanduvate kontsertide planeerimine ning monitoorimine.

Suurematest investeeringutest tehti 2021. aastal suur renoveerimistöö Pärnu kontserdimajas (ulatusliku hinnatõusu tõttu sai teha vaid osa planeeritud töödest), Estonia kontserdisaalis valmis naiste tualettruumi ümberehitus, Vanemuise kontserdimajas uuendati ventilatsioonisüsteemi, Jõhvi kontserdimajas tehti ventilatsiooni- ja soojustussüsteemitöid ning Peterburi Jaani kirikus tehti fassaaditööde ettevalmistusi, uuendati välivalgustust ja vahetati turvauksed.

Kokkuvõttes, arvestades olukorda ja võimalusi, täitis Sihtasutus Eesti Kontsert 2021. aastal oma põhikirjalisi eesmärke ning aastaseid tegevuseesmärke hästi. Enne kriisi saavutatud sihtasutuse rahaline seis oli 2019. aastal hea, organisatsiooni maine ja sisemine motivatsioon aasta varasemaga võrreldes

märkimisväärselt paranenud. Finantsolukorra kokkuvõtteks iseloomustamiseks võib öelda, et sihtasutuse põhitegevus on selgelt eesmärgistatud, tegevusmudel korrastatud ning finantsstabiilsus pideva ja range eelarvejuhtimisega tagatud. Säästlik ja konservatiivne kulude juhtimine ei ole seadnud ohtu pileti- ja renditulust. Omatulu teenimisele on valusa hoobi andnud eriolukorra tõttu muutunud keskkond ja turutingimused ning seetõttu ka kontserdikulastaja-tarbija käitumine.

2.9. Sihtasutus Eesti Kunstimuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Kunstimuseum põhikirjaline eesmärk on Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti ning sellega seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2016. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Kunstimuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Kunstimuseumi funktsioonid Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseum haldab ja täiendab Eesti suurimat kunstikogu alates keskajast tänapäevani. Väga oluline on seejuures ka rahvusvaheline suund. Sihtasutus on ühendav institutsioon, mille alla kuuluvad Kumu kunstimuseum, Kadrioru kunstimuseum, Mikkel muuseum, Niguliste muuseum ja Adamson-Ericu muuseum. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Kunstimuseum peamised eesmärgid 2021. aastaks olid:

- Taastada näituste programmi toimimine ja senised rahvusvahelised suhted, et 2020. aasta jooksul edasilükatud näitused siiski näitusesaalidesse tuua.
- Viia lõpuni ettevalmistused Niguliste muuseumi torni rekonstrueerimis- ja renoveerimistöde, tornilifti ja väikese kabeli projekteerimise lõpetamiseks ja riigihanke korraldamiseks.
- Lõpetada Adamson-Ericu muuseumi remont, uue püsiekspositsiooni avamine, kahe uue ruumi rekonstrueerimine ja sisustamine muuseumi edukaks tegevuseks: hariduse tuba (ümberehitus keldris senisest laoruumist) ja puhkeruum (osa pööningust).
- Kahe uue püsiekspositsiooni „Identiteedimaastikud. Eesti kunst 1700–1945“ avamine Kumus ja „Modernism ja mitmekülgsus“ Adamson-Ericu muuseumis.
- Jätkata tööd uute pileti- ja läbipääsusüsteemide kasutuselevõtuks filiaalides.
- Taastada kõikides osakondades normaalne töötempo, et saavutada 2021. aasta tegevuskavas planeeritud tulemused.

Kõik eelnimetatud eesmärgid sihtasutus ka 2021. aastal saavutas.

Sihtasutuse Eesti Kunstimuseumi tegevus jaguneb: arendustegevus, kunstikogude-alane tegevus, näitustegevus, haridus- ja publikprogrammide-alane tegevus, uurimis- ja teadustegevus, kirjastustegevus, turundus- ja teenindus (sh Eesti Kunstimuseumi poed), kommunikatsioon ning haldustegevus. Alljärgnevalt on välja toodud lühikokkuvõtte nende tegevuste 2021. aasta peamistest tulemustest.

Arendustegevuse rahvusvahelisel suunal sõlmiti kokkuleppeid, peeti läbirääkimisi ja toimus protsessi kontroll seoses Eesti Kunstimuseumi näitustega ja koostööga väljaspool Eestit: avati üks välisnäitus

(Soomes) ja jätkusid 2021.–2023. aasta ühisprojektide läbirääkimised (Itaalia, Jaapan, Rootsi, Soome, Hispaania, Poola, Norra, Taani, Ameerika Ühendriigid, Leedu, Läti). Organisatsioonilisel suunal oli kõige olulisem muutus seotud COVID-19 haiguspuhanguga – hoolimata sellest, et muuseumid olid teatud perioodidel suletud, jätkus töö muuseumis tavapäraselt. Jätkusid suhtlus ja läbirääkimised sponsoritega, uute partnerite otsimine ning Eesti Kunstimuseumi Kunstisõprade Seltsi töö korraldamine.

Kogude tegevuse raames korraldati kogude tavapäraseid hooldustöid, plaanilist inventeerimist, museaalide kirjeldamist infosüsteemis MulS, fotografeerimist ja digiteerimist, arhiivi korrastamist, kogude täiendamist, restaureerimist ja konserveerimist ning raamatukogu täiendamist. Kõik nimetatud tööd tehti vastavalt plaanidele.

Näitusetegevuse osas avati Eesti Kunstimuseumi filiaalides avati kokku 14 uut näitust (2020. aastal 13), nendest seitse näitust valmisid rahvusvahelises koostöös (2020. aastal kolm). Avatud oli seitse püsiekspositsiooni. Lisaks toimus üks näitust väljaspool Eestit (2020. aastal kaks) ja üks näitus väljaspool muuseumi filiaale Eestis. Küllastajate üldarv oli analoogne eelneva aastaga – 2021. aastal 160 340 (2020. aastal 163 647). 2021. aasta näitusetegevusele oli iseloomulik näituseelu aeglustumine, rohkem rõhku näituste tutvustamisele ja programmiloomele, välissuhtluse vähene taastumine, turismivoogude taastumist ei toimunud, suurenes üksik turistide osakaal, vähenes virtuaaltundide ja -sündmuste osakaal.

Haridus- ja publikprogrammide alast tegevust ja tegevuskava täitmist mõjutas COVID-19 pandeemia. Hulk planeeritud publiküritusi jäi ära, näitusetuure tehti virtuaalselt üle erinevate platvormide. Muuseumitunnid õpilastele toimusid nii kontaktset kui ka veebitundidena. Eesti Kunstimuseumi korraldatav muuseumihariduse infopäev „Õppekäigule? Muuseumisse!“ toimus 2021. aastal virtuaalselt, osales 17 muuseumi üle riigi. Toimus 40 töötuba eesti, osaliselt ka vene keeles. Kokku oli töötubades 870 osalejat (õpetajat, huvijuhti, koolijuhti jt). Ilmus haridustrükis, mis levitati Õpetajate Lehe vahel. Giidikoolitused ja baaskoolitus eksamiga lükkus olude sunnil kõikides filiaalides 2022. aastasse. Õpetajate infopäevad uute näituste ja neile loodud muuseumitundide tutvustamiseks toimusid veebinaridena ja mõned ka kontaktkülastusena. Erivajadustega publikule valmisid Kumus taktiilne kaart, samuti kirjeldustõlked (helifailina kodulehel saadaval) uuele püsinäitusele. Koostöös Eesti Pimedate Ühinguga korrastati muuseumi veebileht vaegnägijaile masinloetavaks, täiendati juurdepääsetavuse funktsiooni, lisati ligipääsetavuse (liikumisjuhiste) tekstid. Jätkus koostöö kõrgkoolidega (EKA, TLÜ) muuseumipraktika ning pedagoogilise praktika vallas. Jätkus projekt „Aitan lapsi kunsti juurde“, mille abil külastas näitusi 740 kooliõpilast.

Uurimis- ja teadustegevuse valdkonnas kinnitas Eesti Kunstimuseumi teadusnõukogu 2021. aastal neli peamist uurimissuunda ja algas neli teadusprojekti. Aastat märgistasid rahvusvahelised veebiseminarid, mis olid seotud uurimisprojektide ning näitustega. Toimus üheksa seminari (k.a veebiseminarid), üks kunstiajalooliste ja tehniliste uuringute uuringureis ja kaks töötuba. Jätkati Teaduste Akadeemia assotsieerunud liikmena koostööd Teaduste Akadeemiaga, samuti Eesti Kunstiakadeemia ja Tallinna Ülikooli doktorikooli ja Tartu Ülikooliga. Jätkusid regulaarsed teadusnõukogu koosolekud ja näituste analüüsid. Hetkel töötab muuseumis seitse doktorikraadiga kunstiteadlast, doktorantuuris on kaheksa töötajat.

Kirjastustegevuse raames ilmus 10 raamatut (2020. aastal 13), teadusajakirja „Eesti Kunstimuseumi Toimetised“ uus number jm trükised.

Turundust ja teenindust mõjutasid samuti COVID-19 piirangud. Kaupluste müügikäive oli piirangute tõttu endiselt pärsitud, kuid korrigeeritud eelarve siiski ületati. Kadrioru kunstimuseumi poe uuendused

2020. aastal tasusid end 2021. aastal igati ära. E-poe käivete kasvutrend jätkus kiires tempos. 2021. aastal tehti ettevalmistusi uuele e-poe platvormile üleminekuks.

Haldustegevuses toimusid Niguliste muuseumis riigihange torni platvormi, lifti ja väikese kabeli ehitaja leidmiseks. Kadrioru kunstimuuseumis restaureeriti A-tiiva välimised aknad, peamaja keldri ja 1. korruse uksed ja aknad, paigaldati lisaventilatsioon laste õpituppa ning abiruumides vahetati valgustid LED-ide vastu. Adamson-Ericu muuseumis avati uus püsiekspositsioon, ehitati välja laste töötuba (sh paigaldati lisaventilatsioon), renoveeriti sissepääs ja kabinet, pööningukorrusele väike puhkeruum. Nimetatud tööd tehti omatulu arvelt. Kumus lisandus 2021. aasta veebruaris teine QR-piletisüsteemi lugejaga automaatvärav, samuti paigaldati lifti QR-piletisüsteemi lugeja.

Kokkuvõtvalt on arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum 2021. aastal eesmärkide täitmisega hästi toime tulnud ning loodud on eeldused järgnevate aastate eesmärkide edukaks täitmiseks.

2022. aasta olulisemad eesmärgid on:

- Avada Niguliste muuseumi tornilift ja väike kabel koos uue püsiekspositsiooniga.
- Taastada rahvusvaheline suhtlus, avada Konrad Mägi näitused Kopenhaagenis ja Lillehammeris. Jätkuvad läbirääkimised: Hispaania, Itaalia, Saksamaa, Soome, Rootsi, Poola, Leedu ja Belgia.
- Avada Jaapanist saabuv näitus „Höljuvad õied igavikumeres“, millega lisaks huvitavale tehnoloogilisele lahendusele loodab muuseum parandada oma finantspositsiooni.
- Aktiveerida Sihtasutuse Eesit Kunstimuuseum näituste avamist teistes Eesti muuseumides (Narvas, Eesti Rahva Muuseumis, Tartu Kunstimuuseumis).
- Jätkata IT-süsteemide arendamist eesmärgiga paigutada automaatsed läbipääsusüsteemid ja iseteeninduskassad Kadrioru ja Niguliste muuseumidesse.
- Avada avatud skulptuurihoidla Kadrioru kunstimuuseumis.

2.10. Sihtasutus Eesti Meremuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Meremuuseum põhikirjaline eesmärk on Eesti merenduse ajaloo seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2017. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Meremuuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Meremuuseumi funktsioonid Eesti merenduse ajaloo seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Meremuuseum tegevuse oluliseks mõjutajaks 2021. aastal oli jällegi COVID-19 pandeemia ja sellest johtuvalt muuseumi ajutine sulgemine külastajatele ning külastuspiirangud. Piirangute perioodil aasta esimestel kuudel oli võimalik tegeleda püsiekspositsiooni vaegtööde ja arendustega. Osad ekspositsiooni ja välialade planeeritud investeeringud tuli seoses eelarve kärbetega panna ootele.

Lõpptulemusena võib siiski muuseumi tegevusega 2021. aastal rahule jääda. Kõik töökohad säilisid ja tegevuskavas toodud eesmärgid said täidetud. Küllastajate prognoos jäi küll täitmata, aga kuna laekus projektitoetusi ja riigipoolset kriisiabi, siis majanduslikult tuli muuseum toime. Piirangute tingimustes ja turistide vähese hulga tõttu oli piletiga küllastajaid Lennusadamas 68 998 ja Paks Margareetas 27 766, kokku seega 96 764. Võrreldes 2020. aastaga langes küllastajate arv ligikaudu 30% (2020. aastal oli küllastajate arvuks 140 850).

Sihtasutuse peamised eesmärgid 2021. aastal olid ning neid täideti järgnevalt:

- Meremuuseumi uute trükiste sarjast ilmusid: „Purjelaevamudelid Eesti Meremuuseumis“ ja „Paks Margareeta – suurtükitornist Meremuuseumiks“. Lisaks ilmus ja esitleti pidulikult Käsmu rahvamajas Vabariigi presidendi osalusel mahukat raamatut „Mereriik Käsmu“
- Omatulu toodete ja teenuste müügist laekus 1,68 mln eurot ja lisaks täiendavad tulud projektidest 1,13 mln eurot.
- Lennusadam on jätkuvalt Trip Advisori brändituntuse hinnangus teisel kohal, jäädes alla vaid Tallinna vanalinnale.
- Museaalide digiteerimisel loodi üle 20 000 faili, koos varasema on kirjeldatud tervikuna 80% muuseumikogust ning digiteeritud 50%. Kinnitatud on muuseumi taotlus kirjeldamise osas 2023. aastani. Augustis sõlmis muuseum Volta 1 / Kopli 68 arendajaga 5-aastase kasutuslepingu, mille tulemusel alustati aasta lõpul kogude ja töötajate kolimisega Rahvusraamatukogu ruumidest.
- Koostati muuseumi kogumispoliitika uuendus ja muuseumi kogude korraldamise põhimõtted.
- Valmis Meremuuseumi siseveeb ja alustati digivarade hoidla loomisega.
- Muuseum lõpetas toetuse puudumise tõttu uue multifunktsionaalse hoone rajamise kava ja edaspidi keskendutakse samade funktsioonide üle kandmisele staabihoone kõrval seisvale rekonstrueerimist ootavale kasarmuhoonele. Jätkatakse Laevahalli projektiga.

Kokkuvõtvalt, arvestades olukorda ja võimalusi, oli Sihtasutuse Eesti Meremuuseum tegevus 2021. aastal edukas, vaatamata COVID-19 kriisist tingitud pingelisele olukorrale ning teatud tegevuste ümberkorraldamisele. Enamjaolt planeeritud tegevused viidi ellu, omavahendite arvelt tehtavate investeeringute osas tuli aga osa projekte ootele panna. Suureks toeks olid riigipoolsed toetusmeetmed. Sihtasutus on oma eesmäärke täitnud hästi.

2022. aastaks ja sellele järgnevatiks aastateks planeeritakse:

- näituse „Veneetsia – merede kuninganna“ ettevalmistamine eksponeerimiseks 2023. aastal;
- näituse „Suured maadeavastused“ ettevalmistamine eksponeerimiseks 2024. aastal;
- „Lennusadam 10“ ürituste ja näituste programm;
- Lennusadama püsinäituse uuendamise ettevalmistustööd, projekteerimine, teostamine 2024;
- merearheoloogias tööd rekonstrueeritud muuseumi uurimislaeval „Lood“;
- digistrateegia arendamine ja protsesside automatiseerimine;
- kogude ja koguhoidjate kolimine uutesse ruumidesse aadressil Volta 1 / Kopli 68;
- Naissaarele kavandatava külustuskeskuse Nargen Nord projekti ettevalmistamine ja hoonestusõiguse saamine kitsarööpmelise vana kindlusraudtee kinnistutele;
- Lennusadama C, D ja E kai projekteerimise lõpetamine, ehitusloa taotlemine ning ehitushankeys valmiduse loomine;
- Lennusadama ujukvaide täiendamine, et luua kaikohad 106 väikelaevale.

Lähiaastate kolm prioriteeti on:

- Tuua inimesed korduvalt muuseumisse tagasi ja pakkuda neile vahetut külastuskogemust.
- Arendada Meremuuseumi uurimuspõhine teadustegevus innovaatilisemaks.

- Suurendada Meremuuseumi organisatsioonilist ja majanduslikku efektiivsust.

2.11. Sihtasutus Eesti Noorsooteater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Noorsooteater põhikirjalised eesmärgid on:

- toetada mitmekülgsete ja kunstiliselt kõrgetasemeliste tegevuste abil õnneliku, terve ja harmoonilise inimese ning ühiskonna kujunemist Eestis luues ning esitades lastele, noortele ja täiskasvanutele kunstiväärtuslikke lavastusi ning korraldades muid sündmusi;
- hoida, arendada ja levitada nukukunste ning tutvustada nii Eesti kui maailma nukuteatrikunsti ajalugu (sh erinevaid nukutehnoloogiaid).

2012. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Noorsooteater (algelt nimega Sihtasutus NUKU) võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riikliku Nukuteatri funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana. Teatri eesmärk on mitmekülgne ja professionaalne teatritegevus – omanäoliste, kunstiliselt kõrgel tasemel, harivate ja silmaringi avardavate ning väärtuslikku elamust pakkuvate nuku- ja visuaalteatri lavastuste loomine erinevatele vanuse- ja sihtgruppidele. Teatri tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aasta peamine eesmärk oli sarnaselt eelnevale aastale ülemaailmses tervisekriisis toimetulemine ning tegevuse jätkamine ja stabiilsena hoidmine. Aasta oli tervisekriisist ja sellega seotud piirangutest heitlik – esines sulgemist, piiratud publikuarvuga töötamise kohustust, haigestumisi kollektiivis ning sellest tulenevaid seisakuid ning muudatusi tööplaanides. Samuti mõjutas pandeemia publiku võimalusi ning käitumist, mis omakorda avaldas mõju publikuarvule. Nimetatu tingis aastaks seatud tegevuskava pidevat muutmist. Planeerimist raskendas teadmatus ja prognoosimatus leviva haiguse, tervisekriisi kulgemise, majanduse käitumise, riiklike poliitikate (piirangute ulatus ja kestvus, toetusmeetmed, väljumiskava jne) osas. Eelarvetasakaalu tagasid kokkuhoid, tegevusplaanide muutmine ja riiklikud toetused.

Hoolimata eeltoodust jätkas teater repertuaari pikaperspektiivilist kujundamist (igakülgne tasakaal, mitmekesisus, vanusegruppide katvus jne), hoiti valmisolekut teatrit avalikkusele avama ja pakkuda mitmekülgset repertuaari võimalikult laiale hulgale erinevatele sihtgruppidele ning säilitati maksimaalselt töökohti ja -tingimusi. Tänu kollektiivi heale sisulisele ning korralduslikule tegevusele, samuti toetajatele ja publikuhuvi säilimisele, said püstitatud eesmärgid täidetud.

2021. aastal esietendus kuus uuslavastust (2020. aastal viis). Kokku andis teater 307 (2020. aastal 350), mida külastas 29 469 vaatajat (2020. aastal 40 870). Lisaks lavastustele viib Eesti Noorsooteater oma missiooni ellu haridustegevuse, nukuteatrimuuseumi ja rahvusvahelise visuaalteatريفestivali ning muude lisategevuste kaudu, mis kõik koonduvad ühise nimetaja Noorsooteater+ alla.

Sihtasutus korraldab iga kahe aasta tagant toimuvat rahvusvahelist visuaalteatri festivali Tallinn Treff. Festivali missioon on kaasaegse visuaalteatri vahendamine Eesti vaatajatele, teatriprofessionaalide silmaringi ja oskuste avardamine, rahvusvaheliste kontaktide loomine ning väljundivõimaluste pakkumine oma ala tipptegijatele. Aasta 2021 oli festivaliaasta, kuid tervisekriis seda korraldada ei võimaldanud.

Festivalide korraldamine jätkub senisega samas rütmis ning järgmine festival toimub 2023. aastal. 2021. aastal jätkus festivali ettevalmistus. Tulenevalt suurest kogemuste pagasist rahvusvahelises suhtlemises, kontaktidest, soovist ja vajadusest tutvustada ning luua uusi võimalusi piirkonna lavastuskunstnikele kutsuti Tallinn Treff festivali juhi Leino Rei eestvedamisel ellu Balti visuaalteatri esindusfestival. Festival on planeeritud toimuma iga kahe aasta tagant ning korralduskoht roteerub riikide vahel. Esimene festival oli planeeritud Tallinnas 2021. aastal Eesti Noorsooteatri eestvedamisel. Ideed pidas toetuse vääriliseks ning andis sellega võimaluse festivali toimumiseks Eesti Kultuurkapitali eriprogramm. Paraku ei olnud ka nimetatud festivali toimumine võimalik ning see otsustati lükata 2022. aastasse.

Kuigi sihtasutuse põhitegevuseks on teatritegevus, koondab organisatsioon enda juurde veel mitmeid teatriga seotud ja eraldiseisvaid kunsti- ja muid tegevusi. See pakub lisaväärtust ning sidusust. Nii tegeletakse eelpool nimetatud teatrifestivali korraldamisega, uue põlvkonna kasvatamisega noortestuudios ja teatriringis, ollakse partneriks teatrilase (kõrg)hariduse andmisel Tartu Ülikoolis, Viljandi Kultuuriakadeemias ja EMTA Lavakunstikoolis, peetakse muuseumi (püsiekspositsioon, näitused, sariüritused, eriüritused, ekskursioonid jne) ning arendatakse muud näitusetevõist. Lisaks sellele korraldatakse ka mitmesuguseid erisündmusi, ollakse aktiivsed rahvusvahelistes suhetes ning pakutakse ja arendatakse muid tugiteenuseid, näiteks pood ja kohvik.

Eesti Noorsooteatri juurde kuuluv Nukuteatrimuuseum on Eesti ja maailma nukuteatrit tutvustav mäluasutus. Muuseumis uuritakse, eksponeeritakse ja tutvustatakse nukuteatrit ja laiemalt visuaalteatrit. Toimuvad haridus- ja teatriprogrammid, kohtumised, loengud ja meistriklassid. Muuseumis jätkub dialoog publikuga, avatakse lavastuste tausta ja analüüsitakse teatris nähtut. Tervisekriis ning piirangud mõjutasid oluliselt ka muuseumitegevust. Positiivsena andis küllastajate vaba aeg võimaluse süvenenumalt tegeleda planeerimisega, ekspositsiooniga, programmide väljatöötamise, arendamisega jne. 2021. aastal kogus muuseum 10 166 küllastust (2020. aastal 8705 küllastajat). Jätkati sariürituste korraldamist ning pakutavate koolituste, õpitubade jms arendamist ning täiendamist. Jätkati koostööd teiste Tallinna vanalinna muuseumidega.

Haldus- ja ehitustegevuse vaates sihtasutusele kinnisvara ei kuulu. Põhitegevuseks vajalikke pindu kasutatakse üürilepingute alusel. Teatri- ja muuseumihoonet üüritakse pikaajalise lepingu alusel Riigi Kinnisvara AS-ilt, muid ruume renditakse lühemaajaliste lepingutega vastavalt vajadustele (ladu, etenduspaigad jms). 2021. aastal jätkati hoonete kompleksi ventilatsioonivõimekuse parandamist, ehitati välja kaks majutustuba/külaliskarderoobi, parendati publikuruumide funktsionaalsust ja mugavust, soetati väikesesse saali uued toolid ning jätkati valgus-, heli-, video- ja lavatehnoloogiliste võimekuste arendamist.

Kokkuvõtvalt tuli arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Eesti Noorsooteater 2021. aastal eesmärkide täitmisega siiski hästi toime.

2022. aasta esimeses kvartalis jätkus tervisekriis sellega seotud haigestumiste ja piirangute ning publiku käitumist mõjutavate teguritega. Teine kvartal on toonud piirangute olulise leevendamise, kuid esimese kvartali puudujääk annab tunda ning majanduslikult keeruline olukord mõjutab publiku käitumist. Lisaks mõjutab sihtasutuse majanduslikku hakkamasaamist erinevad suured hinnatõusud. Kuna muus osas jätkub teatri tegevus täies mahus ei ole oodata ka varasematele aastatele omast, seisakutest jms tulenevat kokkuhoidu. Sihtasutus on püüdnud sellega 2022. aasta tegevuskavas ning eelarves arvestada, kuid olukord on pingeline. Samas on teater erinevates kriisides töötamises karastunud ning võimeline olukordi kiiresti ning tõhusalt ümber vaatama ja vastavalt kohandama. Põhitegevuse osas püüab Sihtasutus Eesti Noorsooteater jõuda 2022. aastal ja järgnevatel aastatel tervisekriisi eelsesesse.

2.12. Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusorkestrina eesti muusikakultuuri ja ennekõike sümfoonilise muusikakultuuri säilitamine ja arendamine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Tegemist on vanima ja mainekaima regulaarselt tegutseva sümfooniaorkestriga Eestis (orkestri ajalugu ulatub 1926. aastasse). Riigi osalemise kaudu sihtasutuses tagatakse muuhulgas Eesti muusikakultuuri tippkollektiividele kaasaegsed ja konkurentsivõimelised tingimused tööks ja arenguks. Orkester on tööandjaks suurele hulgale professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning orkestri tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja asutajaõiguste teostaja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester (ERSO) tegevust põhikirjaliste- ja tegevuseesmärkide täitmisel 2021. aastal iseloomustab:

- 2021. aastal andis ERSO kokku 52 kontserti (2020. aastal 60) ja toimus neli salvestusperioodi (2020. aastal üks) ning välja anti üks plaat.
- Jätkusid ERSO hooajapõhised kontserdisarjad, koostööprojektid erinevate festivalidega ning jätkati läbirääkimisi kontsertreisi osas, kuid olukord maailmas oli endiselt keeruline seoses COVID-19 pandeemiaga ning sellest tulenevalt jäid ära mitmed välisriikidesse planeeritud reisirid.
- 2021. aastal kõlas ERSO kontserditel kaheksa eesti heliloojate uudisteost.
- Jätkus laiemale publikule suunatud päevane kontserdisari „Sümfoonilised lõunad“ (10 kontserti) ning neljal korral korraldati sissejuhatavad eelkontserdid tund aega enne tavapärase kontserdi algust.
- Kontsertide külastatavus oli võrreldes varasemate aastatega väiksem. Statistika näitas, et publik ei julgenud teha pikki plaane ning pileteid eelistati osta pigem kontserdipäeval. Publik oli väga ettevaatlik ka haiguste kõrgperioodil, mida kinnitas tavapärasest tagasihoidlikum külastajate hulk. ERSO Estonia kontserdisaalis korraldatud 40 kontserdil oli 10 132 kuulajat (2020. aastal 30 kontserti ja 12 434 kuulajat), ERSO TV, Youtube'i ja Facebook'i vahendusel tehtud kontserditel umbes 15 600 kuulajat (2020. aastal 81 397 kuulajat), kahel lastele korraldatud kontserdil 123 kuulajat (2020. aastal viis kontserti ja 496 kuulajat) ning koostööpartnerite korraldatud 13 kontserdil oli 15 033 kuulajat, sh öölaulupidu Tallinna lauluväljakul (2020. aastal 15 kontserti ja 5046 kuulajat).
- Oma tegevust jätkas ka ERSO TV – internetiplatvorm, mille kaudu on võimalik vaadata kõiki ERSO *live*-kontserte või juba toimunud esinemisi. 2021. aastal täiustati ERSO TV keskkonda kasutajasõbralikumaks.
- Piirangutest tingitud majanduslik mõju oli märgatav. Sihtasutuse majanduslikele tulemustele andsid positiivse mõju erakorraline kriisiabi, kulude ümberstruktureerimine ning eelnevast prognoosist suurem omatulu sügisperioodil.
- ERSO on pikka aega olnud hädas tänapäevale mittevastavate töötingimuste ning kontserdisaaliga. Peamiseks probleemiks on kontserdisaali akustika, mis ei ole sobilik sümfooniaorkestri repertuaarile. ERSO rendib tööruume Sihtasutuselt Eesti Kontsert, kes on omakorda Rahvuskooper Estonia üürnik. Antud situatsioon takistab olulisel määral töö tegemist, sest tihti puudub võimalus

harjutada, tööks ette valmistuda ning puudub võimalus ka tänapäevaste lahenduste kasutamiseks ja erinevate suurvormide esitamiseks. ERSO jätkas tööd uue kontserdimaja visiooniga.

Kokkuvõttes võib hinnata Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester põhikirjalist eesmärkide täitmist 2021. aastal heaks.

Sihtasutuse 2022. aasta olulisim eesmärk on jätkata kõrgtasemeliste kontsertide pakkumist publikule, Eesti ja teiste heliloojate loomingu salvestamist ning Eesti heliloojate teoste esitamist ning viia Eesti muusikat ka väljapoole Estonia kontserdisaali. ERSO on aktiivselt ühiskonnas üleval hoidnud oma kontserdimaja vajaduse olulisust ning jätkab ka lähiaastatel oma kontserdimaja plaanide edasiviimist ning mõttele toetajate otsimist.

2.13. Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum põhikirjaline eesmärk on Eesti ajalooa seotud kehakultuuri-, spordi- ja olümpiaalase materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning olümpismi aadete ja sportlike väärtuste hoidmisele ja levitamisele kaasaaitamine.

2016. aastal riigi ning Eesti Olümpiakomitee asutatud Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Spordimuuseumi funktsioonid Eesti ajalooa seotud kehakultuuri- ja spordialase materjali kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse 2021. aasta tööd mõjutas koroonaviiruse jätkuv levik ja sellest lähtuvad piirangud kultuuriasutustele. Sihtasutuse külastajate arv 2021. aastal oli 11 540 (2020. aastal 6389) ja omatulu teeniti 73 312 eurot (2020. aastal 38 365 eurot).

Lisaks muuseumikogudega seotud tegevustele oli 2021. aasta läbivaks teemaks muuseumi uue püsinäituse ning sellega seotud haridusvõimaluste vahendamine muuseumikülastajatele. Täiendavalt arendati aasta jooksul „Muuseumide kiirendi“ programmi toel valmis spordimuuseumi digikaaslane, mis ühendab endas audiogiidi, virtuaaltuuri ning erinevad viktoriinid ja tegevusvõimalused. Valmis spordimuuseumi e-pood.

Eriüritustest toimus esmakordselt muuseumi korraldatud neljapäevane Spordi- ja Olümpiafilmide festival SOFF, esimene omalaadne Eestis. Olümpia-aastale kohaselt valmisid mitmed eriväljapanekud Tokyo2020 teemadel ning koostöös Eesti Olümpiakomitee ja Postimees grupiga kaasati ligi tuhat last erimaskoti loomiseks olümpiakoondislastele. Muuseum osales ka mitmetel suurematel spordiüritustel üle Eesti (mh kergejõustiku U20EM, võrkpalli EM jt).

2021. aasta eest võitis muuseum Eesti muuseumiauhindade konkursil tiitli „Eesti aasta muuseumikogu arendaja“ ning pälvis nominatsiooni „Eesti aasta muuseumiarendaja“ ja „Eesti aasta

püsinäitus“ kategooriates. Muuseumi uus püsinäitus pärjati lisaks pronksmunaga parima keskkonnadisaini kategoorias Eesti aasta disainiauhindade konkursil Kuldmuna.

Kokkuvõtvalt, arvestades olukorda ja võimalusi, täitis Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum 2021. aastal seatud eesmärgid hästi. Sihtasutuse tegevus on jätkusuutlik ning loodud on eeldused arenguteks järgnevatel aastatel.

2022. aasta peamiseks eesmärgiks on uue püsinäituse ajastu esimese suuremahulise ajutise näituse – ekstreemspordinäitus “X-faktor” – loomine ning sellega seotud tegevused aasta vältel. Täiendavalt on töös erinevate valdkondade uute projektide algatamine ja elluviimine (mh audiogiid-digikaaslase keeleveliku täiendamine, Läti suunaline turunduskampaania, koostööprojektid spordiorganisatsioonidega jpt) ning (olümpia)haridustegevuste edendamine. Ühtlasi valmib 2022. aastal sihtasutuse uus arengukava.

2.14. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum põhikirjalised eesmärgid on:

- pakkuda lastele ja täiskasvanutele elamuslikult anatoomia ja füsioloogia alaseid teadmisi;
- korraldada tervishoiu-, tehnika- ja tehnoloogiavaldkonna töötubasid, kursuseid ning muid üritusi üldhariduskoolide õpilastele ja üliõpilastele;
- talletada ja eksponeerida Eesti meditsiini kaasaegset ja ajaloolist pärandit;
- kujundada väärtushinnanguid tervislikest eluviisidest.

2013. aastal riigi ja Tallinna Tehnikaülikooli asutatud Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum funktsiooni Eesti meditsiini ja tervishoiuga seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tervislikku eluviisi kandvate väärtushinnangute kujundamisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Kuivõrd terve 2021. aasta vältel jätkus ülemaailmne koroonaviiruse levik, siis oli muuseumi tegevus pidevalt häiritud: muuseumid olid korduvalt külastajatele täielikult suletud või siis olid kehtivad piirangud sedavõrd karmid ja/või oli haiguse levik nii hoogne, et muuseumikülastused olid oluliselt takistatud. 2021. aasta oli Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum jaoks sisulise töö ja väliskeskonnast tulenevate mõjudega harjumise ja sisese töökeskkonna stabiliseerumise aasta. 2020. aasta lõpul 2021. aasta peamisi eesmärgid planeerides oli teadmatus endiselt suur, kuid tagantjärele saab öelda, et sihtasutusel õnnestus tegevusmõõdikute prognoos üllatavalt täpselt (külastajate eesmärk täideti üle 98%, müügitulu peaaegu 97% ulatuses). Muuseum pälvis ka Muuseumiroti konkursil eripreemia pikaajase kvaliteetse näitusetöö eest ning lisaks said täidetud mitmed organisatsiooni arengut puudutavad eesmärgid.

2021. aastaks seatud eesmärkide täitmist iseloomustab järgnev:

- Külastajate arvu eesmärgiks oli seatud 25 000 külastajat, mis õnnestus 98% ulatuses ka saavutada – 24 558 külastajat (võrdluseks 2020. aastal 21 970 külastajat). Üle 55% külastajaskonnast käis muuseumis grupiviisiliselt, 45% n-ö üksikülustajana. Kõige rohkem käib muuseumis õpilasi – üle 52% külastajatest. Muuseum on jätkuvalt väga tugev tegija muuseumihariduse vallas. Seda näitab

- kooligruppide külastatavus, samuti õpetajate poolt antud soovitusindeks, mis oli 9,4 palli 10st.
- Juhendatud muuseumitundides ja -tuuridel osales kokku 10 575 inimest planeeritud 10 000-st (2020. aastal 10 773 inimest). Toimus 764 muuseumitundi ja -tuuri (2020. aastal 617). Kõige populaarsemad on jätkuvalt murdeiga tutvustavad tunnid, seejärel tervisliku toitumise tund. Muuseum pälvis inimõpetuse aineõpetajatelt tiitli „Aasta tegu“ ning haridusministri tänukirja panuse eest mahukate materjalide ja *podcast*’ide näol, mis olid õpetajatele abiks COVID-19 pandeemia ajal.
  - Muuseumikülastajate tagasiside on olnud endiselt väga hea, mis on ka üks sihtasutuse oluline eesmärk. Kooligruppide õpetajate antud soovitusindeks 2021/2022 õppeaasta esimeses pooles oli 9,3 palli 10st. Üksikkülastajate hinnang TripAdvisoris on 4,5 (5 pallist), Google keskkonnas 4,7 (5 pallist), samuti väljendasid külastajad oma rahulolu ajutisel näitusel tehtud külastajauuringus.
  - Netomüügitulu jäi 2021. aastal plaanist 3% võrra väiksemaks – müügiplaan oli 140 000 eurot, millest teeniti 135 287 eurot.
  - 2021. aasta maikuu avati omaloodud näitus „Palju õnne!“. Näitus räägib vaimsest tervisest ja õnnest ning jääb muuseumis avatuks kuni 2022. aasta juuni keskpaigani. Seda rahastas suurel määral Eesti Haigekassa. 2021. aasta sügisel avas muuseum Tallinna Sadama Admiraliteedibasseini juures välinäituse pandeemiast. Näitus jääb linnaruumi ülesse aastaks. Paralleelselt arendati muuseumile virtuaalnäituste platvormi ja loodud sai esimene näitus plakatitest muuseumi kogust. Muuseumi taskuhäälingule Sünaps on muuseum regulaarselt loonud põnevat sisu, aasta lõpuks oli ilmunud 40 episoodi.
  - Muuseumide aastaauhindade jagamisel pälvis sihtasutuse meeskond eriauhinna ehk Muuseumiroti pikaajalise innovatiivse ja teaduskoostööl põhineva näitusetevõuse ning aktuaalse vaimse tervise näituse ja trükise „Palju õnne!“ eest.
  - Muuseumi kui organisatsiooni arendamisel väärrib märkimist CAF-metoodika alusel enesehindamise ja välishindamise käigus valminud kvaliteedijuhtimise analüüs. Selle tulemusena on sihtasutusel olemas raport ning tegevuskava, kuidas muuseum veelgi efektiivsemaks ja paremaks töökeskkonnaks kujundada. Lõpusirgele jõudis ka 2,5-aastane osalemine peresõbraliku tööandja programmis. Lõpphindamine toimus sügisel ning muuseum pälvis oma senise tegevuse eest kõrgeima ehk peresõbraliku tööandja kuldtaseme.

Kokkuvõtvalt, arvestades olukorda ja võimalusi, täitis Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum talle põhikirjaga seatud eesmärgid ja võetud aastaseid tegevuseesmärgid 2021. aastal hästi.

Peamised tegevuslikud eesmärgid 2022. aastaks on: meeskonna hoidmine ja uute väärt töötajate leidmine, uneteemalise näituse planeerimine ja rahastuse leidmine, õnnenäituse ränne teistesse eksponeerimiskohtadesse, roheline muuseumi programmiga liitumine, e-poe käivitamine ja meenete valiku suurendamine, peresõbraliku tööandja programmi tegevuskava täitmine, CAF (kvaliteedijuhtimise)-mudeli tegevuskava täitmine ja arengukava koostamine.

2.15. Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada kultuuripärandit, sh:

- Eesti maa-arhitektuuri ja -maastike ainevaldkonna muuseumi funktsiooni täitmine;
- kõigi mäluasutuste, Kultuuriministeeriumi hallatavate riigimuuseumide ning riigile kuuluvat

- muuseumikogu kasutatavate muuseumide teenindamine sihtasutuse tegevusvaldkonnas;
- Eesti Vabaõhumuuseumi muuseumikogu hoidmine ja täiendamine;
- ainelise ja vaimse kultuuripärandi, sh kultuurimälestiste uurimine, kogumine, hindamine, konserveerimine, restaureerimine ja digiteerimine, olles nimetatud valdkondade arendaja, oskusteabe haldaja, vahendaja ja populariseerija ning laiapõhjaliste teenuste osutaja – kompetentsuskeskus;
- Eesti miljööväärtuslike piirkondade turismialase konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatavate riigiasutuste Eesti Vabaõhumuuseumi funktsiooni Eesti maa-arhitektuuri muuseumina ning Ennistuskoja „Kanut“ funktsioonid kultuuriväärtusega asjade uurimisel, konserveerimisel, restaureerimisel ja digiteerimisel. Kahe riigiasutuse ühendamine sihtasutuseks on ennast õigustanud ning sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum arengukava järgi on asutusel neli töösuunda: 1) külastuskeskkond ja haridus, 2) teadus- ja kogud, 3) konserveerimine ja digiteerimine ning 4) organisatsiooni arendamine. Alljärgnev ülevaade 2021. aasta tegevusest ning järgnevate aastate eesmärkidest järgib arengukava ülesehitust.

- Külastuskeskkonna ja hariduse töösuunas on eesmärk, et muuseum pakub elamuslikku, sisukat ja peresõbralikku külastuskogemust.

2021. aastat iseloomustasid koroonapiirangud ja vaikne taastumine. Aasta alguses olid siiski piirangud veel üsna suured ja osa kevadisest perioodist oli avatud ainult muuseumi park (museaalhooned olid külastajatele suletud). Võrreldes 2020. aastaga oli külastatavus veidi suurem (2020 – 55 230; 2021 – 80 855), kuid jäi siiski 2019. aasta külastatavusest kaugemale maha (2019 – üle 130 000). Lisaks turismile avaldasid COVID-19 viirusega seotud piirangud kõige rohkem negatiivset mõju üritustegevusele. Kohalikku publikut jõudis siiski muuseumisse rohkem, kui 2019. aastal. Oluliselt mõjutas kohaliku publiku kasvu 2021. aasta mais avatud uus eksponaathoone – Kolhoosi korterelamu.

2022. aastaks on muuseum prognoosinud 100 000 külastust. Kui aasta algas üsna hästi, siis veebruaris Ukrainas alanud sõda muudab jällegi tuleviku ebakindlaks, sest lootus, et väliturism vaikselt taastub, ei pruugi täituda, sest siia piirkonda ei julgeta enam eriti reisida (peale sõja algust on tühistatud väga mitmed broneeringud).

- Teaduse ja kogude töösuuna eesmärk on, et sihtasutus on Eesti juhtiv maa-arhitektuuri teadus- ja kompetentsikeskus ning muuseumi kogud (sh museaalhooned) on vastutustundlikult hoitud.

Kehtestatud piirangud mõjutasid oluliselt ka koolituste korraldamist ja nendes osalemist. Aasta esimeses pooles ei võimaldanud piirangud koolitustega algust teha. Suvistel koolitustel oli osalus oodatust madalam, mis oli tõenäoliselt seotud sellega, et meelelahutus- ja huvitegevuse turul oli sel perioodil pakkumine väga suur.

Aasta teises pooles valmistati põhjalikumalt ette I hoidlast museaalide kolimiseks parematesse ruumidesse Suur-Sõjamäel asuvasse Hoiuraamatukogu hoonesse. Riigi Kinnisvara AS-i kaasabil remonditi ruume ning

koostati täpne ülevaade ja plaan museaalide transpordiks. Olulise tööna tehti museaalhoonetel mitmed seired, mille alusel hinnati museaalhoonete hetkeolukorda ning mille põhjal on valmimas pikaajaline remondi- ning hooldusplaan, et museaalhoonete säilimine oleks tagatud.

2022. aastal toimub museaalide kolimine I hoidlast Suur-Sõjamäele ja jätkatakse museaalhoonete seirete alusel kriitilisi parendustöid, et tagada museaalhoonete pikaegne säilimine. Kuigi paljud museaalid saavad parematesse tingimustesse, jääb ikkagi suur osa museaalidest veel kehvadesse hoiutingimustesse ning ootavad muuseumide ühiste pärandihoidlate valmimist, et oleks tagatud museaalidele vajalikud tingimused. Samuti jätkatakse seiretega ning töötatakse välja hoonetega seotud museaalvorme, et muuta hoonetel tehtavad tööd paremini planeeritavaks ning lihtsustada õigete materjalide ning töövõtete kasutamist.

- Konserveerimise ja digiteerimise töösuuna eesmärk on, et Eestis on kättesaadavad tiptasemel kultuuripärandi konserveerimis- ja digiteerimisteenused.

Konserveerimis- ja digiteerimiskeskuse Kanut peamine tegevus on Kultuuriministeeriumi valitsemisalas olevate riigimuuseumide ja riiklikku muuseumikogu omavate Kultuuriministeeriumi sihtasutuste teenindamine, mis on fikseeritud Kultuuriministeeriumi, Muinsuskaitseameti ja sihtasutuse vahelises kolmepoolses kokkuleppes. Antud dokumendis on fikseeritud selleks tegevuseks 85% 18,2 täistööajale taandatud konservaatori ja digiteerija jooksva aasta töötundide mahust. 2021. aastal toimusid tööd vastavalt esialgsele rakenduskavale ja plaanid said täidetud.

2022. aastal fookus on digiteerimisvõimekuse tõstmisel ning sellega seoses taotletakse riigilt lisatoetust. Kuna digitehnika vananeb kiiresti ja arengud on selles valdkonnas hüppelised, siis selleks, et Kanut suudaks aidata maksimaalselt kaasa Eestis talletatud pärandi digiteerimisele, on vajalik selle valdkonna edasiarendamine.

- Organisatsiooni arendamise töösuunal on eesmärk kõrge töötajate rahulolu ning et sihtasutus on valdkonnas hinnatud tööandja.

2021. aastal rahulolu-uuringut ei korraldatud. Tehti psühhosotsiaalsete ohutegurite uuring, millest selgus, et Eesti Vabaõhumuuseumi tulemused olid Eesti keskmiste tulemustega võrreldes enamasti kõrgemad. Tööraahulolu osas oli mõnetine rahulolematuse töövahenditega, mis on suuresti tänaseks lahendatud. Psühhosotsiaalsete ohutegurite hinnangu põhjal on koostatud tegevuskavad suuremate riskidega tegelemiseks. Järgmine töötajate rahulolu-uuring on planeeritud 2022. aastasse. Seoses pikaks veninud ebaselge olukorraga tööjõuturul oli töötajate lahkumine pigem tagasihoidlik. Kõige enam liikusid teenindav personal ja tugiteenuste töötajad.

Fookuses on olnud ja on ka lähiajal töötajate töötingimuste parandamine. Sihtasutuse tugiteenuste töötajad ja puidukonservaatorid on saanud korralikud tööruumid, kuid endiselt on halbades tingimustes kõrtsiga seotud töötajad ning kõige kehvemas seisus on muuseumi peamisi sisutöötajaid (teadurid, koguhoidjad, ekspositsiooni töötajad jt) koondav kontorihoone, mille näol on tegemist omaaegse Rocca al Mare suvemõisa kompleksi kuulunud villaga ja mis on muinsuskaitse all. Hoone on amortiseerunud, Päästeamet on piiranud hoones valitsevatest tingimustest tulenevalt inimeste tööruumide kasutust ning kogu hoonet hoitakse soojas elektriküttega, mida amortiseerunud hoone ei pea kinni ja mis tähendab, et lisaks negatiivsele keskkonnamõjule on hoonet ka kallis üleval pidada.

Kokkuvõttes oli 2021. aasta oli Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum jaoks jätkuvas COVID-19 mõjudest ja piirangutest tulenevalt keeruline. Siiski võib öelda, et sihtasutus täitis endale 2021. aastaks püstitatud

eesmärgid väga hästi. Kuigi ollakse kaugel maas pandeemia eelsest seisust, on olukorra parandamiseks planeeritud ekspositsiooni arendused, mille õnnestumine sõltub asutuse eelarvest ja olukorrast hinnaturul.

2.16. Sihtasutus Endla Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Endla Teater põhikirjaline eesmärk on eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine kuntsiväärtuslike professionaalsete lavastuse loomise ja esitamise kaudu.

2012. aastal riigi, Pärnu linna ja Paikuse valla (2017. aastal ühinenud Pärnu linnaga) asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Teater „Endla“ funktsioonid teatrikuultuuri edendaja ja kandjana ning riigi poolt üle antud hoonekompleksi haldajana. Endla Teater osaleb aktiivselt Pärnu linna kultuuriruumis, olles piirkonnas professionaalne kultuuriasutus, huvipakkuva ja mitmekülgse mängukavaga ning võimalustega erinevateks lisategevusteks. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aasta möödus Sihtasutusele Endla Teater taaskord ootamatuste ja nendega kohanemise ning pideva ümberplaneerimise tähe all – märtsist maini kestnud riiklik eriolukord ning sellega seotud piirangute tõttu katkes etendustegevus ja osaliselt proovide tegemine. Repertuaariplaani tuli oluliselt ümber teha. Juba eriolukorra eelsed piirangud avaldasid suurt mõju etenduste külastatavusele.

Aasta jooksul esietendus Endla Teatris seitse uuslavastust (2020. aastal samuti seitse). Kevadel kehtestatud eriolukord ning viiruse peatamiseks kehtestatud meetmed ja piirangud mõjutasid oluliselt ka Endla Teatri etendustegevust ning külastajate arvu. 2021. aasta jooksul andis Endla Teater 222 etendust (2020. aastal 259), mida käis vaatamas 32 110 külastajat (2020. aastal 57 594), sh teatrietendusi 31 467, kinoseansse 126 ja jazzklubi kontserte 517 külastajat. Võimaluste piires jätkus Teatrikino, Jazzklubi ja Teatrigalerii tegevus ning korraldati 68 teatrireisi (2020. aastal 40) 3400 teatrihuvilisele teiste Eesti teatrite erinevatele etendustele.

Koostöös Pärnu linna haridusametiga jätkusid Endla Teatri õpitoad. Sihtasutus pakub teatrispetsiifilist praktilist õpikogemust linna koolinoortele. Esimese poolaastal oli tulemus väga hea – kokku käis peaaegu 150 koolinoort ja korraldati 10 töötuba. Lisaks toimus koostöös Kunstide Kooliga stilistika- ja kostüümikursus, mis oli samuti väga populaarne.

2021. aasta üldist olukorda ja võimalusi arvestades võib Sihtasutuse Endla Teater tegevust eesmärkide täitmisel hinnata heaks.

Ka järgnevate aastate sihtasutuse põhiline eesmärk on, et Endla repertuaaris oleks nii kaasaegset kui klassikalist dramaturgiat, nii Eesti- kui välisautoritelt, ning et lavale jõuaks ka ebatraditsioonilise loomemudeliga lavastusi, pakkudes huvitavat teatrikogemust nii suurtele kui väikestele vaatajatele. Kuivõrd COVID-10 kriis pole veel ka tänaseks päris lõppenud, siis see mõjutab teatrit ning valdkonda tervikuna veel pikemat aega. Sellele on lisandumas ka Ukrainas toimuva sõja tõttu mõju maailma majanduses. Sihtasutuse Endla Teater väljakutse on neis olukordades leida lahendusi, et põhikirjalised eesmärgid täita.

2.17. Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid põhikirjalised eesmärgid on:

- Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuri- ja looduspärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine;
- Haapsalu linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal riigi ja Haapsalu linna asutatud Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Läänemaa Muuseumi ning Haapsalu linna asutuse Eesti Raudteemuuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

COVID-19-st tingitud muuseumide sulgemine märtsist kuni mai alguseni tähendas nagu 2020. aastalgi kevadhooajaks kavandatud tegevuste seiskumist. Sarnaselt 2020. aastaga keskenduti ka 2021. aastal vaid asutuse peamiste tegevuseesmärkide täitmisele, millest enamik oli suunatud külastajatele. Teisalt töötasid Raekoja muuseum ja Ants Laikmaa muuseum tööjookulude kokkuhoidmiseks madalhooaja ehk viiepäevase töögraafikuga. Samuti ei võetud ka 2021 suvehooajal aurupaati „Kallis Mari“ kasutusse. Kahjuks ei möödunud suvehooaeg piiranguteta – alates augustist kuni aasta lõpuni mõjutasid muuseumide külastatavust koroonakriisist tingitud täiendavad piirangud ja nõuded.

Põhieesmärgid 2021. aastaks muuseumi filiaalide lõikes olid:

- Iloni Imedemaa – Ilon Wiklandi illustatsioonide näituse „Lotta, Mardie and the Lionhearts“ ettevalmistamine Tampere Muumimuuseumis (toimus ajavahemikul aprill–september);
- Linnusemuuseum – külastajatele audiogiidi arendus (12-keelne audiogiid alates suvehooajast). Lisaks tunnustati Linnusemuuseumi Euroopa aasta muuseumi (*European Museum of the Year Award 2021*) žürii poolt (üks kuuest ära märgitud muuseumist) ning saadi nominatsioon Euroopa Liidu Mies van der Rohe kaasaegse arhitektuuri preemia 2022.
- Raudtee- ja Sidemuuseum – uue püsiekspositsiooni kontseptsiooni väljatöötamine (valmis jaanuaris 2022);
- Raekoja muuseum – linnapea Hans Alveri isikunäituse „Dr. Hans Alver Haapsalu patrioot ja visionäär“ koostamine (avati 14.06.2021, Juuniküüditamise 80 aastapäeva näitus);
- Ants Laikmaa muuseum – uue püsiekspositsiooni väljatöötamine (valmis detsembris 2021);

Asutuse jätkusuutlikkuse taastamiseks oli kavandatud tasuliste teenuste mahuks 280 000 eurot ja muuseumikülastajate arvuks 60 000 külastajat. Tegelikult kujunes 2021. aasta omatulu mahuks 330 169 eurot (2020. aastal 356 212 eurot). Kavandatud 60 000 külastajat aastaks jäi saavutamata ning tegelikuks tulemuseks kujunes 49 024 külastajat. Võrreldes 2019. aastaga oli vähenemine u 60% (82 054) ja võrreldes 2020. aastaga oli lisanduv vähenemine 14 850 külastajat ehk u 23%.

Erinevalt 2020. aastast kujunes suvehooaeg kevadise koroonakriisi järgselt piirangutevaba perioodina väga lühikeseks. Alates augustist kehtestati esimesed külastajate piirangud ruumides ning sellele järgnes koroonatõendi esitamise nõue külastajatele. Muuseumide lahtiolekus vajalikud turvaabinõud tähendasid samas külastajate arvu vähenemist. Võrreldes 2020. aastaga vähenes augustikuu külastatavus 10 000

külastuse võrra (võrdluseks 2020. aastal 20 455 vs 2021. aastal 10 695). Oma mõju võis sellel täiendavalt olla juulis alanud Haapsalu peatänavaremondil, mis tõi kaasa linnasisesed liikluspiirangud. Augustist alates jätkus võrdluses 2020. aastaga külastajate vähenemine kuni aasta lõpuni välja.

Tänu Kultuuriministeeriumi kriisiabile ja Töötukassa töötasu hüvitamise meetmele tagati asutuse tõrgeteta toimimine. Täiendav kokkuhoid saavutati ka personalikuludes, mis tagas parema võimekuse reageerida aastalõpus elektri- ja soojusenergia kulude tõusu katmisel.

Vaatamata keerulisele olukorrale oli aasta siiski edukas arendustegevuste osas: valmisid püsiekspositsioonide kavandatud raudtee- ja sidemuuseumile (sh uue veeremi ekspositsiooniala välja valimine) ja Ants Laikmaa majamuuseumile. Esiletõusid väärib Ilon Wiklandi loomingu eksponeerimine välismaal, mil lisaks 2021. aastal näitusele Tampere Muumimuuseumis algasid läbirääkimised näituste koostamiseks Hannoveris (Wilhelm Busch – Deutsches Museum für Karikatur und Zeichenkunst) 2022–2023 ja Stockholmis (Prins Eugens Waldemarsudde Museum) 2024. aastal. Tänu koostööle Tampere Muumimuuseumiga saabub esmakordselt Eestisse, Haapsallu 2022. aastal Tove Janssoni näitus „Muumid ja meri“ (mai – september).

Arvestades olukorda ja võimalusi, tuli Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseum 2021. aastal eesmärkide täitmisega siiski hästi toime.

Ehkki 2021. aasta majandustegevusega ei suudetud veel peatada koroonakriisist tulenenud langust, prognoosib sihtasutus 2022. aastaks järk-järgulist taastumist. Sellele viitab 2021. aasta ürituste ja ekskursioonide suurem arvukus – kokku 397, võrreldes 2020. aastaga, mil see oli 360. Kokku koostati mõlemal aastal 15 näitust. Kahe aasta kogemusele tuginedes tuleb järgmisel paaril aastal keskenduda tegevustele, mis toetavad asutuse külastuskeskkonna parendamist, tõstavad sisutegevuste kvaliteeti ning tagavad kollektiivi terviklikkuse.

2.18. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Hiiumaa kultuuripärandit ning tugevdada Hiiumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2014. aastal riigi ning Hiiumaa, Emmaste ja Käina valdade (2017. aastal ühinenud Hiiumaa vallaks) asutatud Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid võttis üle Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Hiiumaa Muuseumi funktsioonid Hiiumaa kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Hiiumaa Muuseumidest on aastatega kujunenud hiidlaste peamine mäluasutus. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid üks olulisemaid strateegilisi eesmärke on uue hoidla rajamine. Sihtasutusel on valminud ehitusprojekt, valla on sihtasutusele antud maa, kuid puudub majanduslik võimekus ehitamiseks. Selle strateegilise eesmärgi saavutamine tagab riigile kuuluva muuseumikogu

nõuetekohased hoiutingimused, tänapäevased töötingimused vähemalt neljale sihtasutuse töötajale ja avab perspektiivi Pika Maja kui Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid peahoone senisest ulatuslikumaks kasutamiseks külastajaile avatud ruumina. 2021. aastal hoidla ehituse suunas samme ei astunud. Projekt on kajastatud sihtasutuse arengukavas, kuid hetkel puudub sellele finantseerimine.

2021. aastal jõuti museaalide I etapi kirjeldustega muuseumide infosüsteemis lõpuni. Kuna aja jooksul on muutunud nõuded I etapi kirjeldustele, siis kirjeldused ei vasta enam tänastele nõuetele ning sihtasutus on sunnitud neid parandama. Kümne aasta keskmine kollektiooni juurdekasv on olnud 400 museaali aastas. Vähetõenäoline on, et tulevikus aastane kollektiooni juurdekasv märkimisväärselt kasvab, mis tähendab, et aastane digiteerimise ja kirjeldamise number hakkab olema tulemiga sama. Aastas tehakse inventuure u 7000 museaalile. Järgneva viie aasta eesmärk on ka abikogu läbitöötamine ja sellest väärtuslikuma osa museaalidena arvele võtmine.

2021. aastal külastas Hiiumaa Muuseumi kõiki filiaale kokku 10 241 inimest, tõus võrreldes eelmise aastaga 19,5% ehk ligi 2000 külastajat. Õpilaspilaprogrammide ja töötubade külastajaid oli 1280, neist täiskasvanuid 328 ja erinevas vanuses lapsi 952. Võrreldes 2020. aastaga oli õpilaspilaprogrammide külastatavuse tõus 42,6%. Üldiselt on Hiiumaa Muuseum püüdnud igal aastal oma külastatavust ja käivet 5% kasvatada, kuid seoses koroonaviirusega ollakse täna tagasi viiruse eelsel tasemel. Õpilaspilaprogrammides ja töötubades osales 1280 inimest. Kokku tehti töötubasid (6 erinevat nimetust) ja õpilaspilaprogramme (15 erinevat nimetust) 73 korral.

Muuseumi üks ülesandeid on teha uurimistööd oma kogude põhjal ja oma piirkonna kultuuripärandi kohta. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid osaleb UNESCO vaimse pärandi Eesti nimistu sissekannete koostamises ja varasemate kannete üle vaatamises. Tehakse intervjuusid ja täiendatakse fotokogu. Muuseum annab avalikke konsultatsioone Hiiumaa pärandi osas, aastaga anti kokku u 200 eri mahus konsultatsiooni. Koostöös Hiiumaa rannakalurite MTÜ-ga alustati ettevalmistusi kirjastamiseks kahte raamatut hiidlaste traalpäügist Läänemeres ja hiidlaste ookeanipäügiretkedest. Raamatud peaksid ilmuma 2023. aasta suvel.

Muuseum osales rahvusvahelises projektis „Baltic gates“ merepärandi jäädvustamiseks Läänemere ümber. Seoses pandeemiaga jäi projekt ootele. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid kirjutas ka projekti „Hiiumaa kalasuitsuahju avastamine“ Saarte pärimuskultuuri toetamise 2021. a meetmest, mille tulemusel kaardistati osaliselt Hiiumaal kasutuses olevad suitsuahjud, ehitati uurimistöö tulemusi arvesse võttev suitsuahju prototüüp Mihkli talumuuseumi ja alustati tööd Eesti vaimse pärandi nimistu kirje kallal.

Koostöö- ja arendusprojektidest kaastahastatakse programmist LEADER projekti „Vaimne pärand Hiiumaa toodetes“, mille sisuks on koostöö kohalike kunstnike ja käsitöömeistritega. Seoses pandeemiaga oli projekt 2020. aastal ootel ja viidi ellu 2021. aasta jooksul. Sihtasutus on 2021. aastal loodud Hiiumaa Turismiklastri liige. Esimest hooaega olid müügil kaheksa Hiiumaa külastuskoha ühispiletid (kaasates partnereid: Elamuskeskus Tuuletorn, Hiiumaa militaarmuuseum, Soera talumuuseum, Sõru muuseum ja Suuremõisa loss). Kavas on ühispiletiga jätkata, 2022. aastal allkirjastati leping kolmeks aastaks.

2021. aasta üks strateegiliselt olulisi ettevõtmisi oli Mihkli talumuuseumi köök-varjualuse tööle rakendamine. Esimest suve oli töövalmis 2020. aastal ehitatud Mihkli talumuuseumi köök-varjualune, mis avas uued perspektiivid toitlustamisega tegelemiseks suveperioodil. Toona mehitati köök muuseumis olemasoleva tööjõuga ja toitlustust pakuti vaid gruppidele. 2021. aasta suvel kasutas seda võimalust 9 gruppi kokku 346 inimesega. Järgnevatel aastatel on eesmärk ka teistesse filiaalidesse toitlustuse osas koostööpartnereid leida ja tegevust laiendada.

Kokkuvõtvalt on arvestades võimalusi ja olukorda Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid eesmärgi 2021. aastal täitnud hästi.

Iga aastaga on aina enam olnud mõtteid riigi ja valla tihedamast koostööst muuseumide ja teiste näitusasutuste valdkonnas. Hiiumaa vallas on osavaldade allasutustena bilansis Sõru Muuseum (Emmaste osavald), Soera talumuuseum Palade külas (Pühalepa osavald) ja Elamuskeskus Tuuletorn Käinas (Käina osavald). Sellel aastal on teinud Sõru Muuseum ettepaneku liitumiseks Sihtasutusega Hiiumaa Muuseumid. Praegu kaardistatakse osapoolte soove ja võimalusi võimalikuks liitumiseks, võttes Sõru Muuseumi nõu pilootprojektiks. Elamuskeskuse Tuuletorn ja Käina Spordikeskuse baasil on astunud samme eraldi sihtasutuse loomiseks, kuid pikemas perspektiivis puudub Elamuskeskusel oskusteave uue ekspositsiooni loomiseks ning siinkohal saaks olla Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid koostööpartneriks. Ühine eelarve ja ühine tööpõud suudaks luua sünergia asutuste vahel ja tõsta nii nende teenuste kvaliteeti kui efektiivsust.

2022. aastal osales Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid Hiiumaa tuletornidele operaatori leidmise konkursil, kuid ei osutunud valituks. Konkurss toimub uuesti 2025. aastal ning Hiiumaa Muuseumid võiks osaleda sellel ka siis. Võimalike liitumiste tingimuste läbitöötamine ja võimalikud ühinemised oleksid Hiiumaa Muuseumi strateegiliseks eesmärgiks edaspidistel aastatel. Kogukonnas on tõusnud esile soov Hiiumaa Meremuuseumi loomiseks Suursadama aidas asuva erakollektsiooni põhjal. Seoses vallamuuseumide võimaliku liitumisega on tekkinud ka küsimus riigikollektsiooni kõrvale vallale kuuluva kollektsiooni loomiseks. Üheks strateegiliseks eesmärgiks on selle kogu defineerimine ja kogumispõhimõtete loomine. Vallale kuuluva, kuid Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid hoitava ja renditava kogu idee vajab veel täiendavat läbimõtlemit.

2.19. Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus põhikirjaline eesmärk on liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, harrastus-, treening-, võistlus- ja koolituskeskuse arendamine ning haldamine, pakkumaks võimalusi loodushariduslikuks tegevuseks, harrastus- ja tippspordiga tegelemiseks ning aktiivse puhkuse veetmiseks looduses.

Sihtasutuse tegevuse eesmärk on kujundada elanikkonna liikumisaktiivsuse arengut soodustav keskkond edendamaks sportlikke ja tervislikke eluviise, mis toetavad inimeste tervena elatud eluea pikenemist ja eneseteostust ning majanduskasvu. Sihtasutus loob ja hoiab heal tasemel tingimused liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, treening-, võistlus-, harrastus- ja koolituskeskuse tegutsemiseks. Keskus on treeninglaagrite, koolituste ja kultuuriürituste läbiviimiseks tugev, jätkusuutlik, tunnustatud, hinnatud ning arvestatav koostööpartner aidates kaasa keskuses korraldatavate ürituste kõrgel tasemel läbiviimisele. Loodud on tingimused erinevate valdkondade riigisiseste võistluste sh tiitlivõistluste, ürituste ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks ning rahvusvaheliste võistluste ja ürituste ettevalmistamiseks ning läbiviimiseks.

Keskus on hästi toimiv, komplekselt väljaarendatud tervisespordikeskus. Riigi osalemine sihtasutuse asutajana on vajalik sihtasutuse avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, milleks on tervisesportlikuks tegevuseks tingimuste loomine ning ühtlasi säilib võimalus taotleda olulistele investeeringutele. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse 2021. aasta kulges üleilmse COVID-19 kriisi olukorra tõttu 2020. aastaga sarnases tempos, jätkuvalt ebakindlas ja keerulises olukorras. Kogu aastat mõjutasid erineva ulatusega majandustegevuse piirangud koroonaviiruse leviku ohjeldamiseks. Majandustegevuse tulu ettevõtlusest suurenes võrreldes 2020. aastaga 26%. Väljavaated majandustegevustulude teenimiseks olid 2021. aasta esimestel kuudel kasinad, külastatavus seiskunud. Üle pika aja saabunud talv tõi inimesed küll suusaradadele, kuid koroonaviiruse olukorra kriitilisust arvestades oli siseruumide ja majutusteenuste kasutamise huvi madal. Majandustegevust mõjutasid taas COVID-19 viiruse leviku ohjeldamiseks kehtestatud spordi- ja muude ürituste korraldamise piirangud, koolide distantsõppele suunamine ning huvitegevuse sulgemine, lisaks toitlustusasutuste sulgemine ning nakatunute arvu kasvuga kaasnev üldine aktiivsuse langus. Kuigi suvekuude käibesaldo oli kokkuvõttes sarnane varasemate aastatega, langes käive sügiskuudel koos nn teise lainega ning majandustegevuse tulu ootused eelarves ei täitunud.

Siseruumidele seatud piirangute ajal kasutati omaalgatuslikult väga aktiivselt Jõulumäe välispordirajatisi. Kahjuks ei avaldanud see positiivset mõju majandustegevusele, küll aga kasvas inimeste omaalgatuslik liikumisaktiivsus. Lisaks liikumisradadele kasutati tavapärasest enam ka tennise-, jalgpalli- ja liivaväljakut. Seetõttu suunas keskus tavapärasest enam tähelepanu välispordivõimaluste korrashoiule ja arendamisele.

Positiivseks saab lugeda efektiivset abi riiklikest toetusmeetmetest ning selle abil majandustegevuse jätkumist. Kultuuriministeeriumi poolt eraldatud kriisiabi toetus ning Eesti Töötukassa töötasu toetused mõjutasid olulisel määral keskuse jätkusuutlikkust kujunenud olukorras. Pakutavate teenuste kvaliteedis ei tekkinud langust.

Ürituste korraldamise ja koostöö tegevuseesmärgi täitmine 2021. aastal:

- 2021. aasta suvel jäid pandeemia tõttu ära juba kord edasi lükkunud maastikuvibu maailmameistrivõistlused, langesid ära kõik välispartneritega planeeritavad üritused, välituristide osakaal langes praktiliselt nulli. Hoogustus omaalgatuslik sportlik tegevus keskuse liikumisradadel ja spordipaikades.
- 2021. aastal toimus keskuses 14 vähese rahvusvahelise kaaluga võistlust/üritust (2020. aastal samuti 14). Üleriigilisi võistlusi/üritusi korraldati 34 erinevat sündmust (2020. aastal 23), sh kümned Eesti meistrivõistlused. Maakondlikke ja kohalikke võistlusi/üritusi kogunes kalendrisse 61 (2020. aastal 77).
- 2021. aastal kasutasid keskuse spordirajatisi, treening- ja koolitusvõimalusi vähemalt 55 erineva üleriigilise alaliidu või organisatsiooni esindajad (2020. aastal 49).
- Jõulumäe Tervisespordikeskust kasutas 2021. aastal kokku 23 839 registreeritud külastajat, mis on 1412 inimest rohkem kui 2020. aastal. Neist 42% olid lapsed ja 58% täiskasvanud (2020. aastal vastavalt 38% ja 62%). Kõikidest registreeritud külastajatest 52% olid väljastpoolt Pärnu maakonda. Registreeritud kasutajatele lisanduvad omaalgatuslikud kasutajad, mis hinnanguliselt on samas suurusjärgus organiseeritud kasutajate arvuga.
- Vaatamata heitlikule olukorrale oli 2021. aastal läbi viidud tegevuste ja ürituste maht sarnane varasematele aastatele.

Liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, treening-, võistlus ja koolituskeskuse tegutsemiseks tingimuste loomise tegevuseesmärgi täitmine 2021. aastal:

- Renoveeriti ja ehitati valdavalt sihtasutuse enda töötajate poolt mitmed keskuse spordirajatised. Heas korras ning uuendatud keskus ning ajakohased teenused on alus omatulu eelarve täitmisele. 2021. aastal pöörati erilist tähelepanu olemasolevate rajatiste renoveerimisele, korrashoiule,

uuendamisele. Jõulumäe Tervisespordikeskuses on erinevaid püstitähistusega liikumisradu kokku 135 km, lisaks väga mitmekesine valik treening- ja sportimispaiku, rekreatsiooni- ja puhkealasid.

- Uuendustest ehitati välja olümpiakrossi ehk XCO rattarada. Suvel toimusid rajal juba Eesti olümpiakrossi 2021. aasta meistrivõistlused, sügisel Eesti Olümpiakrossi karikasarja etapp.
- Liikumisharrastuse edendamiseks on tegevuste valikusse lisandunud ka geopeituse-põhise jalgrattaorienteerumise rada.
- Edukaks osutus sihtasutuse investeeringuprojekt välispordiväljakute renoveerimiseks maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest. 2020. aastal alustatud projekti raames rajati neli saviliivkattega tenniseväljakut, kolm 3x3 tänavakorvpalliväljakut, üks korvpalliväljak ja multisportiala võrkpalli jms mängimiseks. Väljakud valmisid 2021. a suveks. Lisaks rajati pallimängude väljakute kompleksi täismõõtetes käsipalliväljak kaitsevõrkudega ja kahe võrkpalliväljaku võimalusega.

Kokkuvõtvalt võib arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus 2021. aasta tegevuse tulemuste ning põhikirjalistest eesmärkidest tulenevate tegevuseesmärkide täitmisega jääda igati rahule ja sihtasutuse tegevust hinnata heaks.

Järgnevatel aastatel on sihtasutusel plaanis lõpetada 2021. aastal poolelijäänud ehitustööd, renoveerida garaaž-tehnikamaja, liikumisradade sild, kindlustada asfaltkattega liikumisraja nõlvad. 2022. aastal on planeeritud ette valmistada ja läbi viia mitmesuguseid uusi ja traditsioonilisi üritusi. Tulemas on maastikuviibu maailmameistrivõistlused. Arendustegevuse eesmärkide täitmiseks jätkatakse töid liivaväljakuga spordimaja rajamiseks. Projekti eesmärk on tagada keskuse külastajatele võimalused sportlikuks vaba aja tegevuseks ja sportliku võimekuse arendamiseks sisetringimustes, tõsta majandustegevust toetavate tasuliste teenuste mahtu. Projekti elluviimisel valmib aastaringelt kasutatav liivahall erinevate rannaliival mängitavate pallimängude ja muude alade (rannajalgpall, rannavõrkpall, rannatennis, rannakäsipall, rannamaadlus jm) harrastamiseks tervisespordi ja tippspordi tasandil, kus korraldatakse treeninguid, treeninglaagreid, rahvusvahelisi ja siseriiklikke turniire, koolitusi, lastele ja noortele huvikohaseid sportlikke tegevusi jpm. Projekt saab toetust Euroopa Liidu struktuurivahendite piirkondade konkurentsivõime tugevdamise toetusmeetmest.

Sihtasutuse arenguperspektiivide kaardistamiseks on koostatud lähiaastate tegevusi kajastav äriplaan ning kavandatud vajalikud investeeringud. Investeeringute eesmärk on parandada pikka aega probleemiks olnud keskuse algusaastatel rajatud ja käesolevaks ajaks amortiseerunud spordi-, kultuuri- ja vaba aja veetmise rajatiste seisukorda, majutus- ja toitlustustingimusi, ehitada välja aastaringelt toimiv spordi- ja puhkerajatis, sh sportimise võimalused sisetringimustes, aktiivseks vaba aja veetmiseks ja erinevate spordialade harrastamiseks, laste ja täiskasvanute liikumis- ja sportimisvõimaluste laiendamiseks. Äriplaanis püstitatud eesmärkide täitmiseks eraldab Kultuuriministeerium vahendid vastavalt võimalustele. Lisaks tegeleb sihtasutus aktiivselt erinevate toetusmeetmete ja -võimaluste otsimisega.

2.20. Sihtasutus Kultuurileht

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kultuurileht põhikirjaline eesmärk on kultuuriajakirjanduse väljaannete kirjastamine ja levitamine.

Sihtasutuse poolt kirjastatavad väljaanded omavad olulist rolli Eesti kultuuriruumis. Sihtasutus tegevuse jätkamine ning põhikirjalise eesmärgi täitmine on olulised ka järgnevatel aastatel.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aastal jätkas sihtasutus oma põhitegevust, s.t kultuuriajakirjade ja kahe nädalalehe kirjastamist (ajakirjad Looming, Loomingu Raamatukogu, Keel ja Kirjandus, Akadeemia, Teater.Muusika.Kino, Vikerkaar, Värske Rõhk, Kunst.ee, Muusika, Hea Laps, Täheke, ajalehtede Sirp, Uma Leht, Müürileht ja Õpetajate Leht). Projektipõhiselt kirjastatakse lisaks üks kord kuus ilmuva välispoliitika- ja julgeolekuteemalise lehe Diplomaatia. Jätkati Sirbi teaduskülgede ilmutamist.

Ajakirjade ettetellijate arv kahanes võrreldes eelneva aastaga ja 2021. aasta lõpul oli neid 16 303, samas on ettetellijaid enam kui 2019. aastal (2020. aastal 17 425 ja 2019. aastal 15 337).

2021. aastal jätkunud COVID-19 kriisiga seoses taotlus sihtasutus Kultuuriministeeriumilt kriisiabi, mida kasutati eelkõige turunduses ja töötajatele kaugtööks tehniliste vahendite tagamiseks.

Kõik kirjandusega seotud sihtasutuse üheksa väljaannet osalesid viiendal Koidula kirjandustänav festivalil Kadriorus. Jätkus väljaannete kirjastamine e-ajakirjadena. Jätkuvalt oli sihtasutus heas koostöös Rahvusraamatukoguga ja kõik sihtasutuse väljaannete aastakäigud on digiteeritud ja muudetud kättesaadavaks Rahvusraamatukogu digitaalarhiivis DIGAR. 2021. aastal alustas sihtasutuses tööd veebitoimetaja, kes koordineerib, toetab ja analüüsib väljaannete nähtavust sotsiaalmeedias ja veebis.

2021. aasta esimesel poolel oli sihtasutus sunnitud kolima ajakirjade Täheke ning Keel ja Kirjandus toimetused, kuna nende senises asukohas Roosikrantsi 6 hoones algas kapitaalremont ja hoone valdaja ei soovinud edasist lepingute pikendamist. Keel ja Kirjandus kolis Teaduste Akadeemia hoonesse Kohtu 5 ja Täheke Harju 1. Täheke toimetuse ruumid vajasisid eelnevalt põhjaliku remonti, mille tarbeks eraldas vahendid Kultuuriministeerium.

2021. aasta suvel korraldas sihtasutus hanke väljaannete trükkimiseks 2022. ja 2023. aastal. Kuna hanke tulemused selgusid enne sügisest üldist hinnatõusu ja kriisi paberiturul olid tulemused ja sõlmitud lepingud sihtasutusele soodsad. Väljaannete trükkimine jaguneb kolme trükikoja vahel.

Eelnevat arvestades võib Sihtasutuse Kultuurileht tegevust 2021. aastal eesmärkide täitmisel hinnata heaks. Sihtasutuse Kultuurileht 2021. aasta majandusaasta aruande tulem oli jätkuvalt positiivne kasumiga 4559 eurot (2020. aastal 6106 eurot).

2022. aastal jätkub Sihtasutuse Kultuurileht tegevuse toetamine ja koostöö Kultuuriministeeriumiga. Haridus- ja Teadusministeeriumi toetab 2022. aastal sihtasutuse tegevust samas mahus nagu 2021, kuid on informeerinud kavatsusest 2023. aastaks Õpetajate Lehe toetust vähendada kolmandiku ulatuses. Sellega seoses alustatakse läbirääkimisi Haridus- ja Teadusministeeriumi ning sihtasutuse vahel. 2022. aastaks on sõlmitud leping ka ajakirja Diplomaatia kirjastamiseks. Kaitseuringute Keskus informeerib sihtasutust, kas ja milliseid muudatused on plaanitud Diplomaatia kirjastamises. 2022. aasta olulisemad turundustegevused on kavandatud seoses Akadeemia 400 numbri ilmumisega ja Loomingu 99nda ja Teater.Muusika.Kino 40nda sünnipäevaga. Sihtasutuse olulisemad eesmärgid lähiaastateks on jätkata kultuuriväljaannete kirjastamist, võimalusel suurendada autoritele makstavaid tasusid, hoida tellijate ja numbrite üksikmüügi arvu.

2.21. Sihtasutus Kunstihoone

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kunstihoone põhikirjalisteks eesmärkideks on kaasaegse kunsti edendamine Eestis ning professionaalse näitusetevuse ja seda toetavate programmide ja tegevuste läbi viimine.

2017. aasta detsembris riigi ja Eesti Kunstnike Liidu asutatud Sihtasutus Kunstihoone täitab talle põhikirjaga seatud tipptasemel kohalike ja rahvusvaheliste kunstinäituste ja -sündmuste korraldamise eesmärgi Eesti vanimas, 1934. aastal Eesti Kultuurkapitali poolt sihtotstarbeliselt rajatud näitusemajas ja kahes galeriis riigi esindusväljakul Tallinnas.

Riigi kaasamine vähemalt ühe kunstivaldkonna asutuse strateegilisse juhtimisse on oluline riikliku kultuurikorralduse ühtsuse ja loomevaldkondade võrdsete arenguvõimaluste tagamiseks ning kannab ka valdkonna stabiilse arengu tagamise eesmärki. Võttes kaasvastutuse kunsti avalikkusele vahendaval ajaloolise väärtusega esinduspinnal Tallinnas, toob riik valdkonda juurde juhtimispädevust ja strateegilise planeerimise kogemust. Kunstihoone tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Näitusetevuse osas toodi 2021. aastal välja kokku 15 uut näitust (2020. aastal 16 näitust), mida külastas kokku 32 777 külastajat (2020. aastal 38 291). 2021. aastal Kunstihoone piirangute tõttu suletud ei pidanud olema, kuid erinevad piirangud vähendasid külastajate arvu n-ö juhupubliku pealt.

Kunstihoone pakub kvaliteetset ja kaasaegset näituseprogrammi Eesti publikule. Kunstihoone roll on anda siinsele vaatajaskonnale võimalus osaleda rahvusvahelises kunstielus. Seetõttu on programmis oluline koht rahvusvahelistel rühmanäitustel. Iga selline näitus on sisuliselt ka uus organisatsioon, mis hõlmab kunstnikke ja kuraatoreid nii Eestist kui välismaalt. Näituse ettevalmistuse käigus sündivad isiklikud ja institutsionaalsed töösuhted jäävad sageli kestma ka peale näitust. Üks oluline tulemus on seejuures Eesti kunstnike (ja eesti kultuuri) kaasatus rahvusvahelisse kultuuriellu ning osalemiskutsed näitustele piiri taga. 2021. aastal leidis aset seitse rahvusvahelist näitust, milledest kaks toimusid Kunstihoones, kaks Kunstihoone galeriis, kaks Linnagaleriis ja üks väljaspool Eestit.

Kunstihoone roll Eesti kunstielus on ka siinsete kunstnike, kunstielu ja produktsiooni toetamine. Eriti olulised selle rolli täitmisel on kunstnike isikunäitused. Arvestatav rõhk isikunäitustel on just galeriide (Kunstihoone galerii ja Linnagalerii) programmis. Lisaks püüab sihtasutus keskmiselt korra aastas tuua välja ka suure Kunstihoones aset leidva isikunäituse. 2021. aastal oli selleks Flo Kasearu isikunäitus „Elust välja lõigatud“.

Haridusprogrammide osas jätkas sihtasutus koostööd Sally Stuudioga. Haridusprogrammides osales kokku 2547 inimest, mis on võrreldes eelneva aastaga poole rohkem (2020. aastal 1227). Uus haridusprogramm „Vaatamise kool“ on õpetajate ja õpilaste poolt väga hästi vastu võetud. Lisaks jätkusid kunstnikuvestlused, loengud, kontserdid, ringkäigud kuraatoriga ja teised publikuprogrammid.

Sihtasutus teenis 2021. aastal omatulu 49 548 eurot (2020. aastal 45 392 eurot). Omatulu puhul peab arvestama, et enam kui 2/3 pakutavast programmist on vaatajatele tasuta. Piletitulu ei anna Kunstihoone galerii, Linnagalerii ning välismaal produtseeritud näituseprogramm.

Kokkuvõttes võib öelda, et arvestades 2021. aasta võimalusi ja piiranguid on sihtasutus eesmärkide täitmisega hästi hakkama saanud.

2022. aastal jätkab sihtasutus ambitsioonika näituseprogrammi väljatoomisega. Lisaks oma majas produtseeritavatele näitustele panustatakse tugevalt kaasprodutsendina Eesti paviljoni Veneetsia biennaalil ning jätkatakse keskse partnerina Euroopa Komisjoni toetatavas projektis Beyond Matter. 2022. aastal algab Vabaduse väljakul Kunstihoone kapitaalremont ning sihtasutus kolib näitustegevuse ajutisse Lasnamäele rajatavasse paviljoni, millega loodetakse Eesti kultuuriellu siduda rohkem muukeelset publikut.

2.22. Sihtasutus Kuressaare Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kuressaare Teater põhikirjalisteks eesmärkideks on:

- luua ja esitada professionaalseid lavastusi;
- koguda, hoida ja talletada kohapärimust erinevate teatritekstide kujul teatri repertuaaris;
- tutvustada valminud lavastusi teistes teatrilinnades ja maakondades;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja kultuuri populariseerivaid sündmusi lisaks teatrietendustele (näitused, festivalid, koostööprojektid, seminarid, tegutsemist jätkab TeatriKino).

2019. aastal riigi ja Saaremaa valla asutatud Sihtasutus Kuressaare Teater võttis üle Saaremaa valla munitsipaalteatrasutuse Kuressaare Linnateater funktsioonid piirkondliku etendusasutusena. Riigi sihtasutuse asutamisel osalemise eesmärk täita sihtasutuse avalikku funktsiooni, milleks on Saaremaa elanikele parimate võimaluste pakkumine, et nad saaksid osa kvaliteetsest lavakunstist ning et etendustegevusse oleksid kaasatud kohalik kogukond ja kohapärimus. Samuti teatrivõrgustiku korrastamise lõpuleviimine ja riigi osalusel etendusasutuste toetamine kõikides Eestimaa piirkondades (sh saartel). Teatri tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aasta oli Sihtasutusele Kuressaare Teater, nagu ka teistele etendusasutustele, ebastabiilne ja ootamatusi täis. Peamiselt loodeti, et 2020. aasta kevadel peatunud etendustegevus taastub ja teatritel on lootus jätkata varasemate aastate kursil. Hooaja algus (ehk september 2020. aastal) andis selleks igati lootust ja oktoobris esietendunud lavastus kogus publikut, esimesed etendused olid välja müüdnud ja Saaremaal oli COVID-isse nakatumine nulli lähedane. Seega oli ka esialgne eelarve prognoos 2021. aastaks positiivne. Asjade seis hakkas muutuma 2020. aasta novembris. Haigestumine kasvas ja nakatumise kartuses tühistati ka paljud broneeringud ja tellitud etendused.

2021. aasta algas keeruliselt, veebruarist kehtis kultuuriasutustes hajutatuse nõue. Kriisiolukorrast tingituna tuli edasi lükata või ära jätta 60 etendust. Publikuarv oli jätkuvalt languses. Võrdluses 2018. ja 2019. aastaga, kui publikuarv oli vastavalt 16 467 ja 16 035 vaatajat, siis 2021. aastal oli Kuressaare Teatril vaatajaid 7596. Lisaks sellele jäid ära ka 14 külalissetendust ja kevadperioodil jäi teenimata omatulu 63 000 eurot ja renditulu 6880 eurot. Teater sai Kultuuriministeeriumilt ka kriisiabi toetust.

Olulisematest sihtasutusele kuuluva varaarendustegevustest kehtisid augustist kuni oktoobrini teatrimaja katuse renoveerimistööd. Töödele eelnevalt tellis teater katusele ja keldrile auditi. Töid rahastasid Kultuuriministeerium ja Saaremaa Vallavalitsus.

Kokkuvõttes 2021. aastaks algselt püstitatud eesmärk taastada ja ennistada suletuse-eelne tase, nii vaatajate arvu, kui piletimüügi ja omatulu osas, ei täitunud. Aasta kujunes viimase kümnendi üheks raskemaks. Tänu kriisiabi meetmetele on teatril võimalik edasi tegutseda. Arvestades olukorda ja võimalusi on Sihtasutus Kuressaare Teater eesmärkide saavutamiseks rahuldavalt toime tulnud.

Olulisemad eesmärgid 2022. aastaks on sügiseks kokku panna teatri uus arengukava ja täita eelarves omatulu plaan. Samuti loodetakse jõuda mängukordade arvus COVID-19 kriisi eelsele tasemele ehk vähemalt (110 etendust).

2.23. Sihtasutus Narva Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Narva Muuseum põhikirjalised eesmärgid on:

- Narva linna ja piirkonna ajaloo ning arhitektuuri-, kultuuri- ja looduspärandi tutvustamine ja populariseerimine ning seeläbi Eesti ajaloo tundmise kasvatamine;
- Narva linnuse ja bastionide säilimise ja arendamise tagamine;
- Narva linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2012. aastal riigi ja Narva linna asutatud Sihtasutus Narva Muuseum võttis üle varasemalt Narva linna asutusena tegutsenud Narva Muuseumi funktsioonid kohaliku kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana ning linna poolt üleantud kinnistute haldajana. Riigi osalemine sihtasutuses asutajana on vajalik nimetatud avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, samuti suurendamiseks riigi kohalolekut Eesti piirialal, valdavalt mitte-eestikeelses keskkonnas. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aasta oli Sihtasutuse Narva Muuseum jaoks paljudes valdkondades väljakutsete, paindlike lahenduste otsimise ja uue strateegia väljatöötamise periood. Selle põhjuseks olid COVID-19 pandeemiast tingitud piirangud, millest tulenevalt pidi muuseum mitmed tööprotsessid ümber korraldama, samuti leidma uued suhtlusvormid muuseumiküllastajatega.

Sihtasutused peamised eesmärgid 2021. aastaks olid:

- tööprotsesside ja -suundade ümber korraldamine selleks, et COVID-19 tingimustes leida võimalusi tegevusteks ja omatulu teenimiseks (uued suhtlusvormid muuseumiküllastajatega, digikultuuri ja e-teenuste arendamine; siseturistile suunatud eripakkumiste väljatöötamine; teenuste mitmekesisus; kiire reageerimine ja kohanemine uute tingimustega COVID-19 tingimustes);
- publikuprogrammide ja teenuste mitmekesisuse kasvatamine, lastele ja peredele suunatud teenuste arvu suurendamine, sh perepäevad, noorte- ja lastelaagrid, temaatilised linnaekskursioonid, haridusprogrammid ja muud üritused;

- muuseumi koostatud plaanide korrelatsioon riigi ja linna seatud ootuste ja ülesannetega (arengukava aastateks 2021–2026 ülevaatamine ja korrigeerimine);
- muuseumikogu hoiutingimuste parandamine (kuni 2021. aastani ei olnud muuseumi hoidlates õhuniisutajaid; 2022. aastaks olid vajalikud seadmed ostetud mitte ainult hoidlatesse, vaid ka Kunstigalerii ekspositsiooni);
- muuseumiteaduse arendamine (muutus avatumaks ja kättesaadavamaks, laiendades kaasatavat publikut; teaduskonsultatsioonide ja uurimistöö tellimine nendes valdkondades, kus endal erialaspetsialistid puuduvad; muuseumi teadusalaste- ja konsultatsiooniteenuste osutamiseks hinnakirja väljatöötamine);
- näitusepoliitika ajakohastamine ja Pika Hermani püsiekspositsiooni väljatöötamine;
- projektide kirjutamine ja teostamine;
- Narva Muuseumi projekti „Narva-Ivangorod Castles 2, ER3“ ellu viimine (projekti tähtaeg on 31.12.2022);
- muuseumi struktuuri muutmine vastavalt kvalifikatsioonile ja kompetentsile, saavutamaks suuremat efektiivsust konkreetsetes töövaldkondades;
- remonditööde teostamine vastavalt graafikule.

Nimetatud eesmärkidest jäi saavutamata üksnes arengukava korrigeerimine. Eesmärgi saavutamiseks võttis sihtasutus osa arengukava koostamise koolitusest ning uuendatud 2022–2027 arengukava peaks valmima 2022. aasta suvel. Osaliselt jäi saavutamata ka muuseumi struktuuri muudatus, sest üks peamisi Narva probleeme on spetsialistide vähesus ja nende palgaootus, mis kahjuks ületab muuseumi võimalused.

2021. aastal oli Ida-Virumaal kuni juuli alguseni väga keeruline olukord seoses COVID-19 levikuga ja sellega kaasnenud erinevate piirangutega, mis omakorda tõi kaasa kogu muuseumi külastatavuse ja tulude languse. Koroonapiirangutega seoses tuli ette arvestada sedagi, et Venemaa turist ei jõua ka 2021. aastal Narva ning seetõttu langes täielikult ära turundustegevus ida suunal ning suvise kõrghooaja peamiseks sihtgrupiks oli taas Eesti siseturist.

Vaatamata keerulisele olukorrale 2021. aastal suurenes publikuprogrammide ja teenuste mitmekesisus, kasvas lastele ja peredele suunatud teenuste arv, sh perepäevad, noorte- ja lastelaagrid, temaatilised linnaekskursioonid, haridusprogrammid ja muud üritused. Koos sellega suurenes 2021. aastal võrreldes 2020. aastaga ka Narva Muuseumi üldine külastajate arv 23% võrra (2020. aastal 57 596 inimest, 2021. aastal 70 797 inimest).

Kokkuvõtvalt täitis, arvestades olukorda ja võimalusi, Sihtasutus Narva Muuseum 2021. aastaks seatud eesmärgid hästi.

Olulisemad eesmärgid 2022. aastaks on:

- projekti „Narva-Ivangorod Castles 2, ER3“ viimase etapi elluviimine ja uuendatud Läänehoovi avamine 2022. aasta detsembris;
- uue ekspositsiooni „Narva – aja jõgi“ ettevalmistamine projektitoetuse abil. Projekti eesmärk on luua 2024. aastaks Pika Hermanni tornis ekspositsioon, mis seob kaks konvendihoonet ühtseks tervikuks ja on pühendatud linna ajaloolisele;
- teadus- ja uurimistöö korrigeerimine ja uute spetsialistide leidmine;
- turismituru analüüs ja tegevuse kohandamine vastavalt olukorrale (hetkel on selge, et uus hooaeg ei too Narva Muuseumisse ei vene ega ka Euroopa turiste);
- muuseumi kui erinevate vanuserühmade hariduskeskuse arendamine; teaduse populariseerimine muuseumi baasil;

- sihtasutuse omatulu kasv vastavalt asutajate ootustele; kultuurilise vaba aja veetmise uute vormide arendamine.

2.24. Sihtasutus Pärnu Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Pärnu Muuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Pärnumaa kultuuripärandit ning tugevdada Pärnumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2015. aastal riigi ja Pärnu linna asutatud Sihtasutus Pärnu Muuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Muuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Pärnu Muuseum tegevus oli 2021. aasta jooksul suuresti mõjutatud kogu maailma tabanud koroonaviiruse pandeemiast ja sellega kaasnenud piirangutest. Omal moel lõi see aga ka ootamatult lisavõimalusi – muuseumi otsus panustada suvakülalistele päädis Pärnu Muuseumi külastajate rekordarvuga. Samuti tekkis võimalus parendada kriisiabi toetusega muuseumi külastuskeskuste välialasid.

Muuseumikogu hoidmine ja täiendamine kulges 2021. aastal plaanipäraselt ja kõik kogudega seatud tegevused viidi plaanitud tulemuseni. Sihtasutuse poolt hallatavat muuseumikogu täiendati 2021. aasta jooksul 1374 museaaliga (2020. aastal 3434) ja muuseumi põhikogus oli 31.12.2021 seisuga 192 400 museaali (2020. aasta lõpus 191 026).

Näituste valdkonnas eksponeeriti sihtasutuse näituseruumides viis näitust (2020. aastal neli). Muuseumi näitused on sisukad, hästi koostatud ja suunatud erinevatele sihtgruppidele. Lisaks koostas muuseum 11 muud väikenäitust ja väljapanekut.

Arendustegevustest: 2020. aastal valminud Punane torn tegutses 2021. aastal Pärnu Muuseumi filiaalina esimese täisaasta. Filiaalina on torn Pärnu Muuseumi püsiekspositsiooni laiendus, mis keskendub nii püsiekspositsiooni kui ka ajutiste näituste ja tegevuste osas peamiselt keskajale ning keskaegse Pärnu tutvustamisele. Torni ekspositsiooni jaoks valmis kaks suurt maketti, avati hoovigalerii. Töötamist jätkas ka 2020. aasta lõpus avatud kinosaal. Jätkusid ka arendustegevused Koidula Muuseumi keskkonna parandamiseks, mille lõppeesmärgiks on luua Koidula aeda õuesõppe klass, rada ja pärandaed ehk universaalne õpikeskkond (avastusõpe lasteaedadele ja I kooliastmele, loodusõpe, kultuur ja ajalugu), mis pakub erinevaid huvitegevusi aastaringiselt ning seob Koidula Muuseumi ja aia ühtseks tervikuks. Valmis õpperaja kontseptsioon ning maja ja aia stiilimapp ja esmased turundusmaterjalide kavandid. Raja tähistamine ja tegevuspesade paigaldamine lükkus tarneraskuste tõttu sügisest kevadesse.

Haridust ja elukestvat õpet toetava õpikeskkonna loomisel korraldati õpitubasid, muuseumiprogramme ning loengusari õpetajatele ja ajaloo huvilistele, anti välja uurimusi ja trükiseid. Kultuuripärandi üldsusele vahendamiseks korraldati avalike üritusi.

Kokkuvõttes täitis Sihtasutus Pärnu muuseum kõik 2021. aastaks seatud tegevuseesmärgid. Sihtasutus on püsinud oma põhikirjaliste ja arengukavalist strateegiliste eesmärkide täitmisel planeeritud ajagraafikus ja on jätkusuutlik oma tegevuses. Arvestades olukorda ja võimalusi võib sihtasutuse tegevust eesmärkide täitmisel hinnata väga heaks.

2.25. Sihtasutus Rakvere Teatrimaja

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Rakvere Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- luua kunstiliselt väärtuslikke professionaalseid lavastusi;
- arendada loomingulist meeskonda läbi novaatorliku teatrikeele kasutamise, rakendades selleks lavastusmeeskondi nii Eestist kui välismaalt;
- omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele;
- tekitada dialoog publikuga läbi sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise lavastustes;
- jätkata professionaalse teatrikunsti viimist maakondadesse, tehes selleks spetsiaalselt ringreisitingimustele vastavaid lavastusi;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi lisaks etendustele: kino, festivalid, koolitused, rahvusvahelised koostööprojektid, näitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- luua rahvakultuuri ja seltsielu viljelemiseks ja arendamiseks vajalikud (materiaalsed ja organisatsioonilised) võimalused;
- renoveerida sihtasutusele kuuluv kinnisvara ja tagada edaspidi selle korrashoid.

Rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja tegevuse jätkamine Lääne-Virumaa ja mitmete ümbritsevate maakondade ainsa professionaalse, väljasõidu-etendusi andva teatrina ja rahvakultuurile tingimuste loojana (ka Rakvere linna tasandil) vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja 2021. aasta peamiseks eesmärgiks oli pühenduda juba 2019. aastal paika pandud töökorralduslikele eesmärkidele, millele lisandus COVID-19 tõttu eemale jäänud publiku tagasi võitmine. Paraku tuli aga jätkuvalt tegeleda COVID-19 pandeemia mõjudega. Taas ei ole olnud võimalik seatud eesmärkide poole rahulikult liikuda, vaid tegeleda tuli pandeemiast tulenevate piirangutega, mis ulatusid täielikust sulgemisest (märtsist maini) kuni erinevate nõueteni publikule ja töötajatele. Aasta tõi kaasa erinevaid situatsioone – 2,5 kuud ei toimunud etendusi üldse, võimalusel tehti proove, kuid neidki takistasid inimeste haigestumised ja lähikontaktsus. Publik pidi esitama erinevaid tõendeid ja kandma maske, samuti olid inimesed ise piiranud oma kontakte – see viis teatrist märkimisväärse hulga publikust. Kuigi etendustegevus oli lubatud, jäid paljud etendused siiski ära, kuna haigestusid kunstilise ja tehnilise meeskonna liikmed, kellela etendusi anda ei olnud võimalik.

Eeltoodut arvesse võttes olid sihtasutuse 2021. aasta numbrilised eesmärgid ja tulemused järgmised:

- Planeeritud publikuarv oli 60 000, tegelikult tulemuseks saavutati 31 887 teatrikülastajat

(võrdluseks 2020. aastal 38 146 külastajat).

- Planeeritud oli üheksa uuslavastust, millest välja toodi kaheksa (võrdluseks 2020. aastal seitse uuslavastust). Edasi lükkus suvelavastus, sest suure trupi tõttu oli suur ka nakkusoht ja samuti oli ebaselge, millal ja kuidas leevendatakse piiranguid publikule.
- Žanrilise ja vormilisuse mitmekesisuse saavutamise eesmärgi saab lugeda täidetuks, sest 2021. aastal esietendusid üks muusikaline lavastus, üks tantsulavastus ja mitu draamalavastust. Repertuaaris oli ka Eesti noorema põlvkonna kirjaniku ja lavastaja Karl Koppelmaa autorilavastus ja lastele suunatud lavastus. Neli uuslavastust oli Eesti päritolu, ülejäänud repertuaaripooles oli esindatud inglise, vene ja rootsi näitekirjandus.
- Väljasõitudes toimus 36% etendustest planeeritud 40-45%-st. Arvu mõjutas etenduste ära jäämine.

2021. aastal renoveeriti sihtasutuse väikese maja ukсед ja aknad ning ligipääsetavuse parandamiseks paigaldati tõstuklift. Töid finantseeriti Kultuuriministeeriumi eraldatud remonditoetusest, millele sihtasutus lisas omavahendeid eelmiste perioodide tulemi arvelt. Sihtasutus taotles ka kriisiabi COVID-19 viiruse levikust tingitud ümberkorraldusteks. Saadud vahenditega renoveeriti 2020. aastal läbiviidud auditist lähtuva vajadusena kütte- ja ventilatsioonisüsteemid.

Kokkuvõtvalt arvestades olukorda ja võimalusi täitis Sihtasutus Rakvere Teatrimaja 2021. aastal oma eesmärgid rahuldavalt.

Olulisemad eesmärgid 2022. aastaks on sihtasutusel:

- Teatri tegevuse jätkamiseks on lähiajal vaja teha mitmed suuremad põhivara soetused ja jätkata sihtasutuse hoonete ning seadmete remonti ja hooldust. Suuremaid soetusi ei ole võimalik teha jooksva aasta eelarve piires. Tänu aastate jooksul tehtud õigetele otsustele on sihtasutusel võimalik teha need soetused eelmiste perioodide tulemi arvelt.
- Publikuarvuks planeeritakse 45 000.
- Välja plaanitakse tuua 7 uuslavastust, mis oleks žanriliselt ja vormiliselt mitmekesised. Väljasõitudes plaanitakse anta 40-45% etendustest.
- Rakvere Teatri 2022. aasta repertuaari fookuses on tavapärasest enam maailmadramaturgia lood, nii uued kui klassikalised, mis avavad jätkuvalt inimolemust ja -elu tema mitmetes tahkudes.

2.26. Sihtasutus Saaremaa Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Saaremaa Muuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Saare maakonna kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tugevdada Saare maakonna kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2017. aastal riigi ja Kuressaare linna (tänapäevaks Saaremaa vald) asutatud Sihtasutus Saaremaa Muuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Saaremaa Muuseum funktsioonid Saare maakonnaga seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutus Saaremaa Muuseum tegutseb eesmärkide täitmisel vastavalt kinnitatud arengukavale (2019–2023). Arengukavas on sihtasutuse tegevused seatud kolme põhieesmärgiga: muuseum kui Saaremaa keskne mäluasutus, muuseum kui meeldejääva elamuse pakkuja ning muuseum kui hea peremees ja organisatsioon. Alljärgnevalt on ära toodud olulisem osa tegevuskava täitmisest 2021. aastal nende eesmärkide kaupa:

Eesmärgi „muuseum on ja jääb Saaremaa keskeks mäluasutuseks“ täitmiseks:

- anti välja Saaremaa Muuseumi kaheaastaraamat 2019–2020, „Eesti linnuste teejuht. Kuressaare linnus-kindlus 700 aastat“, kaks näitusekataloogi;
- kogud täienesid peamiselt arheoloogiliste leidude arvele võtmisega. Samuti võeti arvele E. Haameri kirjavahetus ning aasta lõpus anti muuseumile üle seitse piimanõud, mis sisaldasid metsavendade tarbeesemeid;
- digiteeriti ja kirjeldati museaale, mille tulemusel 87% museaalidest on MuS-is kirjeldatud, 42% digiteeritud;
- loodi fotostuudio suuremõõtmeliste museaalide pildistamiseks.

Eesmärgi „muuseum pakub meeldejäävaid elamusi igas vanuses külastajale“ raames:

- tehti ettevalmistusi rahvusvahelise konverentsi „Viikingid enne viikingeid“ toimumiseks, mille toimumine COVID-19 kriisi tõttu lükkus kahel korral edasi (konverents toimus mais 2022);
- avati 9 näitust (2020. aastal 8), sh rändnäitus „Viikingid enne viikingeid“, mis pälvis Muuseumiroott 2021 auhinna ajutiste näituste kategoorias;
- Mihkli Talumuuseumis toimusid mitmed üritused: regilaulupäev, simman, laat, Viki Vikat. Palju toimus noortele suunatud tegevusi ning osa võeti Avatud Talude Päevast;
- korraldati perepäevi, jõuluüritusi, laagreid, töötubasid, haridusprogramme;
- osaleti muuseumide festivalil „Avatud Mänguväljad“ ja mitmetes koostööprojektides;
- müügi- ja arendustöö valdkonnas suudeti edukalt läbi viia Viikingiaasta ja näitus „Viikingid enne viikingeid“, mis pälvis EAS-i „Rotilõks“ auhinna. Samuti osaleti linnusmuuseumide ühisturundusprojektis Linnus+ ning linnuste ümarlaul.

Eesmärgi „muuseum on eeskujulik peremees ja edukas organisatsioon“ täitmiseks toimusid järgmised muuseumi arendustegevused ning remont- ja restaureerimistööd:

- koostati linnuse remont-restaureerimisprojekt ning taotleti toetust EAS-i piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetmest (rahuldati täies mahus);
- korrastati Mihkli Talumuuseumi elumaja katus ja aknad, remonditi linnuse kirdetiiva katus ja arhiiv-raamatukogu trepp.

COVID-19 tõttu oli muuseum 2022. aastal küll mitu kuud suletud, kuid vaatamata sellele suutis sihtasutus püstitatud eesmärgid täita. Omatulu kasvas võrreldes 2020. aastaga 59%, mis jääb 2019. aastale alla vaid 9% võrra. Välituristide osakaal oli 2021. aastal 24%, seda on poole vähem kui eelneval aastal.

Kokkuvõtvalt täitis, arvestades olukorda ja võimalusi, Sihtasutus Saaremaa Muuseum 2021. aastaks seatud eesmäärke hästi.

Sihtasutuse 2022. aasta peamised eesmärgid on:

- Kuressaare linnuse remont-restaureerimistööd ning I korruse ekspositsiooni loomine (valmimise tähtaeg on 2023 august);

- uue püsiekspositsiooni projekti koostamine (tähtaeg 2023);
- rahvusvahelise konverentsi „Viikingid enne viikingeid“ korraldamine (mais 2022);
- Saaremaa Muuseumi Toimetised nr 13 väljaandmine (E. Püüa „Saaremaa muuseumi ajalugu“);
- MULS-is I etapi kirjelduste lõpule viimine 2022. aasta lõpuks.

2.27. Sihtasutus Sakala Teatrimaja

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Sakala Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning valminud hoonekompleksi haldamine;
- Eesti teatrikunsti edendamine ning võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajatele;
- sihtasutuse sissetulekute ja kapitali kasutamine, maksmine või annetamine sihtasutuse halduskulude ning teatrihoones näidatavate lavastustega seotud kulutuste katteks;
- stipendiumite andmine näitlejatele, teatri loomingulisele personalile ja dramaturgidele saavutuste eest teatrikunsti vallas.

Sihtasutus peamine põhikirjaline eesmärk on sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning haldamine. Sihtasutuse hoone paikneb Tallinnas Sakala tn 3 kinnistul, mille omanikuks on Eesti Vabariik ja riigivara valitsejaks Kultuuriministeerium. Sihtasutuse kasuks on seatud 2000. aastal tasuta hoonestusõigus tähtajaga 36 aastat. Pärast Sihtasutuse Teater NO99 tegevuse lõpetamist Sakala 3 hoones on muutunud ka Sihtasutuse Sakala Teatrimaja roll ja tegevus. Endisest hoone haldamisega tegelenud sihtasutusest on saanud hoone tegevust sisuliselt juhtiv sihtasutus.

Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks, sh hoone heaperemeheliku kasutamise tagamiseks, ning hoonestusõiguse lepingust tulenevate hoone omanikupoolsete kohustuste täitmiseks ja kinnisvara hooldamiseks.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse omandis olev hoone renoveeriti 2000. aastal ning renoveerimiseks võetud laenu viimane tagasimakse tehti 2010. aastal. Alates sellest tegeleb sihtasutus edasi hoone omanikupoolsete tegevustega (kinnisvara hooldamine, maamaks, kindlustus jne), millega sihtasutus on rahuldavalt toime tulnud.

Sihtasutus Sakala Teatrimaja jätkas 2021. aastal hoone hooldamise ja remontimisega, et hoone ruume saaks rendile anda etenduskunstidega tegelevatele kollektiividele. Restorani osas tegutseb püsirentnik, samuti jätkuvad rendilepingud sideettevõtjaga, kes rendib ruume oma sidesõlme majutamiseks. 2021. aasta peamised eesmärgid olid VAT Teatri kolimisega Sakala 3 teatrimajja seatud tingimustes kokkuleppe saavutamine, jooksev statuudi ja hinnakirja kohandamine vastavalt oludele ning kokkulepitud ehituste ja remontide teostamine. Need peamised eesmärgid said 2021. aastal ka täidetud.

2022. aastal jätkab sihtasutus majandustegevusega, milles kulude katmiseks vajalikud vahendid tulevad lisaks riigitoetusele ka rendituludega teenitavast kasumist. Järgnevate aastate peamised eesmärgid hõlmavad lisaks VAT Teatri ja Sakala Teatrimaja koostoimimise parendamine majas, statuudi ja hinnakirja kaasajastamine vastavalt oludele, kasutamata seisva vara müük (dekoratsioon, rekvisiidid ja kostüümid,

mis anti sihtasutusele üle seoses teater NO99 lõpetamisega) ning jooksev maja remont ja parendamine.

2.28. Sihtasutus Tartu Jaani Kirik

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus on asutatud Tartu Jaani kiriku taastamise, selle hilisema kasutamise ja säilitamise projektide rahastamiseks.

Jaani kirik on üks Tartu olulisemaid pühakodasid, kultuuriobjekte ja kodukonnakeskusi. Sihtasutuse peamise põhikirjalise eesmärgi osas lõppes kiriku taastamine kapitaalehituslikus mõttes 2005. aastal. Hiljem on tehtud väiksemaid ehituslikke täiendusi ning teostatud garantii- ja remonditöid. Kiriku taastamine on pooleli peaareli ehitamise osas. Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik vähemalt seni, kuni Jaani kirik on täielikult taastatud, s.t soetatud on peaarel ning restaureeritud valdav osa terrakotaskulptuuridest.

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Tartu Jaani Kirik ja EELK Tartu Ülikooli-Jaani koguduse vahel on lepitud kokku tegevuste jagunemine. Üldpõhimõtteks on, et koguduse kompetentsi kuulub vaimulik tegevus, teenistused ja talitused ning kõik ülejäänud küsimused, sh kiriku haldamine, turismimajandus, kiriku üürile andmine kontserdikorraldajatele, suveniiride müük ja annetuskastide haldamine, on sihtasutuse pädevuses. Sihtasutuse olulisemad majandustegevused on meenekaubandus, kiriku üürile andmine kultuurisündmuste korraldamiseks ning turismiteenused, sh vaateplatvorm. Eelarve tulud ja kulud on läbi aastate olnud jooksvas tasakaalus.

Riigieelarve toel toimub Jaani kiriku terrakotaskulptuuride restaureerimine. Tartu linn toetab Jaani kiriku toimimist avatud kultuuriobjektina. 2021. aastal toetas Jaani kiriku toimimist ka Kultuuriministeerium ning lisatoetuse eraldas reservfondist Tartu linn.

2021. aasta oli seoses jätkuva ülemaailmse COVID-19 kriisiga raske ja problemaatiline. Näiteks oli Tartu Jaani kirik 2021. aastal külastusteks avatud teisipäevast laupäevani 5 tundi päevas tavapärase 8 tunni asemel ning seoses eelarvedefitsiidiga suvel lahtiolekuaegu ei pikendatud. Pühapäeviti on kirik avatud jumalateenistuseks. Kirik on üksikkülastusteks avatud tasuta, gruppidele tasu eest. Turismigruppe väisas kirikut 2021. aastal 25 gruppi. Tasuline teenus on ka vaateplatvormi külastamine.

Üks olulisemaid sihtasutuse sissetulekuallikaid on kiriku kolmandate isikute kasutusse andmine kultuurisündmuste korraldamiseks. Kontsertide ja muude kultuurisündmuste läbiviimise optimaalne tase on u 100 öhtust kultuurisündmust aastas. 2021. aastal jäi ära mitmeid kontserdisarju ja kontserte, kuid kontserttegevus elavnes võrreldes 2020. aastaga. Lisanduvad jumalateenistused ja mitmesugused näitused. Viimaste osas näeb sihtasutus arenguvõimalust, mis peaks esmajoonel suurendama kiriku külastatavust ning seeläbi ka tulusid.

Jätкус vahendite kogumine pikaajalisele arendusprojektile, mis näeb ette Eesti esimese barokkoreli ehitamist Tartu Jaani kirikusse. Täna kirikul peaarel puudub. Kasutusel on 2005. aastal välisabi korras

saadud väike kooriorel. Uue oreli ehitamiseks on laekunud annetusi eraisikutelt ja ettevõtetelt ning toetus Eesti Kultuurkapitalilt.

Ehitustegevust 2021. aastal kirikus taaskord ei toimunud. Muinsuskaitseameti eestvedamisel viidi läbi kiriku müüristiku ja katuse seisukorra uuring, mis viitab remondivajadusele. Osaline müüristiku remont viidi läbi 2019. aastal. Küll aga renoveeriti 2021. aastal küttesüsteem.

Arvestades võimalusi on Sihtasutus Tartu Jaani Kirik oma eesmärkide saavutamiseks 2021. aastal rahuldavalt toime tulnud.

Peamine eesmärk järgnevatel aastatel on tagada Tartu Jaani Kiriku kui turismiobjekti ja kontsertpaigana tegutsemise jätkusuutlikkus.

2.29. Sihtasutus Teater Vanemuine

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Teater Vanemuine põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine luues ning esitades kunstiväärtuslikke sõna-, muusika- ja tantsulavastusi ning korraldades muid etenduskunstisündmusi.

2012. aastal asutatud Sihtasutus Teater Vanemuine võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Teater „Vanemuine“ funktsioonid teatrikuultuuri edendaja ja kandjana ning riigi poolt üle antud hoonete kompleksi haldajana eesmärgiga jätkuvalt kanda professionaalse kolmežanrilise (draama, muusika ja tants) teatri, laia ja mitmekesise repertuaarivalikuga suurima kultuurikeskuse rolli Lõuna-Eestis. Teatri tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ning rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Teater Vanemuine, Eesti vanim teater, annab jätkuvalt traditsiooniliselt etendusi kolmes eri žanris. Teatri repertuaaris on draama-, muusika- ja tantsulavastused ning kontserdid ja eriüritused. Teatrit külastas 2021. aastal kokku 71 298 inimest (eesmärk 130 000, 2020. aasta tulemus 96 004), sealhulgas 3089 noortetöö üritustel (eesmärk 8000, 2020. aasta tulemus 7330). 2021. aastal toodi välja 11 uuslavastust (tavapärase planeeritud 14 asemel), nende seas kuus draama-, kaks balleti- ja kaks ooperilavastust. Kokku anti 290 etendust ja kontserti (eesmärk 416, 2020. aasta tulemus 371). Piletitulu teeniti 919 664 eurot (eesmärk 2 100 250 eurot).

Vaegkuuljate ja -nägijate ette jõudis kolm ligipääsetavat etendust planeeritud kuuest. Kirjeldustõlke ja subtiitritega etendusi külastas teatripublik üle Eesti. Ligipääsetavate etenduste andmist toetab Tartu linn.

Teatri 2021. aasta tegevuseesmärkide saavutamist takistasid COVID-19 viiruse leviku tõttu kehtestatud piirangud etenduste toimumisele, saalide täituvusele ja nõuded vaksineerimistöenditele. Aasta oli keeruline ja kulges pidevate muutuste ning ringiplaneerimiste tähe all. Sarnaselt 2020. aastaga kehtisid ka eelmisel aastal erinevad piirangud ning kevadel olid teatrid mõnda aega taas lausa suletud. Mitmed 151. hooaja kevadesse planeeritud esietendused lükkusid pandeemiast tingituna 152. hooaja esimesse

poolaastasse, 2021. aasta sügisesse. Ära jäi kokku 171 etendust ja kontserti. Kui tavapäraselt on olnud teatri omatulu eelarvemahust u 30%, siis 2021. aastal oli see 13% (võrdluseks 2020. aastal 16%).

Esmakordselt algas Vanemuise teatri hooaeg avafestivaliga Tartu linna eri paigus ja Raekoja platsil, kus toimusid mitmed teatri lavatagust elu tutvustavad demonstratsioonid ja ülesastumised. Avafestivali kulminatsiooniks jagasid ühist laval Vanemuise sümfooniaorkester ja NOËP. Publik võttis sündmuse väga hästi vastu – päeva vältel külastas festivali enam kui 4000 inimest.

COVID-19-st tingitud kriis 2021. aastal välissuhteid arendada ei lubanud ja teatril välisreise ei toimunud.

Vaatamata sellele, et 2021. aasta eesmärkide täitmist mõjutas jätkuvalt tugevalt COVID-19 levik ja sellega soetud piirangud, oli teatri repertuaar mitmekülgne ja kõrge kunstilise tasemega. Kokkuvõtvalt arvestades olukorda ja võimalusi täitis Sihtasutus Teater Vanemuine 2021. aastal seatud eesmärgid hästi.

Lähiaastate (2022 ja 2023) eesmärkideks on Sihtasutus Teater Vanemuine seadnud tulla aastas välja 14 uuslavastusega ning anda 500 etendust ja kontserdi, saavutada küllastajate arvuks 180 000 inimest aastast, sh 14 000 osalejat haridusprogrammides ja noortetöö üritustel. Piletitulu prognoosides soovitakse jõuda üle 2 miljoni euro.

2.30. Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskus põhikirjalised eesmärgid on:

- rahvusvahelistele nõuetele vastavate komplektsete spordikeskuste (sh olümpiaettevalmistus- ja koolituskeskuste) väljaarendamine, haldamine ja vastavate teenuste pakkumine;
- suve- ja talispordialade ning laskespordi treeninguteks, spordilaagriteks ning riigisiseste ja rahvusvaheliste võistluste korraldamiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- konverentside ja seminaride korraldamiseks ja koolituseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- puhkamiseks ja vaba aja veetmiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine.

Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus tegevuse jätkamine vajalik, kuna keskus on arenev ja omab nii rahvusvahelist kui riiklikku tuntust. Sihtasutus haldab kolme Lõuna-Eesti spordikeskust: Tehvandi Spordikeskus (talialade tippspordi treening- ja võistluskeskus), Kääriku Spordikeskus (multispordi- ja spordilaagrikeskus, sihtasutus haldab alates 2012. aastast) ning Tartumaa Tervisespordikeskus (laskespordi- ja harrastusspordikeskus, sihtasutuse struktuuriüksus alates 2014. aastast).

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud pikaajaliste põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik. Riigi osalus sihtasutuse asutajana on oluline tagamaks teostatud ja teostatavate spordi-investeeringute sihipärane kasutus ka tulevikus.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aastal jätkas sihtasutus oma põhitegevust, s.t pakuti spordirajatiste, konverentsi- ja võistluskeskuse, majutus- ja toitlustusteenust vastavalt COVID-19 pandeemiaele kohastele võimalustele. 2021. aastal oli näha

sihtasutuse tegevuskeskkonnas, milleks on laias laastus sporditurism (sport, majutus, toitlustus) mõningast elavnemist võrreldes varasema aastaga. Lisaks elavnenud siseturismile võis tänu piirangute leevenemisele näha mõningast kasvu ka spordituristide arvud lähiriikidest ning rohkemate spordiürituste toimumist.

Sihtasutuste majandustegevuse käive tõusis võrreldes 2020. aastaga 28%, millega jõuti sisuliselt majandustegevuse tuludes 2019. aasta tasemele. Siinjuures mõjutas COVID-19 pandeemia endiselt sihtasutuse majandustegevust. Tehvandi Spordikeskuse käive oli võrreldes 2019. aastaga 30% võrra väiksem ja Tartumaa Tervisespordikeskuse käive 26% võrra väiksem, vaid Kääriku Spordikeskuse käive kasvas 30% võrra. Aasta lõpetas sihtasutus positiivse tulemiarundega, mis tuleneb investeringutest majandusaastal. Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskuse bilansimahust moodustab 94,5% põhivarade maksumus, millest tulenevalt mõjutavad tehingud põhivaradega oluliselt bilansimahu muutusi ja tulemit.

Olulisemad 2021. aasta tegevuseesmärgid ning nende saavutamise tulemused olid järgmised:

- Oluline tegevuseesmärk on tagada võimalused erinevates keskustes võistluste läbiviimiseks ning koostöö erinevate spordiorganisatsioonidega võistluste korraldamisel ja spordikeskuste aktiivne kasutamine võistluspaigana. 2021. aastal korraldati sihtasutuste keskustes üle 60 erineva mastaabiga võistluse (võrdluseks 2020. aastal üle 40). Seoses COVID-19 pandeemiaga ei olnud võimalik kõikide planeeritud võistluste läbiviimist tagada.
- Teine grupp olulisemaid tegevuseesmärke on seotud suuremate investeringute teostamisega (spordikeskuste tööks vajalike tehniliste vahendite ja masinate soetamine ning finantseerimine, lumetootmise konteineri soetamine ja lumetootmisväljaku loomine, Kääriku spordikeskuse väljaehitamine, Tartumaa Tervisespordikeskuse ehitamise eelprojektide koostamine). Suurematest investeringutest soetati 2021. aastal Tehvandi Spordikeskuses rajatiste tarbeks hooldustehnikat, valmis lumetootmise väljak K-90 hüppemäe alla, soetati lumekahur, valmis maastikuratta XCO rada, remonditi lasketiiru kaitseseinad, valmis väljõuala ning teostati hotelli ja restorani taastuvinvesteeringuid (hotelli inventari ja restoranis köögiseadmete soetus). Kääriku Spordikeskuses toimus 2021. aastal peamiselt ehitustegevus VI ja VII etapi elluviimiseks (kasutusload on väljastatud kõikidele etappide osistele) ning kuulutati välja VIII etapi ehitushange ja alustati töödega. Tartumaa Tervisespordikeskuses alustati 2021. aastal keskuse väljaehitamise arhitektuurikonkursi võitjaga eskiisprojekti ja eelprojektide koostamist.

Eelnevat arvestades võib Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskus tegevust eesmärkide täitmisel, sh investeringute poolelt, hinnata väga heaks. Planeeritud tegevused on ellu viidud vastavalt sihtasutuse arengukavale ning seatud eesmärkidele. Mõningad ajalised takistused leidsid aset investeringute elluviimisel seoses COVID-19 pandeemiaga. Arvestades nii ilmastikust kui ka pandeemiast tulenevaid takistusi, on tagatud 2021. aastal langetatud otsustest tulenevalt sihtasutuse ja keskuste jätkusuutlik tegevus.

Lähiaastate perspektiivis on investeringute poolelt planeeritud sihtasutuse põhikirjast tulenevate teenuste pakkumiseks vajalike investeringute elluviimine. Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskuse konkurentsivõime säilitamiseks võistluskeskusena on vajalik pidevalt teostada investeringuid, et vastata rahvusvaheliste alaliitude ja televisiooni nõuetele ning tippspordi laagrikeskusena arendada välja tugiteenuseid ja jõusaali võimalusi ning laiendada talispordi distsipliinide mitmekülgust. Selleks tehakse koostamisel olemasse Otepää valla üldplaneeringusse ettepanekud võimalike ehitusalade määramiseks ja tulevikus detailplaneeringu algatamiseks. Kääriku Spordikeskuse põhiliste ehitustegevuste lõppemisel 2022. aastal pöördub põhiorhk Tartumaa Tervisespordikeskuse kui rahvusvahelise laskespordikeskuse ning modernse multispordi- ja koolitusspordikeskuse väljaehitamisele. Kääriku Spordikeskuse puhul pööratakse

tähelepanu peamiselt olemasolevate teenuste pakkumise parendamisele ning energiasäästlikkusele ning võimalikule laiendatud koostööle erasektoriga investeringute elluviimisel. Algatatakse detailplaneering jätkutegevuste elluviimiseks.

Peamised kavandatud investeeringuobjektid sihtasutuses on järgnevatel aastatel:

- Kääriku Spordikeskuse väljaehitamise projekti lõpetamine;
- Tartumaa Tervisespordikeskuse etapiviisilise väljaehitamise alustamine;
- Tehvandi Spordikeskuse jõusaali ja taastuskeskusehoone ehituse alustamine;
- Kääriku Spordikeskuse detailplaneeringu algatamine ning tenniseväljakute ja suusaradade valgustuse renoveerimine.

Igapäevased sihtasutuse tegevuseesmärgid on seotud konkurentsivõimelise teenuse pakkumisega keskuste klientidele. Laiemaks eesmärgiks majandustegevuse tulude osakaalu suurendamine võrreldes taotletava riigiabiga tegevuskuludeks. Põhisuunad järgnevatel aastatel on turundustegevuse tõhustamine ning uutele turgudele (lähiriigid) laienemine kliendibaasi suurendamiseks. Lisaks on oluline erasektori toetajate leidmine keskuste erinevate objektide või tegevuste tugevdamiseks. Uuteks võimalikeks suundadeks on teaduspõhise tegevuste viljelemine keskustes, mis eeldab tihedamat koostööd teadusarendusasutustega ning spordi-innovatsioonist huvitatud erasektoriga, olles keskused kus „treenitakse targalt“ ning mis oleks spordi-innovatsiooni kodudeks erinevates valdkondades.

2.31. Sihtasutus Ugala Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Ugala Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiväärtuslike professionaalsete lavastuste loomine ja esitamine;
- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine;
- teatri loomingulise kollektiivi liikmetele võimetekohase ja nende andeid arendava töö pakkumine;
- erinevatele sihtgruppidele suunatud mitmekesise ning vaatajaid vaimselt rikastava repertuaarivaliku koostamine;
- valminud lavastuste tutvustamine teatrihuvilistele üle kogu Eesti;
- teatrikunsti ja kultuuri populariseerivate ürituste (festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms) korraldamine;
- sihtasutuse lavastuste tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki ja võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale;
- sihtasutusele kuuluva kinnisvara renoveerimine ja selle korrashoiu tagamine.

Rahvuskultuurist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutus Ugala Teater tegevuse jätkamine regiooni kultuurielu elavdajana elukeskkonna kvaliteeti tõstmise eesmärgil vajalik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse põhitegevuse valdkonnas oli teatri 2021. aasta repertuaaris kokku 19 lavastust ning repertuaari mitmekesisuse säilitamiseks oli kavandatud 10 uuslavastuse väljatoomine. Lähtudes maksimaalsetest mänguvõimalustest nii statsionaaris kui ka väljasõitides ja panustades enam suurematele

mängupaikadele, oli eelarve täitmiseks kavandatud 308 esitluskorra, külastajate arvuks planeeritud 81 500 (keskmine täituvus 75%) ning piletimüügist laekuvaks tuluks kokk 1 050 000 eurot.

Jätkuvast COVID-19 pandeemiast mõjutatud 2021. aasta olulisemateks märksõnadeks kujunesid ootamatus ja ebakindlus, töö pidev ümberkorraldamine. Aasta algusest tõusutrendis olnud viiruse levik seadis erinevad piirangud etendustegevusele (saalide täituvus, erinevate väljasõidupaikade külastamise keeld). Kehtestatud piirangute ajal peatus etendustegevus sisuliselt märtsist maini. See mõjutas ka etendustegevuse üldiseid statistilisi näitajaid. Aasta kokkuvõttes anti 200 etendust kokku 42 360 külastajale (võrdluseks 2020. aastal vastavalt 227 etendust 60 074 külastajale). Piletitulu laekus üle 500 000 euro. Planeeritud külastajate arv jäi kavandatud 49% võrra väiksemaks ning esialgselt planeeritud tuludest laekus samuti 49%. Väljasõidus käidi kokku 41 korral, mis moodustas kogu etenduste arvust 20,5% (2020. aastal vastavalt 56 korral ja 24,6%). Väljasõiduetenduste keskmiseks täituvuseks jäi 50% (2020. aastal 80%).

Kokkuvõtvalt arvestades olukorda ja võimalusi tuli Sihtasutus Ugala Teater 2020. aastal eesmärkide täitmisega rahuldavalt toime.

Põhikirjaliste ja arengukavas seatud eesmärkide täitmiseks on järgnevate aastate plaanid seatud selliselt, et tagatud oleks võimalus olla elujõuline, arenev ja publikule erinevaid elamusi pakkuv teater. Järgnevate aastate repertuaari valimisel on valikukriteeriumid jätkuvalt laiapõhjalised – valikus on nii klassikat kui ka kaasaegset dramaturgiat nii maailmast kui Eestist; esindatud on erineva teatrikeelega lavastused erinevatele huvigruppidele ning eesmärgiks on seatud ka olla praktikabaasiks Eesti teatrikoolidele erinevate koostöölavastuste väljatoomisel. Publikuni jõudmiseks ja etenduste külastatavuse saavutatud taseme hoidmiseks on oluline jätkuvalt läbimõeldud ja terviklik avalik kuvand. Tegevuse sihipäraseks jätkumiseks ning seatud eesmärkideni jõudmiseks on väga oluline järjepidev ja stabiilne rahaline baas, milles lisaks omatulu teenimisele on oluline jätkuv riigipoolne rahaline tugi. Omatulu teenimise võimalused on paraku sõltuvuses nii riiklikust regionaalpoliitikast, jätkuvast COVID-19 viiruse levikust, lisandunud on sõda Euroopas. Lisaks tuleb maakonnateatril arvestada nii elanikkonna järjepideva vähenemise kui ka väiksema maksevõimega võrreldes pealinnaga.

2.32. Sihtasutus UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon põhikirjalised eesmärgid on olla ühenduslüliks ja koordineerijaks UNESCO ja Eestis UNESCO tegevusega seotud isikute, asutuste ja organisatsioonide vahel ning luua võimalusi Eesti Vabariigi peamistele haridus-, teadus- ja kultuuriküsimustest huvitatud asutustele olla seotud UNESCO tööga.

UNESCO ehk ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioon on üks ÜRO 16 erialaorganisatsioonist, mille eesmärk on aidata kaasa rahu tagamisele ja inimarengule kogu maailmas. Sihtasutus on ühenduslülil ja koordineerija Pariisis asuva UNESCO peakorterit ning UNESCO tegevusega seotud Eesti inimeste ja asutuste vahel. UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon (edaspidi UNESCO ERK) moodustati Vabariigi Valitsuse korraldusega 17. augustil 1992. aastal. Sihtasutusena tegutseb UNESCO ERK alates 1999. aastast.

Riigireformi eesmärgi arvestades tegi Kultuuriministerium analüüsi, kaasates seotud ministeeriume ja

Sihtastutust UNESCO ERK-i. Analüüsi eesmärk oli hinnata, kas sihtasutuse vormis tegutsemine on kõige optimaalsem valik UNESCO ERK-i põhiülesannete täitmiseks. Analüüsi tulemusena leidis Kultuuriministerium, et praeguses Eesti õiguskorras saab UNESCO ERK olla korraldatud kas riigiasutuse struktuuriüksusena või jätkates eraõigusliku sihtasutusena, ning jõuti järeldusele, et otstarbekas on lõpetada UNESCO ERK-i ülesannete täitmine eraõigusliku sihtasutuse vormis ning jätkata rahvusliku komisjoni ülesannete täitmist Kultuuriministeriumi struktuuriüksusena, säilitades üksuse iseseisvuse ülesannete täitmisel ja horisontaalse valdkondade ülesuse. Vormilise muudatuse tegemine ei mõjuta edaspidi UNESCO ERK-i sisulist tööd. Kultuuriministeriumi struktuuriüksusena jätkub samade sisuliste ülesannete täitmine, tagades nõutud viisil selle toimimise ja teemade horisontaalse käsitlemise, sh rahvusvaheliste lepingute täitmise.

Kultuuriministerium teeb 2022. aastal Vabariigi Valitsusele ettepaneku anda volitus kultuuriministrile Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon lõpetamise otsustamiseks seoses UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjoni ülesannete toomisega Kultuuriministeriumisse. Sihtasutuse tegevus on kavas lõpetada 1. jaanuarist 2023.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon tegevuseesmärkideks on Eesti seisukohtade esindamine UNESCO kehamites ja dokumentide vahendamine ning koostöö edendamine UNESCO tegevustest huvitatud isikute ja organisatsioonidega Eestis ja info vahendamine.

2021. aastal toetas sihtasutus Eesti esindamist Haagi konventsiooni teise protokolli komitee ja programmi „Inimene ja biosfäär“ valitsustevahelise koordineerimiskomitee töös, samuti toestati Eesti ekspertide osalemist UNESCO konventsioonidega seotud istungitel ja kohtumistel. Koos Eesti Rahvakultuuri Keskusega koostas sihtasutus UNESCOle vaimse kultuuripärandi konventsiooni rakendamise aruande; samuti esitas Eesti UNESCO 2005 konventsiooni rakendamise aruande, mille panid kokku Kultuuriministerium koostöös sihtasutusega. Koos Välisministeriumiga valmistati ette Eesti kandidatuuri UNESCO vaimse pärandi komiteesse. Sihtasutus ja Eesti eksperdid osalesid 9.–24.11 toimunud UNESCO 41. peakonverentsil Pariisis, kus Eesti oli esindatud väga kõrgel tasemel (osalesid nii haridus- ja teadusminister Liina Kersna kui ka president Alar Karis). Tähistamaks 30 aasta möödumist Eesti liitumisest UNESCOga, korraldati tänuüritus koostööpartneritele. Osaleti UNESCO ühendkoolide arendamisel Eestis ja toetati koolide võrgustikku koordineerivaid organisatsioone nende töös. UNESCO kiitis heaks Eesti Kunstiakadeemia taotluse luua muinsuskaitse osakonna juures UNESCO pärandiuringute õppetool. Jätkati arengukoostöö suunal ning edendati koostööd eSwatini UNESCO rahvusliku komisjoniga. Jätkati UNESCO-L'Oreal Balticu stipendiumiprogrammi „Naised teaduses“ arendamist koostöös Eesti Teaduste Akadeemiaga. Sihtasutus osales UNESCO rahvuslike komisjonide koostöökohtumistel, kus arutati aktuaalseid teemasid UNESCOs ning vahetati praktilisi kogemusi tööst UNESCO programmide ja võrgustikega. Tallinn valiti UNESCO loovlinnade võrgustiku kui UNESCO muusikalinn (kandideerimisprotsess algas 2019. aastal). Ellu viidi teavituseprojekt ERRi videoklippide ning sihtasutuse veebilehe uue kaardirakenduse kaudu. Projekti eesmärk on ühendada Eestis UNESCO paiku ja võrgustikke ning kutsuda üles inimesi nendega tutvuma – siduda erinevaid teemasid ja suurendada teadlikkust UNESCO tegevusvaldkondadest.

Kokkuvõttes saavutati nii põhikirjalised kui ka 2021. aastaks seatud tegevuseesmärgid. Seda arvestades võib Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon tegevust hinnata väga heaks.

2.33. Sihtasutus Vene Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Vene Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiliselt ja tehniliselt kõrgetasemeliste etenduste loomine ja muude kultuuriürituste korraldamine vene- ja eestikeelsele elanikkonnale;
- omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele. Tutvustada nii klassikalist kui ka nüüdisaegset vene, eesti ja maailma dramaturgiat;
- tekitada dialoog publikuga sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise abil;
- viia professionaalne teatrikunst Tallinna ja Eesti piirest väljas, tehes selleks ringreisitingimustele vastavaid lavastusi;
- lisaks teatrietendustele korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi: kino, festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- arendada ja hoida sihtasutusele kuuluvat kinnisvara, pidades silmas nüüdisaegse teatrikeskkonna vajadusi.

Sihtasutuse Vene Teater missiooniks on olla venekeelse kõrgetasemelise teatritraditsiooni hoidja ja arendaja Eestis. Teatri tegevuse eesmärk on olla venekeelse teatrikunsti eestkõneleja, suunanäitaja ning kvaliteedi kandja, kes on teatud ja tunnustatud Eestis, Venemaal ning mujal maailmas. Rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutuse Vene Teater tegevuse jätkamine ainsa kutselise venekeelse teatrina Eestis põhjendatud ja vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2021. aasta oli Sihtasutusele Vene Teater, nagu igale teisele asutusele ja ettevõttele, jätkuvalt koroonakriisist tugevalt mõjutatud ning plaanide pidevat korrigeerimist ja korduvat ümbertegemist täis aasta. COVID-19-ga kaasnenud piirangud ja samal ajal pidev hirm, et võivad tulla veel uued, pärssisid tugevalt piletimüüki. Näitlejate haigestumist või lähikontaktseks olemist oli õnneks sedavõrd vähe, et kogu sügishooaja vältel tuli ära jätta ainult kümnekond etendust. Etenduste planeerimisel ja piletimüügi korraldamisel valitsenud suurest segadusest hoolimata saab positiivsena märkida seda, et loomingulises plaanis oli teatril mitmekülgne ning põnevate uuslavastuste rohke aasta. Ühtegi ebaõnnestumist ei olnud ja mõned uuslavastused pälvisid publikult vägagi sooja vastuvõtu. Algselt oli kavandatud aasta jooksul välja tuua 8 uuslavastust ja aasta lõpuks see plaan arvuliselt ka täitus. 2021. aasta jooksul oli repertuaaris kokku 38 erinevat lavastust ja kokku andis teater 266 etendust (2020. aastal vastavalt 41 ja 264). See on jätkuvalt n-ö tavalise aastaga võrreldes peaaegu kolmandiku vähem.

2021. aasta teatrikülastajate arv, tulenevalt sellest, et koroonakriisi tõttu oli teater suletud kolm kuud ja aasta alguses ning sügisest kuni aastavahetuseni oli mitmeid piiranguid täiskasvanutele ning viimase kaks kuud ka koolilastele, ei ole võrreldav ühegi varasema perioodiga ega aasta alguses kavandatud eesmärgiga. Aasta jooksul toimunud etendustele müüdnud piletite lõplikuks arvuks kujunes 29 739 (2020. aastal 32 196). Tegelik teatrikülastuste arv võis olla mõnevõrra erinev, sest kõik piletiomanikud ei vahetanud ära jäänud etenduste piletit mõne järgneva etenduse pileti või vaba kuupäevaga kinkekaardi vastu, tehes sellega teatritele rahalise annetuse. Samas oli veebruari etendustel palju selliseid külastajaid, kes olid pileti ostnud mõnele 2020. aasta etendusele, aga said seda kasutada alles 2021. aastal.

Teatri piletitulu on korrelatsioonis teatrikülastajate arvuga ja mõjutatud tugevalt koroonakriisist ning

kehtinud piirangutest. Nii pole võimalik 2021. aasta tulemust võrrelda algselt püstitatud eesmärgiga ega eelnevate aastatega. Siiski võib välja tuua ühe olulise muutuse. Keskmine pileti hind langes võrreldes 2020. aastaga ligi 5%. Kui 2020. aastal oli keskmine pileti käibemaksuta hind 12,7 eurot siis 2021. aastal kujunes selleks kõigest 12,1 eurot. See on märk sellest, et külastajate saamiseks tuli teha rohkem soodustusi ja allahindlusi. Kui eelnevatel aastatel oli võetud selge suund loobuda suurtest allahindlustest ning hoida pileti hinna muutus korrelatsioonis keskmise palga kasvuga, siis 2021. aastal see ei õnnestunud.

Piletimüügist laekus aasta lõpuks 376 517 eurot, mis on 6% kehvem tulemus kui eelmine koroonaaasta ja 27% kehvem kui 2019. aasta tulemus. Saab siiski öelda, et veebruari piletitulu oli varasemate aastatega võrreldaval tasemel ja augustist novembrini oli piletitulu oluliselt parem kui aastatel 2018 või 2019. Seevastu 2020. aasta sügiskuude müük oli tugevam, sest värskelt oli repertuaari võetud muusikal „Minu veetlev leedi“. Muusikaetenduse vaataja oli ja on nõus tasuma pileti eest pisut enam kui sõnalavastuse keskmine vaataja. 2021. aasta oktoobri ja novembri suhteliselt head müüki toetas kindlat asjaolu, et augustist kuni novembri lõpuni jõudis vaatajani viis uuslavastust ja esimeste etenduste piletihind on alati reaetenduse omast kõrgem. Detsembris, kui sai hoo sisse koroonaviiruse uus tüvi ja paljud koolikollektiivid loobusid ühiskülastustest, langes müük oluliselt allapoole oodatud tulemust. Viimased 10 või enam aastat on detsember alati olnud tänu lastele mõeldud jõuluetendustele kõige parema läbimüügiga kuu. Detsembri lõpliku müügitulemuse päästsid sügisel esietendunud ehk uued lavastused.

Olukorda ja võimalusi arvestades võib Sihtasutuse Vene Teater tegevust eesmärkide täitmisel 2021. aastal pidada heaks.

2022. aasta on loomingulises plaanis sihtasutusel kavandatud sarnaselt varasemate aastatega. Uuslavastuste arvuks on planeeritud kaheksa. On selge, et Venemaa kallaletung Ukrainale ja sellest tulenev täielik kultuurisuhete katkemine Venemaaga avaldab mõju Vene Teatri repertuaarile ja ilmselt ka külastatavusele. Mõju repertuaarile tuleneb sellest, et lavastajad ja kunstnikud, kes pidid palgatama Venemaalt, ei ole Eestis enam oodatud ja nende poolt pakutud ning plaani pandud uuslavastused tuli asendada või leida neile näidenditele lavastajad ja kunstnikud Eestist. Keerulisem on hinnata Ukrainas alanud sõja mõju teatri külastatavusele. Esialgu võib ainult oletada, et see mõju saab olema nii otsene kui ka kaudne. Otsene mõju tähendab seda, et inimesed on sõjast tugevalt häiritud ja peavad teatrikülastust ajal, kui rahvuskaaslased sõdivad, kohatuks. Kindlasti leidub Vene Teatri publiku hulgas ka neid, kes peavad Eesti poolt kultuurisuhete katkestamist Venemaaga solvavaks ja loobuvad seetõttu igasuguse riiklikult rahastatud kultuuri tarbimisest. Kaudne mõju võib avalduda selles, et sõja tõttu kallinevad kõik kaubad kiiremini, kui palgad järele jõuavad ja inimeste võimalused sooritada kulutusi vaba aja kvaliteetse sisustamise peale kahanevad drastiliselt.

2022. aasta eelarve on sihtasutusel kavandatud konservatiivselt, aasta lõpuks peavad kulud ja tulud olema tasakaalus ehk tulemus peaks olema null või pisut plussis. Isegi kui jätta arvesse võtmata sõja ja koroonaviiruse mõjud, tuleb sihtasutusel lähiaastatel välja töötada uus lahendus teatri kulude struktuuri ja kulugruppide vaheliste proportsioonide jaoks. Loomevaldkonnas tuleb ellu viia kava, mille eesmärgiks on uuendada truppi noorte näitlejatega. Pikas perspektiivis ei ole kulumudel, milles tööjõu kulud moodustavad kaks kolmandikku kõigist kuludest, jätkusuutlik. Energiakandjate jätkuv kallinemine ja üldisest inflatsioonist tingitud muude kulude kasv vajab katet. Piletihindade tõusuga seda ei saavuta, see saab tulla kas eelarvelise toetuse täiendava kasvu arvelt või tuleb vähendada kulutusi tööjõule.

2022-2024 perioodil kindlalt lahendamist vajavaks ülesandeks osutub olemasoleva taristu, so teatri suur saali osaline ja töökodade täielik, renoveerimine ning etenduste andmiseks vajaliku teatritehnika (valgustus ja heli) uuendamine.

2.34. Sihtasutus Virumaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid põhikirjalised eesmärgid on sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine tingimuste loomiseks kultuuri-, loodus- ja keskkonnakaitse väärtuste taastamise, hoidmise, kogumise, uurimise ja säilimise ning üldsusel teaduslikel, hariduslikel, keskkonnateaduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel vahendamise võimaldamiseks, samuti ka kultuuri-, loodus- ja keskkonnakaitse ürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu.

Sihtasutus Virumaa Muuseumid on tegutsenud edukalt alates 2002. aastast. Tulenevalt sihtasutuse eesmärkidest – tagada Palmse mõisa, Rakvere linnuse, Politseimuseumi, Rehbinderi maja, Linnakodaniku majamuuseumi, Altja kõrtsi ja võrgukuuride, Toolse linnuse ning Karepa Kalame Talumuuseumi jätkusuutlik tegevus – on vajalik sihtasutuse tegevuse jätkamine. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid 2021. aastaks püstitatud olulisemate eesmärkide saavutamine osutus COVID-19 kriisist tulenevalt taaskord keeruliseks, kuid tänu kriisiabi toetustele suudeti eesmärgid suuremas osas täita. Küllastuste arvu hoidmise plaanis tasemel 140 000–180 000 jõuti 76 366 külastajani (2020. aastal 68 668 külast). Omatulu teenis sihtasutus vähem võrreldes kriisi eelse 2019. aastaga, kuid 19% rohkem kui 2020. aastal. Samas piirati jooksvaid kulusid nii 2020. kui ka 2021. aastal, keskenduti siseturundusele ja kuluefektiivsuse suurendamisele.

Olulisemad tegevused 2021. aastal eesmärkide täitmisel olid:

- Näituste valdkonnas täiendati Eesti Politseimuseumi ajalooliste sõidukite väljapanekut kolme sõidukiga ja muudeti hoiuruumi avatud hoidlaks, et näidata abikogu esemeid. Kalame Sagritsa talu õueala korrastamine sai viidud järgnevatel istutustegevuste valmidusse, ateljees avati näitus Richard Sagritsa töödest. Rakvere galeriis toimus R. Sagrits 110 juubeli raames näitus „110 päikeseloojakut“, mida külastas üle 400 inimese. Rakvere linnaruumis toimus välinäitus „Rakvere üks“, mille raames hariti soovijaid ka restaureerimise maailma probleemide ja võludega.
- Teaduse ja kogude valdkonnas avaldati Sihtasutuse Virumaa Muuseumid Toimetised 2020–2021, mis kajastab põhjalikult politsei temaatika ajalugu; tehti uurimistöid ning valmistati artikleid järgmiste Toimetised 2023 avaldamiseks. Palmse mõisas toimus konverents „Baltisaksa kunst“. Linnakodaniku maja 1930ndate poole ekspositsiooniruumi uuendati ja täiendati kolme ajaloolist interjööri. Muuseumi kogud koliti kahelt ajutiselt pinnalt paremate tingimustega ruumidesse, täiendati ka nõuetekohaseid hoiustamistingimusi.
- Rehbinderi maja hoones uuendati küttesüsteem, projekteeriti elektrisüsteem ja lõpetati siseviimistlusuuringud. Tehti suur osa konserveerimisele korrastustöid, loodi konserveerimise kontseptsioon ja konserveeriti maalinguid (I etapp).
- Palmse mõisa peahoone kõik aknad ja osaliselt ka välisüksed restaureeriti, topeltakende sisemisele kihile paigaldati UV kaitsega klaas, et tagada museaalidele paremad tingimused ja vältida võimaliku valguskahjustuse teket. Peahoones korrastati ja värskendati kaheksa ruumi siseviimistlus. Palmse kavalerialemajal restaureeriti neli akent ja peauks ning fassaadil olevad sambad ning balustraad. Palmse kohvimajal restaureeriti kahjustunud seinad ja kahjustust põhjustanud vigadega sadevee süsteem korrastati. Palmse Parkhotellina eksisteerinud viinaköök kohaldati oma jõududega

restoraniks ja korrastati 24 tuba.

- Rakvere linnuses korraldati erinevaid ajaloolisi üritusi ning minietendusi konvendis ja eeshoovis. Analüüsiiti Rakvere linnuse müüride ehitustehnilist ekspertiisi ja konserveerimise põhiprojekti, mille tulemusel liitus sihtasutus Eesti linnuste konserveerimisprobleeme lahkava ümarlauaga; linnuse puittarindite seire käigus kaardistati probleemid ja asendati kahjustunud detailid, et tagada turvaline külastustekond, uuendati ATS turvasüsteem ja rajati linnuse inva WC ja kaldtee.
- Politseimuseumi (koos õueala Linnakodaniku majaga) väljasõitude programmid olid oluliseks osaks omatulu teenimisel. Korrastati ka kahe muuseumihoone fassaadi. Hoovialale loodi ligipääsetavuse tõhustamiseks uus kassahoone koos turnikeesüsteemiga, samalaadne süsteem paigaldati ka Palmse mõisa kassasse. Hoovialale jääv hoone renditi kontorihooneks, et ülejäänud hoonete kasutusfunktsiooni muudatuste abil parendada külastuselamust.

2021. aastaks seatud eesmärkidest jäi saavutamata kõigest külastajate arvu suurendamine COVID-19 kriisi mõjude tõttu, kuid siiski püüdleb sihtasutus jätkuvalt selle poole siseturismi suurendamise abil. Mitmed püstitatud eesmärgid jäid planeerimise faasi COVID-19 mõjude tõttu. Planeeritud Toolse linnuse uue tegevuskava taotlus Muinsuskaitseametile ei saanud rahastuse otsust ja lükkub edasi. Rehbinderi maja kontseptsiooni arendamiseks ja väljaehitamiseks on sihtasutus seni saanud panustada vaid omatulust. „Muuseumide kiirendi“ taotlusvooru esitatud projekt ei saanud rahastust.

Kokkuvõtvalt, olukorda ja võimalusi arvestades, täitis Sihtasutus Virumaa Muuseumid 2021. aastaks seatud eesmärgid hästi.

Sihtasutusele eraldatava aastast-aastasse muutumatu tegevustoetuse summa tekitab tulevikuvaates situatsiooni, kus muuseumi teenitava kasumi fookus võib varjutada planeeritavaid teadustegevusi. Kriisi käigus tehtud analüüs andis tõe planeerida sarnased probleemid pikema perioodi lõikes, mis aitab oluliselt tõhusamalt edaspidiseid tegevusi eelarvestada. Järgnevate aastate olulisim eesmärk on Rehbinderi maja põhikorrusele planeeritud Eesti ajaloolise mööbli muuseumi loomine. Rehbinderi maja arendamiseks on sihtasutus panustanud mõlema korruse restaureerimiseks ja ekspositsioonipinna loomiseks omavahendeid. Jooksvalt toimuvad vastavasisulised hoone tulevikku kajastavad ekskursioonid.

2.35. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk on võimaluste loomine spordi toetamiseks ja arendamiseks järgmiste tegevuste kaudu:

- heategevuslik hariduse ja spordi toetamine avalikes huvides, toetuste ning stipendiumite maksmine;
- treenerikutse arendamine Eesti Kutsekvalifikatsiooni Raamistikus (EKR), koolituste, hindamiste ja kutseandmise koordineerimine ning korraldamine, tegutsemine eksami- ja testikeskusena;
- spordiharrastuse ja treenerikutse toetuseks rakendatud treenerite tööjõukulude meetme elluviimine;
- tõendus põhise ja laiapõhjalise Eesti spordi andmekogu (Eesti Spordiregister) volitatud töötleja ülesannete täitmine, spordialase teabe kogumine, töötlemine, analüüsimine, haldamine ning levitamine. Spordialaste trükiste kirjastamine, spordiveebi haldamine ning arendamine, Euroopa Liidu spordialaste projektide kohta teabe levitamine, asjakohaste teabeürituste (seminarid, konverentsid, messid jms) korraldamine;

- spordi- ja liikumisharrastuse alaste uuringute korraldamine, spordialane nõustamistegevus;
- muud toimingud ja tegevused, mis on vajalikud sihtasutuse eesmärkide saavutamiseks.

Oma tegevuste kaudu on sihtasutus kujunenud kompetentsikeskuseks, kuhu on koondunud spordivaldkonnaga seotud oskusteave ja info ning tõendus põhised spordi andmekogud. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutus juhindub oma tegevustes põhikirjast, arengukavast 2020-2024 ning nõukogu poolt kinnitatud 2021. aasta tegevuskavast. Alljärgnevalt on toodud ülevaade sihtasutuse 2021. aastaks püstitatud tegevuseesmärkide saavutamisest.

- Tegevuseesmärk 1: Treeneri tööjõukulude toetusprogrammi elluviimine, treenerite tööhõive parandamine, spordi-organisatsioonide toetamine treenerite lepingupõhiseks rakendamiseks.

Eesti spordiliikumist kõige mõjutavamaks tegevuseks 2021. aastal oli laste ja noortega tegelevate treenerite tööjõukulude toetuste menetlemine. Toetusmeetme loomise 2015. aastal tingis maksuvabade stipendiumite väärkasutamine treeneritöö eest tasumisel. Sihtasutus viib tegevust ellu Kultuuriministeeriumiga sõlmitud halduslepingu alusel. Toetuste taotlemine, otsustamine ja eraldamine ning kontrollimine toimus spordiregistri andmetel põhinevas keskkonnas. Toetusmeetme rakendamise seitsmes aasta oli edukas, tasustati kokku 1 238 320 laste ja noorte treeningtundi (2020. aastal 1 152 732), toetatavaid treenereid oli 1404 kokku 408 spordiorganisatsioonist ja spordikoolist (2020. aastal vastavalt 1305 ja 408). Nende poolt juhendatud laste ja noorte arv oli 43 413 (2020. aastal 41 340). Iga-aastaselt paraneb spordiorganisatsioonide haldussuutlikkus ja maksukäitumine, kasvab treenerite tööhõive ja treeningute korraldamise süsteemsus ning tõhustunud järelevalve.

- Tegevuseesmärk 2: Eesti kutsekvalifikatsiooni raamistiku (EKR) rakendamine treenerikutsele, treenerite kutseandmise süsteemi arendamine, treenerite kutsekomisjonide (spordialaliitude juures) tegevuste, koolituste, hindamiste koordineerimine ja korraldamine.

2021. aastal oli olulise mõjuga tegevuseks treenerite kutseandmise ja tasemekoolituste koordineerimine, samuti neljandat aastat panustamine treenerite erialase taseme ja täiendkoolituse valdkonda. Eesti Olümpiakomiteega (EOK) sõlmitud halduslepingu alusel koordineerib sihtasutus treenerite kutsesüsteemi.

2021. aasta COVID-19 piirangud mõjutasid taaskord kontaktõpet ja -koolitusi. Samas rakendati mitmeid e-õppe koolitusmooduleid. Ilmselt olid muude tegevuste piirangud mõjuriks ka treenerikoolituse aktiveerumisele. TLÜ ja TÜ kursuseid läbis enam kui 1000 koolitatavat. Jätkus koostöö Tartu Ülikooli Narva Kolledžiga tasemekoolituse kursuste korraldamisel.

2021. aastal jätkati treenerite erialase tasemekoolituse läbiviimise toetamist, abi said 14 spordialaliitu. Edulooks oli teist aastat järjest nii kontaktõppes kui e-kanalite kaudu läbiviidud esmaabi koolitused treeneritele. 2021. aastal osales nendel koolitustel üle 300 treeneri.

Pideva treenerikutse väärtustamise, erinevate toetusmeetmete, laiaulatuslikemate koolituste ning sujuvama administreerimise tulemusel kasvas olulisel määral kutsega treenerite arv. 31.12.2021 seisuga oli kutsega treenereid 3990, mis on 300 võrra enam, kui eelneva aasta lõpus.

- Tegevuseesmärk 3: Spordialase teabe kogumine ja töötlemine, tegutsemine Eesti Spordiregistri volitatud töötlejana.

Eesti spordiregistri organisatsioonide, spordikoolide, treenerite ja spordiehitiste alamregistri ning spordistipendiumite ja sporditoetuste keskkonna jätkuv arendamine, põhimääruses sätestatud andmete kogumine ja spordiregistri alusdokumentide uuendamine, tegutsemine Eesti Spordiregistri volitatud töötlejana. Spordiregistri andmed on kättesaadavad veeblehtedel www.spordiregister.ee ja www.sport.ee Sihtasutusel on oluline roll spordiga seotud IT-lahenduste väljatöötamisel ja käigus hoidmisel. Teenuseid kasutavad Kultuuriministeerium, EOK, Sihtasutus Eesti Antidopingu ja Spordieetika Sihtasutus, kohalikud omavalitsused ja valdav osa spordiorganisatsioonide.

- Tegevuseesmärk 4: Spordistrateegia rakendamise monitoorimine.

2015. aasta Riigikogu otsusega kinnitati „Spordipoliitika alused aastani 2030“ elluviimist kajastavate analüüside koostamine, trendide ja tendentside väljatoomine. Sihtasutus osales iga-aastase aruande koostamisel.

- Tegevuseesmärk 5: Spordialaste raamatute ja õppematerjalide kirjastamine.

Sihtasutus uuendas Eesti Spordibiograafilist Leksikoni, ESBL kolleegium tegutses regulaarselt virtuaalses keskkonnas. Avalikkusele on leksikon digitaalselt kättesaadav www.esbl.ee. Sihtasutus kogus ja süstematiseeris Eesti sportlaste võistlustulemusi, hoiab ajakohastatuna spordikalendri ja digitaliseeris varasemate aastate sporditulemusi. Loodud veebikeskkonna abil on sihtasutus välja andnud iga-aastaselt ilmuva sporditulemuste kogumikku „Eesti Spordi Aastaraamat“ ning koostöös Tallinna Ülikooli kirjastusega anti välja kaks tõlkeramatut: „Funktsionaalne Treening“ ning „Toitumine, treening ja tervis“.

- Tegevuseesmärk 6: Treenerite ja spordispetsialistide koolituste korraldamine, uuringute läbiviimine.

2021. aastal valmistati koostöös Maksu- ja Tolliametiga ette info- ja koolitusmaterjalid spordiklubidele ja treeneritele. Need on eksponeeritud veebilehel www.sport.ee nii kontaktel kui e-seminari vormis.

- Tegevuseesmärk 7: Osalemine Euroopa Liidu ekspertrühmades, spordiprojektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös.

Sihtasutus on partner mitmetes Euroopa Liidu Erasmus+ spordiprojektides (PEAK – „*Policy, Evidence and Knowledge in Coaching*“, CHAMP – „*Clubs for Health-enhancement, Activation, Modernisation and Participation*“, V4V – „*Skills acquired through Volunteering in Sport*“, KA1 - Treenerite-koolitajate pädevuse ajakohastamine läbi rahvusvaheliste täiendkoolituste 2020–2022) ning esindab Eestit mitmetes rahvusvahelistes spordiorganisatsioonides (ICCE – *International Council for Coaching Excellence*, EOSE – *European Observatoire of Sport and Employment*, ENGSO – *European Non-Governmental Sport Organisation*).

Kokkuvõttes võib eelpool väljatoodud tegevuseesmärkide täitmist arvestades hinnata sihtasutuse tegevust 2021. aasal väga heaks.

Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus jätkab järgnevatel aastatel sihtasutuse arengukavas 2020-2024 seatud tegevuseesmärkide elluviimist, mille saavutamise hindamiseks on arengukavas kinnitatud mõõdikud ja indikaatorid. Olulisemad ülesanded 2022. aastal ja sellele järgnevatel aastatel on:

- treenerite tööjõukulude toetusmeetme realiseerimine (stabiilse ja treenerikutset toetava toetusmeetme ladusa toimimise tagamine; 1400 treeneri ja 400 spordiorganisatsiooni kaasamine toetusmeetmesse; ettenähtud töötasude ja maksude tasumise kontrollimine paikvaatluste ja koostööpartnerite abil);
- treenerite kutseandmise protsessi juhtimine (EOK kui treenerikutsete kutseandja 2020-2025 esindamine kutseandmise protsessis; treenerikutse alusdokumentide uuendamine; treenerite tasemekoolituste tellimine ja toetamine eesmärgiga vähemalt 600 koolituskursuste läbinut; treenerite täienduskoolituste toetamine oma ja teiste riikide parimate koolitajate kaasamisega);
- Eesti spordiregistri volitatud töötleja ülesannete täitmine (laste ja noorte spordiharrastuse arvestuses isikukoodipõhise kaardistamise võimaluste analüüsimine; spordiehitiste alamandmekogu andmete uuendamine; spordikoolide alamandmekogu andmete uuendamine koostöös EHIS-ega; spordiorganisatsioonide alamandmekogu uuendamine; treenerite alamaandmekogu andmete uuendamine; spordistipendiumite, sporditoetuste keskkonna arendamine ja uuendamine; spordikalendri ja sporditulemuste andmebaasi uuendamine; Eesti Spordi Biograafilise Leksikoni andmebaasi uuendamine ja ajakohastamine);
- IT keskkonna arendamine (spordiregistri toimimiseks tarvilike arenduste ja uuenduste sisseviimine; treenerite kutseandmise koordineerimiseks tarviliku IT keskkonna arendamine; treeneritoetuste menetlemiseks tarviliku IT keskkonna arendamine; teenusplatvormi loomine kohalike omavalitsuste teenindamiseks – arvestus, sporditoetused);
- spordiuringute ja -analüüside koostamine (eelkõige spordi rahastamisest; treenerite tööhõivest; spordiorganisatsiooni arengust; spordiorganisatsioonide maksukäitumisest);
- spordiportaali www.sport.ee jätkuv arendamine ning spordialase kirjanduse ja õppematerjalide väljaandmine;
- osalemine Euroopa Liidu ekspertrühmades, spordiprojektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös.